

ДИРЕКТИВА 2012/27/ЕС НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

от 25 октомври 2012 година

относно енергийната ефективност, за изменение на директиви 2009/125/ЕО и 2010/30/ЕС и за отмяна на директиви 2004/8/ЕО и 2006/32/ЕО

(текст от значение за ЕИП)

(консолидирана версия)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 194, параграф 2 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет [1],

като взеха предвид становището на Комитета на регионите [2],

в съответствие с обикновената законодателна процедура [3],

като има предвид, че:

(1) Съюзът е изправен пред безпрецедентни предизвикателства в резултат на повишената си зависимост от внос на енергия и оскъдните си енергийни ресурси, както и поради необходимостта от ограничаване на изменението на климата и преодоляване на икономическата криза. Енергийната ефективност е ценно средство за преодоляване на тези предизвикателства. Тя подобрява сигурността на енергийните доставки в Съюза, като намалява първичното енергийно потребление и понижава вноса на енергия. Тя спомага за намаляване на емисиите на парникови газове по разходно ефективен начин и следователно допринася за смекчаване на последиците от изменението на климата. Преходът към икономика с повишена енергийна ефективност следва също така да ускори разпространението на новаторски технологични решения и да подобри конкурентоспособността на промишлеността в Съюза, като стимулира икономическия растеж и създаде висококачествени работни места в няколко сектора, свързани с енергийната ефективност.

(2) В заключенията на Европейския съвет от 8 и 9 март 2007 г. беше подчертана необходимостта от увеличаване на енергийната ефективност в Съюза за постигане до 2020

г. на целта за 20 % икономии на първичното енергийно потребление в Съюза в сравнение с прогнозите. В заключенията на Европейския съвет от 4 февруари 2011 г. се подчертава, че целта за подобряване на енергийната ефективност с 20 % до 2020 г., по която беше постигнато съгласие на заседанието на Европейския съвет от юни 2010 г., но работата по която в момента изостава, трябва да бъде постигната. Съгласно прогнозите от 2007 г. първичното енергийно потребление през 2020 г. ще възлиза на 1842 Mtoe.

Намаление с 20 % означава потреблението през 2020 г. да бъде 1474 Mtoe, т.е. намаление с 368 Mtoe в сравнение с прогнозите.

(3) В заключенията на Европейския съвет от 17 юни 2010 г. беше потвърдено, че целта за енергийна ефективност е една от водещите цели в новата стратегия на Съюза за работни места и интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж (стратегията „Европа 2020“). В рамките на този процес и с оглед постигане на целта на национално равнище, от държавите членки се изисква да определят национални цели в активен диалог с Комисията и да посочат в своите национални програми за реформи как възнамеряват да постигнат тези цели.

(4) В съобщението на Комисията от 10 ноември 2010 г. относно „Енергетика 2020“ енергийната ефективност се поставя в центъра на енергийната стратегия на Съюза за 2020 г. и се посочва необходимостта от нова стратегия за енергийна ефективност, която да даде възможност на всички държави членки да преодолеят зависимостта между потреблението на енергия и икономическия растеж.

(5) В своята резолюция от 15 декември 2010 г. относно преразглеждането на Плана за действие относно енергийната ефективност Европейският парламент призова Комисията да включи в преработения си План за действие относно енергийната ефективност мерки за преодоляване на изоставането при постигането на цялостната цел на Съюза за енергийна ефективност през 2020 г.

(6) Една от инициативите на стратегията „Европа 2020“ е водещата инициатива „Европа за ефективно използване на ресурсите“, приета от Комисията на 26 януари 2011 г. В нея енергийната ефективност се определя като основен елемент за гарантиране на устойчивост при използването на енергийните ресурси.

(7) В заключенията на Европейския съвет от 4 февруари 2011 г. се отбелязва, че работата по целта на Съюза за енергийна ефективност изостава и че са необходими решителни действия за използване на значителния потенциал за по-големи икономии на енергия по отношение на сградите, транспорта, продуктите и процесите. В тези заключения се предвижда до 2013 г. да се направи преглед на изпълнението на целта на Съюза за енергийна ефективност и ако е необходим - да се обмислят допълнителни мерки.

(8) На 8 март 2011 г. Комисията прие Съобщение относно План за енергийна ефективност - 2011 г. В съобщението се потвърждава, че работата на Съюза за постигане на целта му за енергийна ефективност изостава. Това е така въпреки напредъка на политиките за национална енергийна ефективност, очертани в първите национални планове за действие за енергийна ефективност, които държавите членки представят в

изпълнение на изискванията на Директива 2006/32/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 5 април 2006 г. относно ефективността при крайното потребление на енергия и осъществяване на енергийни услуги [4]. Първоначалният анализ на вторите планове за действие потвърждава изоставането на Съюза. За да се преодолее проблемът, в Плана за енергийна ефективност - 2011 г. се излагат редица политики и мерки за енергийна ефективност, които включват цялата верига на енергията, включително производството, преноса и разпределението на енергия; водещата роля на публичния сектор в областта на енергийната ефективност; сградите и домакинските устройства; промишлеността; както и необходимостта да се осигури възможност на крайните клиенти да управляват своето потребление на енергия. Енергийната ефективност в сектора на транспорта беше проучена паралелно в Бялата книга относно транспорта, приета на 28 март 2011 г. По-специално в инициатива 26 от Бялата книга се призовава за подходящи стандарти за емисиите на CO₂ от превозните средства във всички видове транспорт, допълнени при необходимост от изисквания за енергийна ефективност, които да обхванат всички видове задвижващи системи.

(9) На 8 март 2011 г. Комисията прие също така Пътна карта за постигане до 2050 г. на конкурентоспособна икономика с ниска въглеродна интензивност, в която от тази гледна точка бе констатирана необходимостта от по-голямо внимание по отношение на енергийната ефективност.

(10) В този контекст е необходимо да се актуализира правната рамка на Съюза за енергийна ефективност с директива, която да бъде насочена към постигане на цялостната цел за енергийна ефективност, изразяваща се в постигането до 2020 г. на 20 % икономии в първичното енергийно потребление в Съюза и в по-нататъшното подобряване на енергийната ефективност в периода след 2020 г. За тази цел с настоящата директива следва да се установи обща нормативна рамка за насърчаване на енергийната ефективност в Съюза и да се определят конкретни действия за изпълнение на някои от предложенията, включени в Плана за енергийна ефективност - 2011 г., както и за използване на значителния нереализиран потенциал за икономии на енергия, установен в плана.

(11) Решение № 406/2009/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 април 2009 г. относно усилията на държавите членки за намаляване на техните емисии на парникови газове, необходими за изпълнение на ангажиментите на Общността за намаляване на емисиите на парникови газове до 2020 г [5] изисква до 2012 г. Комисията да направи оценка и да докладва относно напредъка на Съюза и неговите държави членки по целите за намаляване до 2020 г. на потреблението на енергия с 20 % в сравнение с прогнозите. Освен това в решението се посочва, че с оглед подпомагане на държавите членки да изпълнят ангажиментите на Съюза за намаляване на емисиите на парникови газове Комисията следва до 31 декември 2012 г. да предложи засилени или нови мерки за ускоряване на подобренията в областта на енергийната ефективност. Настоящата директива е в отговор на това изискване. Тя допринася и за осъществяване на целите, заложи в Пътната карта за постигане до 2050 г. на конкурентоспособна икономика с ниска въглеродна интензивност, по-специално чрез намаляване на емисиите на парникови газове от енергийния сектор, и за постигане до 2050 г. на нулеви емисии в сектора за производство на електроенергия.

(12) Необходимо е да се възприеме интегриран подход за използване на целия съществуващ потенциал за икономии на енергия, който да включва икономии в секторите на снабдяването с енергия и на крайното потребление на енергия. Същевременно следва да бъдат засилени разпоредбите на Директива 2004/8/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 11 февруари 2004 г. относно насърчаване на комбинираното производство на енергия, основаващо се на търсенето на полезна топлинна енергия във вътрешния енергиен пазар [6] и на Директива 2006/32/ЕО.

(13) За предпочитане е целта за увеличаване на енергийната ефективност с 20 % да бъде постигната като резултат от кумулативно изпълнение на конкретни национални и европейски мерки за насърчаване на енергийната ефективност в различни области. От държавите членки следва да се изисква да въвеждат индикативни национални цели, схеми и програми за енергийна ефективност. Тези цели и индивидуалните усилия на всяка държава членка следва да бъдат оценявани от Комисията заедно с данните за постигнатия напредък, така че да се направи оценка на вероятността за постигане на цялостната цел на Съюза, както и на степента, до която отделните усилия са достатъчни за постигане на общата цел. Поради това Комисията следва внимателно да следи изпълнението на националните програми за енергийна ефективност чрез своята преработена законодателна рамка и в рамките на процеса по линия на стратегията „Европа 2020“. При определяне на индикативните национални цели за енергийна ефективност държавите членки следва да могат да отчетат националните обстоятелства, оказващи въздействие върху първичното енергийно потребление, напр. оставащия потенциал за разходно ефективно пестене на енергия, промените във вноса и износа на енергия, развитието на всички възобновяеми енергийни източници, ядрената енергетика, улавянето и съхранението на въглероден диоксид и действията, предприемани на ранен етап. Когато се извършва моделирането, Комисията следва да се консултира с държавите във връзка с допусканията на моделите и проектите им резултати. Необходимо е да се подобри моделирането на въздействието на мерките за енергийна ефективност и на набора от технологии и тяхната ефективност.

(14) В Директива 2009/28/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 април 2009 г. за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници [7] се установява, че Кипър и Малта, поради техния островен и периферен характер, разчитат на въздухоплаването като начин на транспорт, който е абсолютно необходим за техните граждани и тяхната икономика. В резултат на това Кипър и Малта имат брутно крайно потребление на енергия в националния си въздушен транспорт, което е непропорционално високо, т.е. над три пъти по-голямо от средното за Общността през 2005 г., поради което са засегнати по непропорционален начин от настоящите технологични и регулаторни ограничения.

(15) Общият размер на публичните разходи се равнява на 19 % от brutния вътрешен продукт на Съюза. Поради тази причина публичният сектор представлява важен фактор за стимулиране на преобразуването на пазара към по-ефективни продукти, сгради и услуги, както и за задействане на поведенчески промени в потреблението на енергия от страна на гражданите и предприятията. Освен това намаляването на потреблението на енергия чрез мерки за подобряване на енергийната ефективност може да освободи публични ресурси за други цели. Публичните органи на национално, регионално и местно равнище следва да служат за пример по отношение на енергийната ефективност.

(16) Като се има предвид, че в заключенията на Съвета от 10 юни 2011 г. относно Плана за енергийна ефективност - 2011 г. се подчертава, че делът на сградите в крайното енергийно потребление в Съюза възлиза на 40 %, и с цел да се използват възможностите за растеж и заетост в занаятчийския и строителния сектор, както и в производството на строителни материали и в професионални дейности като архитектурата, консултантските и инженерните услуги, държавите членки следва да установят дълготрайна стратегия за периода след 2020 г. за мобилизиране на инвестиции за саниране на жилищни и търговски сгради с оглед на подобряването на енергийните характеристики на сградния фонд. Тази стратегия следва да е насочена към икономически ефективно основно саниране, водещо до обновяване, чрез което се намалява както доставяната енергия, така и крайното потребление на енергия на дадена сграда със значителен процент спрямо равнищата преди ремонта, като това води до много добри енергийни характеристики. Такова основно саниране би могло също да се осъществява на етапи.

(17) Необходимо е процентът на санираните сгради да се увеличи, тъй като съществуващият сграден фонд е секторът с най-голям потенциал за икономии на енергия. Освен това сградите са от огромно значение за постигане на целта на Съюза за намаляване на емисиите на парникови газове с 80 - 95 % до 2050 г. в сравнение с 1990 г. Сградите, притежавани от публични органи, представляват значителен дял от сградния фонд и са с висока степен на видимост в публичния живот. Поради това е целесъобразно да се определи годишен процент за саниране на сградите, притежавани и ползвани от централната администрация на територията на дадена държава членка, за да се подобрят енергийните им характеристики. Този процент на саниране не следва да засяга задълженията по отношение на сгради с близко до нулево нетно потребление на енергия, предвидени в Директива 2010/31/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 19 май 2010 г. относно енергийните характеристики на сградите [8]. Задължението за саниране на сградите на централната администрация в настоящата директива допълва посочената директива, съгласно която от държавите членки се изисква да гарантират, че при извършване на основен ремонт на съществуващите сгради се осигурява подобряване на енергийните им характеристики, така че да съответстват на минималните изисквания за енергийните характеристики. Държавите членки следва да разполагат с възможността да предприемат алтернативни разходно ефективни мерки за постигане на равностойно подобряване на енергийните характеристики на сградите - собственост на централната администрация. Задължението за саниране на разгъната застроена площ на сгради на централната администрация следва да се прилага за административни ведомства, чиято компетентност обхваща цялата територия на дадена държава членка. Когато в дадена държава членка и за определена компетентност не съществува такова административно ведомство, което да обхваща цялата територия, задължението следва да се прилага за онези административни ведомства, чиято компетентност обхваща общо цялата територия.

(18) Редица общини и други публични органи в държавите членки вече прилагат интегрирани подходи за спестяване на енергия и за снабдяване с енергия, напр. чрез планове за действие за устойчива енергия, като разработените съгласно инициативата „Споразумение на кметовете" (Covenant of Mayors), както и интегрирани градоустройствени подходи, които надхвърлят отделните интервенции по отношение на сгради или транспортни средства. Държавите членки следва да насърчават общините и

другите публични органи да приемат интегрирани и насочени към устойчиво развитие планове за енергийна ефективност с ясни цели, да привличат гражданите в тяхното разработване и прилагане и да ги информират адекватно за тяхното съдържание и за напредъка по постигането на целите. Такива планове могат да доведат до значителни икономии на енергия, особено ако се изпълняват чрез системи за управление на енергията, които позволяват на съответните публични органи по-добре да управляват своето потребление на енергия. Обменът на опит между общинските власти на големи и малки градове и другите публични органи следва да се насърчава по отношение на по-новаторския опит.

(19) Що се отнася до закупуването на някои продукти и услуги и закупуването и наемането на сгради, централната администрация, която сключва договори за обществени поръчки, доставки или услуги, следва да служи за пример и да взема енергоефективни решения при закупуването. Това следва да се прилага за административни ведомства, чиято компетентност обхваща цялата територия на държава членка. Когато в дадена държава членка и за определена компетентност не съществува такова административно ведомство, което да обхваща цялата територия, задължението следва да се прилага за онези административни ведомства, чиято компетентност обхваща общо цялата територия. Това обаче не следва да засяга разпоредбите на директивите на Съюза относно обществените поръчки. За продукти, различни от обхванатите от изискванията в настоящата директива за енергийна ефективност на закупуваните продукти, държавите членки следва да насърчават публичните органи да отчитат енергийната ефективност на закупения продукт.

(20) Извършената оценка на възможността за създаване на схема за „бели сертификати“ на равнището на Съюза показва, че в настоящата ситуация такава система би създала прекомерни административни разходи и че съществува риск съответните икономии на енергия да бъдат концентрирани в няколко държави членки и да не бъдат постигнати в целия Съюз. Целта на такава схема на равнището на Съюза би могла да се постигне по-добре, поне на настоящия етап, чрез национални схеми за задължения за енергийна ефективност за енергийни предприятия или алтернативни мерки на политиката, с които се постига същият обем икономии на енергия. Целесъобразно е степента на амбициозност на тези схеми да бъде установена в обща рамка на равнището на Съюза, като същевременно бъде предоставена значителна гъвкавост на държавите членки да вземат изцяло под внимание националната организация на участниците на пазара, конкретния контекст на енергийния сектор и навиците на крайните клиенти. Общата рамка следва да осигури възможност на енергийните предприятия да предлагат енергийни услуги на всички крайни клиенти, а не само на онези, на които продават енергия. Това увеличава конкуренцията на енергийния пазар, тъй като енергийните предприятия могат да разнообразяват продуктите си, като предлагат допълнителни енергийни услуги. Общата рамка следва да дава възможност на държавите членки да включват изисквания в националните си схеми, които преследват социални цели, по-специално за да се осигури достъп на потребителите в неравностойно положение до ползите от повишената енергийна ефективност. Държавите членки следва да определят въз основа на обективни и недискриминационни критерии кои енергоразпределителни предприятия или предприятия за продажба на енергия на дребно следва да бъдат задължени да постигнат установената в настоящата директива цел за икономии при крайното потребление на енергия.

На държавите членки следва по-специално да се даде възможност да не налагат това задължение на малки енергоразпределителни предприятия, малки предприятия за продажба на енергия на дребно и малки енергийни сектори, за да се избегне несъразмерна административна тежест. В съобщението на Комисията от 25 юни 2008 г. са формулирани принципите, които държавите членки следва да отчитат, когато вземат решение да се въздържат от използване на тази възможност. Като средство за подкрепа на националните инициативи в областта на енергийната ефективност задължените страни по националните схеми за задължения за енергийна ефективност биха могли да изпълняват тези задължения, като ежегодно внасят в национален фонд за енергийна ефективност сума, равняваща се на изискваните по схемата инвестиции.

(21) Предвид общата неотложна необходимост от възстановяване на устойчивостта на публичните финанси и от фискална консолидация, при изпълнението на попадащи в обхвата на настоящата директива специални мерки следва да бъде отдадено дължимото внимание на разходната ефективност на равнище държави членки, що се отнася до изпълнението на мерки за енергийна ефективност въз основа на подходящо ниво на анализ и оценка.

(22) Изискването за постигане на икономии при годишните продажби на енергия на крайни клиенти спрямо прогнозния размер на тези продажби не представлява горна граница за продажбите или потреблението на енергия. Държавите членки следва да бъдат в състояние да изключат цялостно или частично продажбите на енергия, по обем, използвани в промишлените дейности, посочени в приложение I към Директива 2003/87/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 октомври 2003 г. за установяване на схема за търговия с квоти за емисии на парникови газове в рамките на Общността [9], при изчисляването на продажбите на енергия на крайни клиенти, тъй като се отчита, че определени сектори или подсектори в рамките на тези дейности могат да бъдат изложени на значителен риск от изместване на въглеродни емисии. Целесъобразно е държавите членки да са запознати със стойността на схемите, за да могат да направят точна оценка на разходите по мерките.

(23) Без да се засягат изискванията по член 7 и с оглед на ограничаването на административната тежест, всяка държава членка може да групира всички отделни мерки на политиката за прилагане на член 7 в цялостна национална програма за енергийна ефективност.

(24) С оглед да се използва потенциалът за икономии на енергия в някои пазарни сегменти, където обикновено не се предлагат енергийни обследвания при обичайни търговски условия (напр. в малките и средните предприятия (МСП), държавите членки следва да разработят програми, с които да стимулират МСП да се подлагат на енергийни обследвания. Енергийните обследвания следва да бъдат задължителни и редовни за големите предприятия, тъй като при тях могат да се постигнат значителни икономии на енергия. Енергийните обследвания следва да отчитат приложимите европейски или международни стандарти, като например EN ISO 50001 (системи за енергийно управление) или EN 16247-1 (енергийни обследвания), или, ако е включено енергийно обследване, EN ISO 14000 (системи за управление на околната среда), като по този начин съответстват и

на разпоредбите от приложение VI към настоящата директива поради това, че тези разпоредби не надхвърлят изискванията на разпоредбите на посочените приложими стандарти. Специфичен европейски стандарт за енергийните обследвания е понастоящем в процес на разработване.

(25) Когато енергийните обследвания се извършват от вътрешни експерти, необходимостта от независимост би изисквала тези експерти да не участват пряко в подложената на обследване дейност.

(26) При разработването на мерките за подобряване на енергийната ефективност следва да се отчитат ползите и икономиите, свързани с ефективността, които се постигат чрез широко прилагане на разходно ефективни технологични иновации, като например интелигентните измервателни уреди. Ако са инсталирани интелигентни измервателни уреди, тези уреди не следва да се използват от предприятията за неоправдано фактуриране със задна дата.

(27) Що се отнася до електроенергията и в съответствие с Директива 2009/72/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. относно общите правила за вътрешния пазар на електроенергия [10], когато въвеждането на интелигентни измервателни уреди получи положителна оценка, поне 80 % от потребителите следва до 2020 г. да бъдат оборудвани с интелигентни измервателни системи. Що се отнася до природния газ и в съответствие с Директива 2009/73/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. относно общите правила за вътрешния пазар на природен газ [11], когато въвеждането на интелигентни измервателни системи получи положителна оценка, държавите членки или посочен от тях компетентен орган следва да изготвят график за въвеждането на интелигентни измервателни системи.

(28) Употребата на индивидуални измервателни уреди или на топлинни разпределители за измерване на индивидуалното потребление на топлинна енергия в многофамилни сгради, свързани към районна отоплителна система или общо централно отопление, е от полза, когато крайните клиенти разполагат с начини да контролират своето индивидуално потребление. Ето защо използването им има смисъл само в сгради, където радиаторите са снабдени с термостатични радиаторни вентили.

(29) В някои многофамилни сгради, свързани към районна отоплителна система или общо централно отопление, използването на точни индивидуални топломери би било технически сложно и би струвало скъпо поради факта, че горещата вода, използвана за отопление, влиза в апартаментите и излиза от тях на няколко места. Въпреки това може да се предположи, че индивидуалното отчитане на потреблението на топлинна енергия в многофамилните сгради би било технически възможно, ако монтажът на индивидуални измервателни уреди не изисква подмяна на съществуващите в сградата тръбопроводи за топла вода. В такива сгради отчитането на индивидуалното потребление на топлинна енергия може да се осъществи посредством индивидуални топлинни разпределители, монтирани на всеки радиатор.

(30) В Директива 2006/32/ЕО от държавите членки се изисква да осигуряват на крайните клиенти индивидуални измервателни уреди на конкурентни цени, които точно

отразяват действителното енергопотребление и дават информация за реалния период на потребление. В повечето случаи това изискване подлежи на условието да е технически осъществимо, финансово обосновано и пропорционално спрямо потенциалните икономии на енергия. При все това, когато се прави свързване на нова сграда или основен ремонт на съществуваща сграда, както е посочено в Директива 2010/31/ЕС, винаги следва да бъдат осигурени такива индивидуални измервателни уреди. В Директива 2006/32/ЕО се изисква също на потребителите да бъдат предоставяни ясни сметки въз основа на действителното потребление достатъчно често, за да им се даде възможност да регулират потреблението си на енергия.

(31) В директиви 2009/72/ЕО и 2009/73/ЕО от държавите членки се изисква да осигурят въвеждането на интелигентни измервателни системи за подпомагане на активното участие на потребителите на пазара на доставки на електроенергия и природен газ. Що се отнася до електроенергията, ако се прецени, че въвеждането на интелигентни измервателни уреди е икономически изгодно, поне 80 % от потребителите трябва до 2020 г. да бъдат оборудвани с интелигентни измервателни системи. По отношение на природния газ не е установен краен срок, но се изисква изготвянето на график. Във въпросните директиви се посочва също, че на крайните клиенти трябва да се осигурява надлежно информация относно действителното потребление на електроенергия/ природен газ и цените достатъчно често, за да им се даде възможност да регулират потреблението си.

(32) Разпоредбите относно измерването и фактурирането в директиви 2006/32/ЕО, 2009/72/ЕО и 2009/73/ЕО относно спестяването на енергия имат ограничено въздействие. На много места в Съюза тези разпоредби не доведоха до това потребителите да получават актуална информация за потреблението си на енергия, нито до фактуриране въз основа на действителното потребление с такава честота, която според проучванията е необходима, за да се даде възможност на потребителите да регулират потреблението си на енергия. Недостатъчната яснота на въпросните разпоредби доведе и до многобройни жалби на граждани в секторите на отоплението на помещенията и топлата вода в многофамилните сгради.

(33) С оглед на утвърждаването на правата на крайните клиенти по отношение на достъпа до информация от измерването и фактурирането на индивидуалното им енергопотребление и като се вземат предвид възможностите, свързани с процеса на въвеждане на интелигентни измервателни системи и на интелигентни измервателни уреди в държавите членки, е важно да се постигне по-голяма яснота на изискванията в правото на Съюза в тази област. Това следва да спомогне за намаляване на разходите по въвеждането на интелигентни измервателни системи, снабдени с функции за насърчаване на спестяването на енергия, и да подкрепи развитието на пазарите за енергийни услуги и за управление на потреблението на енергия. Въвеждането на интелигентни измервателни системи позволява по-често фактуриране въз основа на действителното потребление. Въпреки това съществува необходимост от изясняване на изискванията за достъп до информация и справедливо и точно фактуриране въз основа на действителното потребление в случаите, в които интелигентните измервателни уреди няма да бъдат въведени преди 2020 г., включително по отношение на измерването и фактурирането на индивидуалното потребление на отопление/охлаждане и топла вода в многофамилните

сгради, доставяни централно или чрез локални общи системи за отопление/охлаждане, монтирани в такива сгради.

(34) При разработване на мерки за подобряване на енергийната ефективност държавите членки следва да вземат под внимание необходимостта от осигуряване на правилното функциониране на вътрешния пазар и последователното прилагане на достиженията на правото на Съюза в съответствие с Договора за функционирането на Европейския съюз.

(35) Високоэффективното комбинирано производство на енергия и районните отоплителни и охладителни системи имат значителен потенциал за икономии на първична енергия, който като цяло остава неизползван в Съюза. Държавите членки следва да извършат всеобхватни оценки на потенциала за високоэффективно комбинирано производство на енергия и за районни отоплителни и охладителни системи. Тези оценки следва да бъдат актуализирани по искане на Комисията, за да осигурят на инвеститорите информация относно националните планове за развитие и да допринесат за стабилна и благоприятна за инвестиции среда. Новите инсталации за производство на електроенергия, както и съществуващите инсталации, които са значително преоборудвани или чието разрешение или лиценз се подновява, следва - след извършване на анализ на разходите и ползите, който показва излишък от гледна точка на съотношението между ползи и разходи - да бъдат оборудвани с високоэффективни агрегати за комбинирано производство на енергия, за да се оползотворява отпадната топлина от производството на електроенергия. След това тази отпадна топлина би могла да се пренася до местата, където е необходима, чрез районните отоплителни мрежи. Обстоятелствата, от които произтича изискване за прилагането на критерии за одобрение, като правило са обстоятелствата, от които произтичат и изискванията за разрешителни по силата на Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 г. относно емисиите от промишлеността [12] (Директива за емисиите от промишлеността) и за разрешения по силата на Директива 2009/72/ЕО.

(36) Може да се окаже целесъобразно инсталациите за ядрена енергия или инсталациите за производство на електроенергия, предназначени да използват съхранението на въглероден диоксид в геоложки формации, разрешено по силата на Директива 2009/31/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 април 2009 г. относно съхранението на въглероден диоксид в геоложки формации [13], да бъдат разположени на места, на които оползотворяването на отпадната топлина чрез високоэффективно комбинирано производство на енергия или чрез захранване на районна отоплителна или охладителна мрежа не е разходно ефективно. Ето защо държавите членки следва да могат да освобождават тези инсталации от задължението за извършване на анализ на разходите и ползите от снабдяването на инсталацията с оборудване, даващо възможност за оползотворяване на отпадната топлина чрез агрегат за високоэффективно комбинирано производство на енергия. Следва също да бъде възможно инсталациите за производство на електроенергия през пиковите часове и резервните инсталации за производство на електроенергия, за които се планира да работят по-малко от 1 500 експлоатационни часа годишно като плаваща средна стойност, изчислена за период от пет години, да бъдат освободени от задължението да произвеждат и топлинна енергия.

(37) Целесъобразно е държавите членки да насърчават въвеждането на мерки и процедури за по-широката употреба на инсталации за комбинирано производство на енергия с обща номинална входяща топлинна мощност по-малко от 20 MW с оглед на насърчаването на децентрализирано производство на енергия.

(38) Високоэффективното комбинирано производство на енергия следва да се определя въз основа на икономии на енергия, постигнати чрез комбинирано производство, вместо от разделното производство на топлинна енергия и електроенергия. Определенията за комбинирано производство на енергия и високоэффективно комбинирано производство на енергия, използвани в законодателството на Съюза, не следва да засягат използването на различни определения в националното законодателство за цели, различни от целите на въпросното законодателство на Съюза. За да се постигнат максимални икономии на енергия и за да не се пропускат възможности за такива икономии, следва да се отдели възможно най-голямо внимание на експлоатационните условия на агрегатите за комбинирано производство на енергия.

(39) С оглед да се увеличи прозрачността за крайния клиент, за да бъде той в състояние да избира между електроенергия от комбинирано производство и електроенергия, произведена чрез други технологии, произходът на енергията от високоэффективно комбинирано производство следва да бъде гарантиран на основата на хармонизирани референтни стойности на ефективността. Схемите за гарантиране на произхода сами по себе си не предполагат право на ползване на национални механизми за подпомагане. Важно е всички видове електроенергия, получени чрез високоэффективно комбинирано производство на енергия, да могат да бъдат обхванати от гаранции за произход. Следва гаранциите за произход да бъдат разграничавани от заменяемите сертификати.

(40) Специфичната структура на секторите на комбинираното производство на енергия и на районните отоплителни и охладителни системи, които включват много малки и средни производители, следва да бъде взета под внимание, по-специално при прегледа на административните процедури за получаване на разрешение за изграждане на мощности за комбинирано производство на енергия или свързани с тях мрежи, като се прилага принципът „Мисли първо за малките“.

(41) Повечето стопански субекти в Съюза са МСП. Те представляват един огромен потенциал за икономии на енергия за Съюза. За да им съдействат да приемат мерки за енергийна ефективност, държавите членки следва да въведат благоприятна нормативна рамка, имаща за цел осигуряване на техническо подпомагане и целенасочена информация за МСП.

(42) В Директива 2010/75/ЕС енергийната ефективност е включена сред критериите за определяне на най-добрите налични техники, които следва да служат за отправна точка при определянето на условията на разрешенията за инсталациите, попадащи в обхвата на тази директива, в т.ч. горивните инсталации с обща номинална входяща топлинна мощност от 50 MW или повече. В цитираната директива обаче се дава възможност на държавите членки да не налагат изисквания, свързани с енергийната ефективност, на горивни или други инсталации, изпускащи въглероден диоксид на площадката, за

дейностите, посочени в приложение I към Директива 2003/87/ЕО. Държавите членки биха могли да включват информация за равнищата на енергийна ефективност в докладите си съгласно Директива 2010/75/ЕС.

(43) Държавите членки следва въз основа на обективни, прозрачни и недискриминационни критерии да формулират правила, уреждащи поемането и споделянето на разходите за свързване към енергийните мрежи и за подсилване на мрежите, както и за техническото адаптиране, необходимо за включване в мрежите на нови производители на електроенергия, използващи високоефективно комбинирано производство на енергия, като вземат предвид насоките и кодексите, разработени в съответствие с Регламент (ЕО) № 714/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. относно условията за достъп до мрежата за трансграничен обмен на електроенергия [14], както и в съответствие с Регламент (ЕО) № 715/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. относно условията за достъп до газопреносни мрежи за природен газ [15]. Производителите на електроенергия от инсталации с високоефективно комбинирано производство на енергия следва да имат възможност да обявят търг за дейностите по свързването. Следва да се улесни достъпът до електроенергийната мрежа на електроенергия, произведена чрез високоефективно комбинирано производство, особено от малките агрегати и микроагрегатите за комбинирано производство на енергия. В съответствие с член 3, параграф 2 от Директива 2009/72/ЕО и член 3, параграф 2 от Директива 2009/73/ЕО държавите членки могат да налагат на предприятията, опериращи в електроенергийния и газовия сектор, задължения за обществени услуги, включително такива, които са свързани с енергийната ефективност.

(44) Оптимизацията на потреблението е важен инструмент за подобряване на енергийната ефективност, тъй като тя повишава значително възможностите на потребителите или на трети страни, определени от тях, да предприемат действия във връзка с информацията относно потреблението и фактурирането, като по този начин се осигурява механизъм за намаляване или изместване на потреблението, водещ до енергоспестяване както при крайното потребление, така и - чрез по-оптималното ползване на мрежите и производствените мощности - при производството, преноса и разпределението на енергия.

(45) Оптимизацията на потреблението може да се базира на реакцията на крайните клиенти на ценовите сигнали или на автоматизирано управление на сградите. Условията и достъпът до оптимизация на потреблението следва да се подобрят, в т.ч. за крайните потребители на дребно. С оглед продължаване на въвеждането на интелигентни енергийни мрежи държавите членки следва да гарантират възможност за националните енергийни регулаторни органи да осигуряват чрез мрежовите тарифи и разпоредби стимулиране за подобряване на енергийната ефективност и подкрепа за динамично ценообразуване за мерките за оптимизация на потреблението от крайните клиенти. Наред с производството следва да се осъществява интегрирането на пазара и осигуряването на равни пазарни възможности за ресурсите при потреблението (натоварване при доставката и потреблението). Освен това държавите членки следва да гарантират възприемане на интегриран подход от страна на националните енергийни регулаторни органи, който да включва потенциалните енергоспестявания в сектора на енергийните доставки и при крайното потребление.

(46) Следва да се осигурят достатъчен брой доказани професионалисти, компетентни в областта на енергийната ефективност, за да се гарантира ефективното и своевременно изпълнение на настоящата директива, напр. по отношение на спазването на изискванията за енергийни обследвания и прилагането на схемите за задължения за енергийна ефективност. Ето защо държавите членки следва да въведат схеми за сертифициране на доставчиците на енергийни услуги, енергийни обследвания и други мерки за подобряване на енергийната ефективност.

(47) Необходимо е да продължи развитието на пазара за енергийни услуги, за да се осигури присъствието както на търсене, така и на предлагане на такива услуги. За тази цел може да допринесе наличието на прозрачност, напр. чрез съставяне на списъци на доставчиците на енергийни услуги. За стимулиране на търсенето могат да спомогнат и примерните договори, обменът на най-добри практики и наличието на насоки, по-специално за сключване на договори за енергоспестяване с гарантиран резултат. Както и при други разновидности на договореностите за финансиране от трети страни, получателят на енергийна услуга по договора за енергоспестяване с гарантиран резултат избягва инвестиционните разходи, като използва част от финансовата стойност на икономии на енергия, за да изплати инвестицията, направена изцяло или частично от трета страна.

(48) Необходимо е да бъдат установени и отстранени регулаторните и нерегулаторните пречки пред използването на договори за енергоспестяване с гарантиран резултат и други видове договорености за финансиране от трети страни на инвестиции за икономии на енергия. Тези пречки включват счетоводни правила и практики, които не позволяват инвестициите и годишните финансови икономии в резултат на мерките за подобряване на енергийната ефективност да бъдат адекватно отразени в счетоводните отчети за целия жизнен цикъл на инвестицията. Препятствията пред санирането на съществуващия сграден фонд, произтичащи от разпределяне на стимулите между различните заинтересовани участници, също следва да бъдат преодолени на национално равнище.

(49) Държавите членки и регионите следва да бъдат насърчени да използват пълноценно структурните фондове и Кохезионния фонд за стимулиране на инвестициите в мерки за подобряване на енергийната ефективност. Инвестициите в енергийна ефективност са с потенциал да допринесат за икономически растеж, заетост, иновации и намаляване на енергийната бедност на домакинствата, поради което дават положителен принос към икономическото, социалното и териториалното сближаване. Потенциалните области за финансиране включват мерки за енергийна ефективност в обществените и жилищните сгради, както и осигуряване на нови умения за насърчаване на заетостта в сектора на енергийната ефективност.

(50) Държавите членки следва да насърчават използването на финансови механизми за постигане на целите на настоящата директива. Тези финансови механизми биха могли да включват финансови вноски и глоби за неизпълнение на определени разпоредби на настоящата директива; средства, отпуснати за енергийна ефективност съгласно член 10, параграф 3 от Директива 2003/87/ЕО; средства, предвидени за енергийна ефективност в

многогодишната финансова рамка, по-специално по линия на Кохезионния фонд, структурните фондове и фондовете за развитие на селските райони, както и по линия на целеви европейски финансови инструменти, като Европейския фонд за енергийна ефективност.

(51) Финансовите механизми могат да се основават, когато е целесъобразно, на средства, предвидени за енергийна ефективност от проектните облигации на Съюза; средства, отпуснати за енергийна ефективност от Европейската инвестиционна банка и други европейски финансови институции, по-специално Европейската банка за възстановяване и развитие и Банката за развитие към Съвета на Европа; средства, предмет на ливъридж във финансови институции; национални ресурси, в т.ч. чрез създаване на регулаторни и фискални рамки за насърчаване на осъществяването на инициативи и програми за енергийна ефективност; приходи от годишното разпределено количество емисии в съответствие с Решение № 406/2009/ЕО.

(52) Финансовите механизми биха могли по-специално да използват тези вноски, ресурси и приходи, за да създадат условия и да насърчат инвестиране на частен капитал, по-специално от институционални инвеститори, като същевременно се прилагат критерии за предоставяне на средства, които да осигуряват постигането на екологични и на социални цели; да използват иновационни финансови механизми (напр. гаранции по заеми за частен капитал, гаранции по заеми с цел насърчаване сключването на договори за енергоспестяване с гарантиран резултат, безвъзмездни средства, субсидирани заеми и целеви кредитни линии, системи за финансиране от трети страни), които намаляват рисковете при проекти за енергийна ефективност, и да дадат възможност за разходно ефективно саниране на сгради дори за домакинства с ниски и средни доходи; да бъдат свързани с програми или агенции, които ще обединяват и ще оценяват качеството на проектите за енергоспестяване, ще предоставят техническа помощ, ще насърчават пазара на енергийни услуги и ще спомагат за появата на търсене на такива услуги сред потребителите.

(53) Финансовите механизми биха могли също така да предоставят подходящи ресурси в подкрепа на програми за обучение и сертифициране, чрез които се усъвършенстват и акредитират умения в сферата на енергийната ефективност; да предоставят ресурси за научни изследвания и демонстрация и за ускоряване на навлизането на технологии с малък мащаб и микротехнологии за производство на енергия и за оптимизиране на свързването на тези генератори на енергия към преносната мрежа; да бъдат свързани с програми за предприемане на действия за насърчаване на енергийната ефективност във всички жилища с цел предотвратяване на енергийната бедност и за стимулиране на собствениците, които отдават жилища под наем, да направят имотите си възможно най-енергоефективни; да предоставят подходящи ресурси за подпомагане на социалния диалог и определянето на стандарти, които имат за цел подобряване на енергийната ефективност и осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд.

(54) Наличните финансови инструменти на Съюза и иновативните финансови механизми следва да се използват за практическо постигане на целта за подобряване на енергийните характеристики на сградите на публичните органи. Във връзка с това държавите членки могат да използват приходите си от годишното разпределено

количество емисии по силата на Решение № 406/2009/ЕО при разработването на такива механизми на доброволна основа и като се отчитат националните бюджетни правила.

(55) При реализирането на целта за подобряване на енергийната ефективност с 20 % Комисията ще трябва да наблюдава въздействието на новите мерки върху Директива 2003/87/ЕО за установяване на схемата на Съюза за търговия с квоти за емисии (СТЕ) с цел да се запазят стимулите в системата на търговия с емисии, които възнаграждат инвестициите в икономика с ниска въглеродна интензивност и подготвят секторите на СТЕ за необходимите в бъдеще иновации. Ще бъде необходимо Комисията да извършва наблюдение на въздействието върху промишлените отрасли, които са изложени на съществен риск от изтичане на въглерод, както е определено в Решение 2010/2/ЕС на Комисията от 24 декември 2009 г. за определяне, съгласно Директива 2003/87/ЕО на Европейския парламент и на Съвета, на списък с отрасли и подотрасли, за които се смята, че са изложени на съществен риск от изтичане на въглерод [16], за да се гарантира, че тази директива насърчава тези отрасли, а не пречи на развитието им.

(56) Директива 2006/32/ЕО изисква от държавите членки да приемат и да се стремят до 2016 г. да постигнат общо национално индикативно ниво на енергийни спестявания от 9 %, което да бъде постигнато чрез енергийни услуги и други мерки за повишаване на енергийната ефективност. В директивата се посочва, че след втория план за енергийна ефективност, приет от държавите членки, ако е приложимо и необходимо, се изпращат предложения на Комисията за допълнителни мерки, включително за удължаване на срока за осъществяване на целите. Ако заключенията на даден доклад са, че напредъкът по отношение на националните индикативни цели, заложи в директивата, е недостатъчен, предложенията трябва да се отнасят до равнището и характера на целите. В оценката на въздействието, придружаваща настоящата директива, се констатира, че държавите членки са на път да изпълнят целта от 9 % - която е значително по-малко амбициозна от приетата впоследствие цел за постигане до 2020 г. на 20 % икономии на енергия - и поради това не е необходимо да се предприемат действия във връзка с равнището на целите.

(57) Програмата „Интелигентна енергия - Европа“, създадена с Решение № 1639/2006/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 24 октомври 2006 г. за създаване на Рамкова програма за конкурентоспособност и иновации (2007 - 2013 г.) [17], е от ключово значение за създаването на благоприятна среда за правилното прилагане на политиките на Съюза за устойчива енергетика чрез премахване на пазарни пречки, като недостатъчната осведоменост и капацитет на участниците на пазара и институциите, техническите или административните пречки на национално равнище пред правилното функциониране на вътрешния енергиен пазар или недостатъчно развитите пазари на труда, за да се отговори на предизвикателството, свързано с икономиката с ниска въглеродна интензивност. Много от тези пречки са все така актуални.

(58) За да се използва значителният потенциал за икономии на енергия на продуктите, свързани с енергопотреблението, следва да бъде ускорено и разширено изпълнението на Директива 2009/125/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 октомври 2009 г. за създаване на рамка за определяне на изискванията за екодизайн към продукти, свързани с енергопотреблението [18] и Директива 2010/30/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 19 май 2010 г. относно посочването на консумацията на енергия и други ресурси от

продукти, свързани с енергопотреблението, на етикети и в стандартна информация за продуктите [19]. Следва да се даде предимство на продуктите, предлагащи най-висок потенциал за икономии на енергия, установени в работния план относно екологосъобразното проектиране, а също и на преразглеждането на някои от съществуващите мерки, ако е целесъобразно.

(59) С цел изясняване на условията, съгласно които държавите членки могат да определят изисквания за енергийните характеристики по Директива 2010/31/ЕС, като при това се спазва Директива 2009/125/ЕО и мерките за изпълнение на същата директива, Директива 2009/125/ЕО следва да бъде съответно изменена.

(60) Тъй като целта на настоящата директива, а именно да се постигне до 2020 г. целта на Съюза за подобряване на енергийната ефективност с 20 % и да се създадат условия за допълнителни подобрения на енергийната ефективност след 2020 г., не може да бъде постигната в достатъчна степен от държавите членки, без да се предприемат допълнителни мерки за енергийна ефективност, и може да се постигне по-добре на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора за Европейския съюз. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящата директива не надхвърля необходимото за постигането на тази цел.

(61) За да се позволи адаптиране към техническия прогрес и промени в съотношението на дяловете на енергийните източници, на Комисията следва да се делегират правомощия в съответствие с член 290 от Договора за функционирането на Европейския съюз да приема актове относно преразглеждането на хармонизираните референтни стойности на ефективността, установени въз основа на Директива 2004/8/ЕО, както и относно стойностите, методите за изчисление, приетия коефициент за първична енергия и изискванията в приложенията към настоящата директива. От особено значение е по време на подготвителната си работа Комисията да проведе необходимите консултации, включително на експертно равнище. При подготвянето и съставянето на делегирани актове Комисията следва да осигури едновременно, своевременно и подходящо предаване на съответните документи на Европейския парламент и на Съвета.

(62) За да се гарантират еднакви условия за изпълнение на настоящата директива, на Комисията следва да бъдат предоставени изпълнителни правомощия. Тези правомощия следва да бъдат упражнявани в съответствие с Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. за установяване на общите правила и принципи относно реда и условията за контрол от страна на държавите-членки върху упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията [20].

(63) Всички съществени разпоредби от директиви 2004/8/ЕО и 2006/32/ЕО следва да бъдат отменени, с изключение на член 4, параграфи 1 - 4 от последната и приложения I, III и IV към Директива 2006/32/ЕС. Последните посочени разпоредби следва да продължат да се прилагат до крайния срок за постигане на целта от 9 %. Член 9, параграфи 1 и 2 от Директива 2010/30/ЕС, в който се предвижда задължение за държавите членки да се стремят да възлагат поръчки само за такива продукти, които са от най-високия клас енергийна ефективност, следва да бъде заличен.

(64) Задължението да се транспонира настоящата директива в националното законодателство следва да бъде ограничено само до онези разпоредби, които представляват значителна промяна в сравнение с Директива 2004/8/ЕО и Директива 2006/32/ЕО. Задължението за транспониране на разпоредбите, които не се променят, произтича от посочените директиви.

(65) Настоящата директива не следва да засяга задълженията на държавите членки по отношение на сроковете за транспониране в националното законодателство и за прилагане на Директива 2004/8/ЕО и Директива 2006/32/ЕО.

(66) В съответствие със Съвместната политическа декларация на държавите членки и на Комисията относно обяснителните документи от 28 септември 2011 г. държавите членки са поели ангажимент в обосновани случаи да прилагат към съобщението за своите мерки за транспониране един или повече документи, обясняващи връзката между елементите на дадена директива и съответстващите им части от националните инструменти за транспониране. По отношение на настоящата директива законодателят смята, че предоставянето на тези документи е обосновано,

ПРИЕХА НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА:

ГЛАВА I

ПРЕДМЕТ, ОБХВАТ, ОПРЕДЕЛЕНИЯ И ЦЕЛИ ЗА ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ

Член 1

Предмет и обхват

Изм. с МЗ

1. С настоящата директива се установява обща рамка от мерки за насърчаване на енергийната ефективност в Съюза, за да се гарантира постигането на водещите цели на Съюза в областта на енергийната ефективност от 20 % за 2020 г. и от най-малко 32,5 % за 2030 г., и се създават условия за допълнителни подобрения на енергийната ефективност след тези дати.

В настоящата директива се определят правила, предназначени за отстраняване на пречките на енергийния пазар и за преодоляване на неефективността на пазара, които пречат ефективността на доставките и потреблението на енергия, и се предвижда въвеждането на индикативни национални цели и приноси за енергийна ефективност съответно за 2020 г. и 2030 г.

Настоящата директива допринася за прилагането на принципа "енергийната ефективност на първо място."<

2. Изискванията, посочени в настоящата директива, представляват минимални изисквания и не препятстват държавите членки да запазят или въведат по-строги мерки. Тези мерки следва да са съвместими с правото на Съюза. В случай че националното законодателство предвижда по-строги мерки, държавите членки нотифицират Комисията за това законодателство.

Член 2

Определения

За целите на настоящата директива се прилагат следните определения:

1) „енергия“ означава всички форми на енергийни продукти, горива, топлинна енергия, енергия от възобновяеми източници, електроенергия или всяка друга форма на енергия съгласно определението в член 2, буква г) от Регламент (ЕО) № 1099/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 22 октомври 2008 г. относно статистиката за енергийния сектор [21];

2) „първично енергийно потребление“ означава брутното вътрешно потребление, с изключение на неенергийното ползване;

3) „крайно енергийно потребление“ означава цялата енергия, доставена на промишлеността, транспорта, домакинствата, услугите и селското стопанство. То изключва доставките за сектора на преобразуване на енергия и самите отрасли на енергетиката;

4) „енергийна ефективност“ означава съотношението на изходното количество производителност, услуга, стока или енергия спрямо вложеното количество енергия;

5) „икономии на енергия“ означава количеството спестена енергия, определено чрез измерване и/или преценка за потреблението преди и след прилагането на мярка за повишаване на енергийната ефективност, като същевременно се осигурява нормализиране на външните условия, които оказват въздействие върху потреблението на енергия;

6) „подобряване на енергийната ефективност“ означава повишаване на енергийната ефективност в резултат на технологични, поведенчески и/или икономически промени;

7) „енергийна услуга“ означава материалната изгода, полза или стока, получени при съчетаване на енергията с технология за енергийна ефективност или с действие, което може да обхваща експлоатацията, поддръжката и контрола, необходими за осигуряване на услугата, която се предоставя въз основа на договор и е доказано, че при нормални обстоятелства води до подлежащо на проверка и измерване или на преценка подобряване на енергийната ефективност и/или до икономии на първична енергия;

8) „публични органи“ означава „договарящи органи“ съгласно определението в Директива 2004/18/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 31 март 2004 г. относно координирането на процедурите по възлагане на договори за обществени поръчки,

договори за обществени доставки и договори за обществени услуги [22];

9) „централна администрация“ означава всички административни ведомства, чиято компетентност обхваща цялата територия на държава членка;

10) „разгъната използваема застроена площ“ означава застроената площ на сграда или на част от сграда, в която енергията се използва за регулиране на параметрите на вътрешния въздух;

11) „система за енергийно управление“ означава набор от взаимосвързани или взаимодействащи елементи от план, в който е формулирана цел за енергийна ефективност и стратегия за постигането на тази цел;

12) „европейски стандарт“ означава стандарт, приет от Европейския комитет по стандартизация, Европейския комитет за електротехническа стандартизация или Европейския институт за стандарти в далекосъобщенията и предоставен за обществено ползване;

13) „международен стандарт“ означава стандарт, приет от Международната организация по стандартизация и предоставен за обществено ползване;

14) „задължена страна“ означава енергоразпределително предприятие или предприятие за продажба на енергия на дребно, което е обвързано от националните схеми за задължения за енергийна ефективност, посочени в член 7;

15) „изпълняваща страна“ означава правно образувание с правомощия, предоставени от правителствен или друг публичен орган, да разработва, управлява или оперира схема за финансиране от името на държавен или друг публичен орган;

16) „участваща страна“ означава предприятие или публичен орган, които са се ангажирали да постигнат определени цели по силата на доброволно споразумение или които попадат в обхвата на инструмент на националната регулаторна политика;

17) „изпълнителен публичен орган“ означава публичноправен орган, който отговаря за осъществяването или наблюдението на данъчното облагане на енергията или емисиите на въглероден диоксид, финансовите схеми и инструменти, фискалните стимули, стандарти и норми, схемите за етикетиране на енергийната ефективност, образованието или обучението;

18) „мярка на политиката“ означава регулаторен, финансов, фискален или доброволен инструмент, или инструмент за предоставяне на информация, официално въведен и прилаган в държава членка с цел създаване на спомагателна рамка, изискване или стимул за участниците на пазара да предоставят и закупуват енергийни услуги и да предприемат други мерки за подобряване на енергийната ефективност;

19) „отделно действие“ означава действие, което води до подлежащи на проверка и измерване или на преценка подобрения на енергийната ефективност и което се предприема

в резултат на мярка на политиката;

20) „енергоразпределително предприятие" означава физическо или юридическо лице, включително оператор на разпределителна система, отговарящо за транспортирането на енергия с оглед тя да бъде доставена на крайни клиенти или до разпределителни станции, продаващи енергия на крайни клиенти;

21) „оператор на разпределителна система" означава „оператор на разпределителна система" съгласно определението в Директива 2009/72/ЕО и съответно Директива 2009/73/ЕО;

22) „предприятие за продажба на енергия на дребно" означава физическо или юридическо лице, което продава енергия на крайни клиенти;

23) „краен клиент" означава физическо или юридическо лице, което купува енергия за свое собствено крайно потребление;

24) „доставчик на енергийни услуги" означава физическо или юридическо лице, което предоставя енергийни услуги или други мерки за подобряване на енергийната ефективност в инсталация или помещения на краен клиент;

25) „енергийно обследване" означава систематична процедура с цел получаване на адекватна информация за съществуващия профил на потреблението на енергия на дадена сграда или група от сгради, на промишлено или търговско съоръжение или инсталация или на частна или обществена услуга, за идентифициране и количествено определяне на икономически ефективните възможности за икономии на енергия и за докладване на резултатите;

26) „малки и средни предприятия" или „МСП" означава предприятия съгласно определенията в дял I от приложението към Препоръка 2003/361/ЕО на Комисията от 6 май 2003 г. относно определенията за микро-, малки и средни предприятия [23]; категорията микро-, малки и средни предприятия е съставена от предприятия, които наемат под 250 души и които имат годишен оборот, ненадвишаващ 50 милиона евро, и/или са с общ годишен балансов отчет, ненадвишаващ 43 милиона евро;

27) „сключване на договори за енергоспестяване с гарантиран резултат" означава договорно споразумение между бенефициера и доставчика на мярка за подобряване на енергийната ефективност, обект на проверки и наблюдение по време на целия срок на действие на договора, като съгласно това споразумение инвестициите (труд, доставки или услуги) в тази мярка се изплащат по отношение на договорно гарантирано равнище на подобряване на енергийната ефективност или друг договорен критерий във връзка с енергийните характеристики, напр. финансови икономии;

28) „интелигентна измервателна система" означава електронна система, която може да измерва потреблението на енергия, като предоставя повече информация от традиционен измервателен уред, и може да предава и да получава данни посредством форма на електронна комуникация;

29) „оператор на преносна система" означава „оператор на преносна система" съгласно определението в Директива 2009/72/ЕО и съответно Директива 2009/73/ЕО;

30) „комбинирано производство на енергия" означава едновременното производство, в рамките на един процес, на топлинна енергия и електроенергия или механична енергия;

31) „икономически оправдано търсене" означава търсене, което не превишава нуждите от отопление или охлаждане и което иначе би било задоволено при пазарни условия чрез процеси на производство на енергия, различни от комбинираното производство на енергия;

32) „полезна топлинна енергия" означава топлинната енергия, произведена чрез процес на комбинираното производство на енергия и използвана за задоволяване на икономически оправдано търсене на отопление или охлаждане;

33) „електроенергия от комбинирано производство на енергия" означава електроенергия, произведена чрез процес, свързан с произвеждане на полезна топлинна енергия, и изчислена в съответствие с методиката, посочена в приложение I;

34) „високоэффективно комбинирано производство на енергия" означава комбинирано производство на енергия, отговарящо на критериите, посочени в приложение II;

35) „обща ефективност" означава годишната сума на произведената електроенергия и механична енергия и произведената полезна топлинна енергия, разделена на количеството гориво, използвано за производството на топлинна енергия чрез процес на комбинирано производство на енергия и за брутното производство на електроенергия и механична енергия;

36) „съотношение електроенергия/топлинна енергия" означава съотношението на електроенергията от комбинирано производство на енергия спрямо полезната топлинна енергия, когато се работи при пълен режим на комбинирано производство на енергия, като се използват експлоатационните данни на конкретния агрегат;

37) „агрегат за комбинирано производство на енергия" означава агрегат, който може да работи в режим на комбинирано производство на енергия;

38) „малък агрегат за комбинирано производство на енергия" означава агрегат за комбинирано производство на енергия с инсталирана електрогенерираща мощност под 1 MWe;

39) „микроагрегат за комбинирано производство на енергия" означава агрегат за комбинирано производство на енергия с максимална електрогенерираща мощност под 50 kWe;

40) „съотношение на застроената площ" означава съотношението на застроената площ спрямо общата площ на дадена територия;

41) „ефективни районни отоплителни и охладителни системи" означава районни отоплителни или охладителни системи, използващи поне 50 % възобновяема енергия, 50 % отпадна топлина, 75 % топлинна енергия от комбинирано производство на енергия или 50 % от съчетание на такава енергия и топлина;

42) „ефективно отопление и охлаждане" означава вариант на отопление и охлаждане, който в сравнение с основен сценарий, отразяващ обичайни условия на работа, измеримо намалява вложената първична енергия, необходима за осигуряване на една единица доставена енергия в границите на съответната система по разходно ефективен начин, съгласно оценката в анализа на разходите и ползите, посочен в настоящата директива, като се вземе предвид енергията, необходима за извличане, преобразуване, транспорт и разпределение;

43) „ефективно индивидуално отопление и охлаждане" означава индивидуален вариант за осигуряване на отопление и охлаждане, който в сравнение с ефективните районни отоплителни и охладителни системи измеримо намалява вложената първична енергия от невъзобновяеми източници, необходима за осигуряване на една единица доставена енергия в границите на съответната система, или изисква влагане на същото количество първична енергия от невъзобновяеми източници, но на по-ниска цена, като се вземе предвид енергията, необходима за извличане, преобразуване, транспорт и разпределение;

44) „значително преоборудване" означава преоборудване, разходите за което надхвърлят 50 % от инвестиционните разходи за съпоставим нов агрегат;

45) „доставчик на агрегирани услуги" означава доставчик на потребителски услуги, съчетаващ множество краткотрайни натоварвания при потребителя, които се продават или обявяват на търг на организирани енергийни пазари.

Член 3

Цели за енергийна ефективност

1. Всяка държава членка определя индикативна национална цел за енергийна ефективност, основана или на първичното енергийно потребление, или на крайното енергийно потребление, на първичните или крайните икономии на енергия, или на енергийната интензивност. Държавите членки съобщават на Комисията тези цели в съответствие с член 24, параграф 1 и приложение XIV, част 1. При това те изразяват посочените цели като абсолютно равнище на първично енергийно потребление и крайно енергийно потребление през 2020 г. и обясняват как и въз основа на какви данни са направени изчисленията.

При определяне на тези цели държавите членки вземат под внимание:

Изм. с М1

а) че потреблението на енергия на Съюза през 2020 г. не трябва да надвишава 1 483

Мтое за първичната енергия и 1 086 Мтое за крайната енергия;<

б) мерките, предвидени в настоящата директива;

в) мерките, приети за постигането на националните цели за икономии на енергия, приети в съответствие с член 4, параграф 1 от Директива 2006/32/ЕО; както и

г) други мерки за насърчаване на енергийната ефективност в рамките на държавите членки и на равнището на Съюза.

При определяне на посочените цели държавите членки могат също да отчетат националните обстоятелства, оказващи въздействие върху първичното енергийно потребление, като например:

а) оставащия потенциал за спестяване на енергия по разходно ефективен начин;

б) развитието на БВП и прогнозите за него;

в) промените във вноса и износа на енергия;

г) разработването на всички възобновяеми енергийни източници, ядрената енергия, улавянето и съхранението на въглероден диоксид; и

д) ранните действия.

Изм. с М1

2. До 30 юни 2014 г. Комисията прави оценка на постигнатия напредък и преценява дали има вероятност Съюзът да постигне през 2020 г. потребление на енергия, ненадвишаващо 1 483 Мтое за първичната енергия и/или 1 086 Мтое за крайната енергия.<

3. При извършването на прегледа, посочен в параграф 2, Комисията:

а) сумира индикативните национални цели за енергийна ефективност, за които са докладвали държавите членки;

б) прави оценка дали сумата от тези цели може да се счита за надеждно указание за това дали Съюзът като цяло е на път да постигне целта си, като взема предвид оценката на първия годишен доклад съгласно член 24, параграф 1 и оценката на националните планове за действие за енергийна ефективност съгласно член 24, параграф 2;

в) взема предвид допълнителния анализ, произтичащ от:

і) оценката на напредъка по отношение на потреблението на енергия и на потреблението на енергия във връзка с икономическата дейност на равнището на Съюза, в т.ч. напредъка по отношение на ефективността на енергоснабдяването в държавите членки, които използват за база на индикативните си национални цели крайното енергийно

потребление или икономите на крайна енергия, както и на напредъка, дължащ се на спазването от тези държави членки на глава III от настоящата директива;

ii) резултатите от моделирането във връзка с бъдещите тенденции в потреблението на енергия на равнището на Съюза;

Изм. с М1

г) сравнява резултатите по букви а) — в) с количеството на енергопотреблението, което би било необходимо за постигане през 2020 г. на енергопотребление, ненадвишаващо 1 483 Мтое за първичната енергия и/или 1 086 Мтое за крайната енергия.<

Изм. с М3

4. До 31 октомври 2022 г. Комисията оценява дали Съюзът е постигнал своите водещи цели за енергийна ефективност за 2020 г.

5. Всяка държава членка определя индикативен национален принос в областта на енергийната ефективност за постигане на целите на Съюза за 2030 г., посочени в член 1, параграф 1 от настоящата директива, в съответствие с членове 4 и 6 от Регламент (ЕС) 2018/1999 [24]. При определянето на този принос държавите членки отчитат, че енергийното потребление в Съюза през 2030 г. не трябва да надхвърля 1 273 Мтое за първичната енергия и/или 956 Мтое за крайната енергия. Държавите членки нотифицират този принос на Комисията като част от своите интегрирани национални планове в областта на енергетиката и климата, както е посочено в и в съответствие с член 3 и членове 7—12 от Регламент (ЕС) 2018/1999.

6. Комисията извършва оценка на водещите цели на Съюза за енергийна ефективност за 2030 г., установени в член 1, параграф 1, с оглед представянето на законодателно предложение до 2023 г., за да могат тези цели да бъдат преразгледани в посока нагоре в случай на съществени намаления на разходите, възникнали в резултат на икономическото или технологичното развитие, или, когато е необходимо, за да се изпълнят международните ангажименти на Съюза за декарбонизация.<

ГЛАВА II

ЕФЕКТИВНОСТ НА ЕНЕРГОПОТРЕБЛЕНИЕТО

Член 4

Изм. с М4

—————<

Член 5

Ролята на образец на сградите на публичните органи

1. Без да се засяга член 7 от Директива 2010/31/ЕС, всяка държава членка прави необходимото, така че от 1 януари 2014 г. 3 % от разгънатата застроена площ на отопляваните или охлаждаемите сгради, притежавана и ползвана от нейната централна администрация, да се санира всяка година с оглед на това да се постигнат поне минималните изисквания за енергийните характеристики, определени от съответната държава членка в приложение на член 4 от Директива 2010/31/ЕС.

Тези 3 % се изчисляват въз основа на разгънатата застроена площ на сградите с разгъната използваема застроена площ над 500 m², притежавани и ползвани от централната администрация на съответната държава членка, които към 1 януари всяка година не отговарят на националните минимални изисквания за енергийните характеристики, въведени съгласно член 4 от Директива 2010/31/ЕС. Посоченият праг се понижава до 250 m², считано от 9 юли 2015 г.

В случай че държава членка изисква задължението за ежегодно саниране на 3 % от разгънатата застроена площ да обхване и разгънатата застроена площ, притежавана и ползвана от административни ведомства на по-ниско ниво от централната администрация, 3-те процента се изчисляват въз основа на разгънатата застроена площ на сградите с разгъната използваема застроена площ над 500 m², а от 9 юли 2015 г. - над 250 m², притежавана и ползвана от централната администрация и от административните ведомства на съответните държави членки, които на 1 януари всяка година не отговарят на националните минимални изисквания за енергийните характеристики, определени в изпълнение на член 4 от Директива 2010/31/ЕС.

При изпълнение на мерките за цялостно саниране на сградите на централната администрация в съответствие с първа алинея държавите членки могат да решат да разглеждат сградите като цяло, включващо фасадите, оборудването, експлоатацията и поддръжката на тези сгради.

Държавите членки изискват сградите на централната администрация с най-лоши енергийни характеристики да представляват приоритет от гледна точка на мерките за енергийна ефективност, когато това е разходно ефективно и технически осъществимо.

2. Държавите членки могат да решат да не въвеждат или да не прилагат изискванията, посочени в параграф 1, за следните категории сгради:

а) сгради, официално защитени като част от определена среда или поради специфичната им архитектурна или историческа стойност, доколкото изпълнението на някои минимални изисквания за енергийните характеристики би довело до неприемлива промяна на техния характер или външен вид;

б) сгради, притежавани от въоръжените сили или от централната администрация, които служат за целите на националната отбрана, освен военните общежития или офис сградите за служители на въоръжените сили и други служители, наети от националните органи на отбраната;

в) сгради, използвани за храмове и за религиозни дейности.

3. Ако държава членка санира над 3 % от разгънатата застроена площ на централната администрация през дадена година, тя може да включи излишъка към годишния процент за саниране за всяка от предходните три или следващите три години.

4. В годишния процент за саниране на сградите на централната администрация държавите членки могат да включат нови сгради, ползвани и притежавани в замяна на конкретни сгради на централната администрация, разрушени в някоя от предходните две години, или на сгради, продадени, разрушени или извадени от употреба през някоя от предходните две години поради по-интензивното ползване на други сгради.

5. За целите на параграф 1 до 31 декември 2013 г. държавите членки изготвят и оповестяват публично списък на отопляваните и/или охлаждаемите сгради на централната администрация с разгъната използваема застроена площ над 500 m² и, считано от 9 юли 2015 г., над 250 m², с изключение на сградите, освободени от това изискване въз основа на параграф 2. Списъкът съдържа следните данни:

а) разгънатата застроена площ в m²; както и

б) енергийните характеристики на всяка сграда или съответните данни за енергията.

6. Без да се засяга член 7 от Директива 2010/31/ЕС, държавите членки могат да изберат алтернативен подход за параграфи 1 - 5 от настоящия член, при което предприемат други разходно ефективни мерки, в т.ч. основни ремонти и мерки за промяна на поведението на ползвателите, с цел до 2020 г. да се постигне такъв размер на икономии на енергия в отговарящите на условията сгради, притежавани и ползвани от централната им администрация, който да се равнява поне на изисквания съгласно параграф 1 размер, за което се докладва ежегодно.

За целите на алтернативния подход държавите членки могат да прогнозираят икономии на енергия, до които би довело прилагането на параграфи 1 - 4, като използват стандартни стойности за потребление на енергия от референтни сгради на централната администрация преди и след санирането и в съответствие с прогнозната площ на техния сграден фонд. Категориите референтни сгради на централната администрация са представителни за сградния фонд на тази администрация.

Държавите членки, които избират алтернативния подход, известяват Комисията не по-късно от 31 декември 2013 г. за алтернативните мерки, които възнамеряват да приемат, като показват как биха постигнали равностойно подобряване на енергийните характеристики на сградите от сградния фонд на централната администрация.

7. Държавите членки насърчават публичните органи, в т.ч. на регионално и локално равнище, и органите за социално жилищно настаняване, чиято дейност се урежда от публичното право, при надлежно отчитане на съответните им компетентности и административно устройство, да:

а) приемат план за енергийна ефективност, самостоятелен или като част от по-широкообхватен план за климата или околната среда, който да съдържа конкретни цели и действия за икономии на енергия и ефективност, с оглед да следват ролята на образец на сградите на централната администрация, посочена в параграфи 1, 5 и 6;

б) въведат система за енергийно управление, включително енергийни обследвания, като част от прилагането на своя план;

в) използват, където е целесъобразно, дружества за енергийни услуги и договори за енергоспестяване с гарантиран резултат за финансиране на санирането и да изпълняват плановете за поддържане и повишаване на енергийната ефективност в дългосрочен план.

Член 6

Закупуване от публични органи

1. Държавите членки правят необходимото централната администрация да закупува само продукти, услуги и сгради с високи показатели на енергийна ефективност, доколкото това не противоречи на разходната ефективност, икономическата осъществимост, устойчивостта в по-широк смисъл, техническата пригодност, както и на наличието на достатъчно конкуренция, съгласно посоченото в приложение III.

Задължението, предвидено в първа алинея, се прилага за договорите за закупуване на продукти, услуги и сгради от публичните органи, доколкото тези договори са на стойност, равна или по-висока от праговете, посочени в член 7 от Директива 2004/18/ЕО.

2. Задължението, посочено в параграф 1, се прилага към договорите на въоръжените сили само дотолкова, доколкото прилагането му не води до конфликт с характера и основната цел на дейността на въоръжените сили. Задължението не се прилага спрямо договори за доставка на военно оборудване, определени в Директива 2009/81/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. относно координирането на процедурите за възлагане на някои поръчки за договори в областта на строителството и на доставки и услуги от възлагащи органи или възложители в областта на отбраната и сигурността [25].

3. Държавите членки насърчават публичните органи, в т.ч. на регионално и местно равнище, при надлежно отчитане на съответните им компетентности и административно устройство, да следват примера на централната си администрация да закупуват само продукти, услуги и сгради с високи показатели на енергийна ефективност. Държавите членки насърчават публичните органи, когато провеждат търгове за договори за услуги със значително енергийно съдържание, да направят оценка на възможността за сключване на дългосрочни договори за енергоспестяване с гарантиран резултат, които водят до дългосрочни икономии на енергия.

4. Без да се засяга параграф 1, при закупуване на пакет от продукти, обхванат като цяло от делегиран акт, приет в съответствие с Директива 2010/30 ЕС, държавите членки могат да изискват съвкупната енергийна ефективност да има приоритет пред енергийната ефективност на отделните продукти в пакета, като се закупи пакет от продукти, отговарящ

на критерия за принадлежност към най-високия клас на енергийна ефективност.

Член 7

>МЗ Задължение за икономии на енергия<

Изм. с МЗ

1. Държавите членки трябва да постигнат кумулативни икономии на енергия при крайното потребление, които да са равни поне на:

а) нови икономии ежегодно от 1 януари 2014 г. до 31 декември 2020 г. в размер на 1,5 % от обема на годишните продажби на енергия на крайни клиенти, осреднени за последния тригодишен период преди 1 януари 2013 г. Обемите продадена енергия, използвани в транспорта, могат частично или изцяло да се изключат от това изчисление;

б) нови икономии ежегодно от 1 януари 2021 г. до 31 декември 2030 г. в размер на 0,8 % от годишното крайно енергийно потребление, осреднено за последния тригодишен период преди 1 януари 2019 г. Чрез дерогация от настоящото изискване Кипър и Малта постигат нови икономии ежегодно от 1 януари 2021 г. до 31 декември 2030 г. в размер на 0,24 % от годишното крайно енергийно потребление, осреднено за последния тригодишен период преди 1 януари 2019 г.

Държавите членки могат да отчитат икономии на енергия, които произтичат от мерки на политиката, независимо дали са въведени до 31 декември 2020 г. или след тази дата, при условие че тези мерки водят до нови отделни действия, осъществени след 31 декември 2020 г.

Държавите членки трябва да продължат да постигат нови годишни икономии, в съответствие с първа алинея, буква б) за десетгодишни периоди след 2030 г., освен ако прегледите от страна на Комисията до 2027 г. и на всеки десет години след това не покажат, че това не е необходимо за постигане на дългосрочните цели на Съюза за 2050 г. в областта на енергетиката и климата.

Държавите членки решават как да бъде разпределен изчисления размер на новите икономии във всеки от периодите, посочени в първа алинея, букви а) и б), при условие че в края на всеки период на задължения бъдат постигнати общите кумулативни икономии на енергия при крайното потребление.

2. При условие че държавите членки постигнат поне своето задължение за кумулативни икономии на енергия при крайното потребление, посочено в параграф 1, първа алинея, буква б), те могат да изчисляват размера на изискваните икономии на енергия по един или повече от следните начини:

а) като прилагат процент на годишните икономии на енергия върху продажбите на енергия на крайни клиенти или върху крайното енергийно потребление, като средна стойност за последния тригодишен период преди 1 януари 2019 г.;

б) като изключват изцяло или частично от базовото изчисление енергията, използвана в транспорта;

в) като използват всяка от възможностите, посочени в параграф 4.

3. Когато държавите членки използват възможностите, предвидени в параграф 2, букви а), б) или в), те определят:

а) собствения си процент на годишни икономии, който ще бъде използван при изчисляване на кумулативните им икономии на енергия при крайното потребление, което гарантира, че окончателният размер на техните нетни икономии на енергия не е по-нисък от изискваното съгласно параграф 1, първа алинея, буква б); и

б) собственото си базово изчисление, което може да изключва изцяло или частично енергията, използвана в транспорта.

4. При спазване на параграф 5 всяка държава членка може:

а) да извършва изчислението, изисквано по параграф 1, първа алинея, буква а) като използва стойности в размер на 1 % за 2014 г. и 2015 г.; 1,25 % за 2016 г. и 2017 г.; и 1,5 % за 2018 г., 2019 г. и 2020 г.;

б) да изключва от изчислението всички или част от продажбите на използваната енергия, по обем, по отношение на периода на задължения, посочен в параграф 1, първа алинея, буква а), или крайното енергийно потребление от промишлените дейности, изброени в приложение I към Директива 2003/87/ЕО, по отношение на периода на задължения, посочен в буква б) от тази алинея;

в) да отчита спрямо размера на изискваните икономии на енергия при крайното потребление икономии на енергия, постигнати в секторите на преобразуване, разпределение и пренос на енергия, включително чрез ефективни районни отоплителни и охладителни системи, в резултат от изпълнението на изискванията по член 14, параграф 4, член 14, параграф 5, буква б) и член 15, параграфи 1—6 и параграф 9. Държавите членки уведомяват Комисията за мерките на политиката, които са планирани по настоящата буква за периода от 1 януари 2021 г. до 31 декември 2030 г. като част от своите интегрирани национални планове в областта на енергетиката и климата. Въздействието на тези мерки се изчислява в съответствие с приложение V и се включва в тези планове;

г) да отчита спрямо размера на изискваните икономии на енергия при крайното потребление икономии на енергия от нови отделни действия, осъществени след 31 декември 2008 г., които продължават да оказват въздействие през 2020 г. по отношение на периода на задължения, обхванат от параграф 1, първа алинея, буква а) и след 2020 г. по отношение на периода, обхванат от параграф 1, първа алинея, буква б), и които могат да бъдат измерени и проверени;

д) да отчита спрямо размера на изискваните икономии на енергия при крайното потребление икономии на енергия, постигнати в резултат на мерки на политиката, при

условие че може да се докаже, че тези мерки са довели до отделни действия, осъществени от 1 януари 2018 г. до 31 декември 2020 г., и водещи до икономии на енергия след 31 декември 2020 г.;

е) да изключва от изчислението на изискваните икономии на енергия, 30 % от проверимото количество енергия за собствени нужди, генерирано върху или във сгради в резултат на мерки на политиката за насърчаване на нови инсталации с технологии за енергия от възобновяеми източници;

ж) да отчита спрямо размера на изискваните икономии на енергия икономии на енергия, които надхвърлят изискваните икономии на енергия за периода на задължения от 1 януари 2014 г. до 31 декември 2020 г., при условие че те са резултат от отделни действия, осъществени в рамките на мерките на политиката по членове 7а и 7б, нотифицирани от държавите членки в националните им планове за действие за енергийна ефективност и докладвани в докладите им за напредъка в съответствие с член 24.

5. Държавите членки прилагат и изчисляват ефекта от избраните опции по параграф 4 поотделно за периодите на задължения, посочени в параграф 1, първа алинея, букви а) и б), както следва:

а) за изчисляването на размера на изискваните икономии на енергия за периода на задължения по параграф 1, първа алинея, буква а) държавите членки могат да използват посоченото в букви а)—г) от параграф 4. Всички избрани опции по параграф 4, взети в съвкупност, не надвишават 25 % от размера на икономии на енергия по параграф 1, първа алинея, буква а);

б) за изчисляването на размера на изискваните икономии на енергия за периода на задължения по параграф 1, първа алинея, буква б) държавите членки могат да използват посоченото в букви б)—ж) от параграф 4, при условие че отделните действия, посочени в буква г) от параграф 4 продължават да имат проверимо и измеримо въздействие след 31 декември 2020 г. Всички използвани опции по параграф 4, взети в съвкупност, не водят до намаляване с повече от 35 % на размера на икономии на енергия, изчислени в съответствие с параграфи 2 и 3.

Независимо от това дали в базовите си изчисления държавите членки изключват изцяло или частично използваната в транспорта енергия или използват някоя от опциите, посочени в параграф 4, те гарантират, че изчисленият нетен размер на нови икономии, който трябва да се постигне в крайното енергийно потребление в периода на задължения от 1 януари 2021 г. до 31 декември 2030 г., е не по-малко от стойността, която се получава при прилагане на процента на годишните икономии, посочени в параграф 1, първа алинея, буква б).

6. В съответствие с приложение III към Регламент (ЕС) 2018/1999 държавите членки описват в своите интегрирани национални планове в областта на енергетиката и климата изчислението на размера на икономии на енергия, които трябва да се постигнат за период на задължения от 1 януари 2021 г. до 31 декември 2030 г., посочени в параграф 1, първа алинея, буква б) от настоящия член, и ако е необходимо, обясняват по какъв начин са

установени процентът на годишните икономии и базовото изчисление, както и кои от посочените в параграф 4 от настоящия член опции са използвани и до каква степен.

7. Икономииите на енергия, постигнати след 31 декември 2020 г., не се отчитат в размера на изискваните икономии на енергия за периода на задължения от 1 януари 2014 г. до 31 декември 2020 г.

8. Чрез дерогация от параграф 1 от настоящия член, държавите членки, които разрешават на задължените страни да използват възможността, посочена в член 7а, параграф 6, буква б), могат за целите на параграф 1, първа алинея, буква а) от настоящия член да отчитат икономииите на енергия, реализирани през всяка отделна година след 2010 г. и преди периода на задължения, посочен в параграф 1, първа алинея, буква а) от настоящия член, все едно че тези икономии на енергия са реализирани след 31 декември 2013 г. и преди 1 януари 2021 г., при условие че са налице всички следни обстоятелства:

а) между 31 декември 2009 г. и 31 декември 2014 г. схемата за задължения за енергийна ефективност е била в сила във всеки момент и е била включена в първия национален план за действие за енергийна ефективност на държавите членки, представен съгласно член 24, параграф 2;

б) икономииите са били генерирани по схемата за задължения;

в) икономииите са били изчислени в съответствие с приложение V;

г) годините, за които тези икономии са отчетени като реализирани, са били докладвани в националните планове за действие за енергийна ефективност в съответствие с член 24, параграф 2.

9. Държавите членки гарантират, че икономииите в резултат на мерките на политиката, посочени в член 7а, член 7б и член 20, параграф 6, са изчислени в съответствие с приложение V.

10. Държавите членки постигат размера на изискваните по параграф 1 от настоящия член икономии на енергия или чрез създаване на схема за задължения за енергийна ефективност по член 7а, или чрез предприемане на алтернативни мерки на политиката по член 7б. Държавите членки могат да комбинират схема за задължения за енергийна ефективност и алтернативни мерки на политиката.

11. При разработването на мерките на политиката за изпълнение на задълженията си за постигане на икономии на енергия, държавите членки вземат предвид необходимостта от намаляване на енергийната бедност в съответствие с критериите, определени от тях, и при отчитане на съществуващите практики в тази област, като изискват в подходяща степен дял от мерките за енергийна ефективност в рамките на националните им схеми за задължения за енергийна ефективност, алтернативните мерки на политиката или програмите и мерките, финансирани по линия на националния фонд за енергийна ефективност, да бъдат реализирани приоритетно в уязвими домакинства, включително домакинства, засегнати от енергийна бедност, и когато е целесъобразно, в сгради за

социално жилищно настаняване.

В съответствие с Регламент (ЕС) 2018/1999 държавите членки включват в своите интегрирани национални доклади за напредъка в областта на енергетиката и климата информация за резултатите от мерките за намаляване на енергийната бедност в контекста на настоящата директива.

12. Държавите членки доказват, че в случаите на припокриване на въздействието на мерки на политиката или отделни действия не се извършва двойно отчитане на икономии на енергия.<

Член 7а

>МЗ Схеми за задължения за енергийна ефективност<

Изм. с МЗ

1. В случаите, при които държавите членки решат да изпълнят своите задължения за постигане на размера на икономии на енергия по член 7, параграф 1 посредством схема за задължения за енергийна ефективност, те гарантират, че задължените страни по параграф 2 от настоящия член, действащи на територията на всяка държава членка, изпълняват своето изискване за кумулативни икономии на енергия при крайното потребление, посочено в член 7, параграф 1, без това да засяга посоченото в член 7, параграфи 4 и 5.

Когато е приложимо, държавите членки могат да решат задължените страни да изпълняват тези икономии, изцяло или частично, като вноски в националния фонд за енергийна ефективност в съответствие с член 20, параграф 6.

2. Държавите членки определят, на базата на обективни и недискриминационни критерии, задължени страни измежду енергоразпределителните предприятия, предприятията за продажба на енергия на дребно и предприятията за разпределение на транспортни горива или предприятията за продажба на транспортни горива на дребно, действащи на тяхна територия. Размерът на икономии на енергия, необходим за изпълнение на задължението, се постига от задължените страни при крайните клиенти, посочени съответно от държавата членка, независимо от изчисленията, направени съгласно член 7, параграф 1, или ако държавата членка реши — посредством сертифицирани икономии на енергия от други страни, както е описано в параграф 6, буква а) от настоящия член.

3. Когато предприятията за продажба на енергия на дребно са определени като задължени страни съгласно параграф 2, държавите членки гарантират, че при изпълнение на своите задължения предприятията за продажба на енергия на дребно не създават никакви пречки на потребителите да преминат от един доставчик към друг.

4. Държавите членки изразяват размера на икономии на енергия, които се изискват от всяка задължена страна, или като крайно, или като първично енергийно потребление. Избраният метод за изразяване на размера на изискваните икономии на енергия се използва и за изчисляване на декларираните от задължените страни икономии. Прилагат се

коэффициентите за преобразуване, посочени в приложение IV.

5. Държавите членки въвеждат системи за измерване, контрол и проверка, в рамките на които се извършва документирана проверка на поне една представителна извадка със статистически значим дял от мерките за подобряване на енергийната ефективност, реализирани от задължените страни. Измерването, контролът и проверката по тази система се извършват независимо от задължените страни.

6. В рамките на схемата за задължения за енергийна ефективност държавите членки могат да предприемат едно от следните действия или и двете действия:

а) да разрешават на задължените страни да отчетат в рамките на изпълнението на своето задължение сертифицирани икономии на енергия, постигнати от доставчици на енергийни услуги или други трети страни, включително когато задължените страни насърчават мерки чрез други одобрени от държавата организации или чрез публични органи, като мерките може да включват или да не включват официални форми на партньорство, както и да бъдат съчетавани с други източници на финансиране. В случаите, при които държавите членки разрешават подобна практика, те гарантират, че сертифицирането на икономии на енергия следва процес на одобряване, който е въведен в държавите членки, който е ясен, прозрачен и открит за всички участници на пазара и с който се цели свеждане до минимум на разходите за сертифициране;

б) да разрешават на задължените страни да отчетат икономии на енергия, постигнати в определена година, като икономии постигнати през всяка от четирите предходни или трите следващи години, при условие че не се излиза извън периодите на задължения, установени в член 7, параграф 1.

Държавите членки оценяват и ако е целесъобразно предприемат мерки за свеждане до минимум на въздействието на преките и непреките разходи на схемите за задълженията за енергийна ефективност върху конкурентоспособността на енергоемките промишлени сектори, изложени на международна конкуренция.

7. Всяка година държавите членки публикуват икономии на енергия, постигнати от всяка задължена страна или всяка подкатегория задължена страна, както и общия размер на икономии на енергия в рамките на схемата.<

Член 7б

>МЗ Алтернативни мерки на политиката<

Изм. с МЗ

1. В случаите, при които държавите членки решат да изпълняват своите задължения за постигане на изискваните по член 7, параграф 1 икономии на енергия посредством алтернативни мерки на политиката, те гарантират, без да се засяга член 7, параграфи 4 и 5, постигането на изискваните по член 7, параграф 1 икономии на енергия при крайните клиенти.

2. За всички мерки с изключение на свързаните с данъчното облагане държавите членки въвеждат системи за измерване, контрол и проверка, в рамките на които се извършва документирана проверка на поне една представителна извадка със статистически значим дял от мерките за подобряване на енергийната ефективност, въведени от участващите или изпълняващите страни. Измерването, контролът и проверката се извършват независимо от участващите или изпълняващите страни.<

Член 8

Енергийни обследвания и системи за управление на енергията

1. Държавите членки насърчават наличието за всички крайни клиенти на висококачествени енергийни обследвания, които са разходно ефективни и:

а) се извършват по независим начин от квалифицирани и/или акредитирани експерти в съответствие с критериите за квалификация; или

б) се осъществяват и наблюдават от независими органи съгласно националното законодателство.

Посочените в първа алинея енергийни обследвания могат да се извършват от вътрешни експерти или лица, извършващи енергийни обследвания, при положение че съответната държава членка е въвела схема за осигуряване и проверка на качеството на обследванията, в т.ч. ако е целесъобразно - годишна произволна извадка от най-малкото статистически значим процентен дял от всички енергийни обследвания, които провеждат.

За да се гарантира високо качество на енергийните обследвания и системите за управление на енергията, държавите членки установяват прозрачни и недискриминационни минимални критерии за енергийните обследвания, основани на приложение VI.

При енергийните обследвания не се включват клаузи, които да препятстват трансфера на констатациите от обследването към квалифициран/акредитиран доставчик на енергийни услуги, при условие че клиентът не възразява.

2. Държавите членки разработват програми за насърчаване на МСП да преминават през енергийни обследвания, както и за последващо прилагане впоследствие на препоръките от тези обследвания.

На основата на прозрачни и недискриминационни критерии и без да се засяга правото на Съюза в областта на държавната помощ, държавите членки могат да създадат схеми за подпомагане на МСП, в т.ч. ако те са сключили доброволни споразумения - да покрият разходите за енергийно обследване и за прилагане на препоръките от обследването за висока ефективност на разходите, ако бъдат изпълнени предлаганите мерки.

Държавите членки представят на вниманието на МСП, включително чрез съответните представителни посреднически организации, конкретни примери как системите за енергийно управление могат да подпомогнат тяхната търговска дейност. Комисията

подпомага държавите членки, като оказва подкрепа за обмена на най-добри практики в тази област.

3. Държавите членки разработват и програми за повишаване на осведомеността на домакинствата относно ползите от такива обследвания посредством подходящи консултантски услуги.

Държавите членки насърчават изготвянето на програми за обучение за квалификация на лицата, извършващи енергийни обследвания, с цел да се улесни осигуряването на достатъчен брой експерти.

4. Държавите членки правят необходимото предприятия, които не са МСП, да бъдат подложени на енергийно обследване, което да бъде извършено по независим и разходно ефективен начин от квалифицирани и/или акредитирани експерти или да бъде осъществено и наблюдавано от независими органи съгласно националното законодателство, до 5 декември 2015 г. и поне веднъж на четири години след датата на предходното енергийно обследване.

5. Енергийните обследвания се считат за отговарящи на изискванията по параграф 4, когато те се провеждат по независим начин, в съответствие с минимални критерии, основани на приложение VI, и в изпълнение на доброволни споразумения, сключени между организации от заинтересовани страни и упълномощен орган и наблюдавани от съответната държава членка или от други органи, на които компетентните власти са възложили съответното задължение, или от Комисията.

Достъпът на участници на пазара, предлагащи енергийни услуги, се основава на прозрачни и недискриминационни критерии.

6. Предприятията, които не са МСП и които прилагат система за управление на енергията или на околната среда, която е сертифицирана от независим орган съобразно съответните европейски или международни стандарти, се освобождават от изискванията по параграф 4, при условие че държавите членки гарантират, че въпросната система за управление включва енергийно обследване в съответствие с минимални критерии, основани на приложение VI.

7. Енергийните обследвания могат да бъдат самостоятелни или част от по-широкообхватен одит за въздействието върху околната среда. Държавите членки могат да поискат в рамките на енергийно обследване да бъде извършена оценка на техническата и икономическата осъществимост на свързване към съществуваща или планирана районна отоплителна или охладителна мрежа.

Без да се засяга правото на Съюза в областта на държавната помощ, държавите членки могат да прилагат схеми за стимулиране и подпомагане на изпълнението на препоръките от енергийните обследвания и други подобни мерки.

Член 9

>МЗ Отчитане на потреблението на природен газ и електроенергия<

Изм. с МЗ

1. Държавите членки гарантират, че доколкото това е технически осъществимо, финансово разумно и пропорционално спрямо потенциалните икономии на енергия, за електроенергията и природния газ крайните клиенти получават индивидуални измервателни уреди на конкурентни цени, които точно да отразяват тяхното реално енергопотребление и които да дават информация за действителното време на потреблението.<

Такъв индивидуален измервателен уред на конкурентна цена се осигурява, когато:

а) се подменя съществуващ уред, освен в случаите, когато това е технически невъзможно или нерентабилно по отношение на очакваните потенциални икономии в дългосрочен план;

б) се прави свързване на нова сграда или основен ремонт на съществуваща сграда, както е посочено в Директива 2010/31/ЕС.

2. Когато и доколкото държавите членки прилагат интелигентни системи за отчитане и са въвели интелигентни измервателни уреди за природен газ и/или електроенергия в съответствие с Директива 2009/72/ЕО и Директива 2009/73/ЕО:

а) те правят необходимото измервателните системи да осигуряват информация на крайните клиенти относно реалния период на потребление, както и да се вземат изцяло под внимание целите за енергийна ефективност и ползите за крайния клиент при формулиране на минимално допустимите функционални характеристики на измервателните уреди и задълженията, наложени на участниците на пазара;

б) те гарантират сигурността на интелигентните измервателни уреди и предаването на данни, както и неприкосновеността на личния живот на крайните клиенти, при спазване на съответното законодателство на Съюза относно защита на данните и неприкосновеността на личния живот;

в) по отношение на електроенергията те изискват от операторите на измервателните уреди, по искане на крайния клиент, да осигуряват възможност измервателният уред или измервателните уреди да отчитат електроенергията, подадена към електроенергийната мрежа от помещенията на крайния клиент;

г) те осигуряват възможност, при поискване от крайните клиенти, данните за подадената и отдадената електроенергия да им се предоставят - на тях или на трета страна, действаща от името на крайния клиент - в лесно разбираем формат, който те да могат да използват, за да сравняват търговските условия на сходна основа;

д) те изискват по време на инсталирането на интелигентни измервателни уреди на потребителите да се дават подходящи съвети и информация, по-специално за пълния потенциал на тези уреди по отношение на управлението на отчитането на показанията и

наблюдението на енергопотреблението.

Изм. с МЗ

—————<

Член 9а

>МЗ Отчитане на отоплението, охлаждането и топлата вода за битови нужди<

Изм. с МЗ

1. Държавите членки гарантират, че за районните отоплителни и охладителни системи и топлата вода за битови нужди крайните клиенти получават измервателни уреди на конкурентни цени, които отразяват вярно тяхното реално енергопотребление.

2. В случаите, когато топлинна енергия, енергия за охлаждане или топла вода за битови нужди за дадена сграда се подават от централен източник, обслужващ множество сгради, или от районна отоплителна или районна охладителна система, при топлообменника или точката на доставка се монтира измервателен уред.<

Член 9б

>МЗ Отчитане на разпределението и дялово разпределяне на разходите за отопление, охлаждане и топла вода за битови нужди<

Изм. с МЗ

1. В многофамилните и многофункционалните сгради с централен източник на топлинна енергия или централен източник на енергия за охлаждане, или снабдявани от районна отоплителна или районна охладителна система, се инсталират индивидуални измервателни уреди за измерване на консумацията на топлинна енергия, енергия за охлаждане или топла вода за битови нужди във всяка обособена част от сградата, когато това е технически осъществимо и икономически ефективно от гледна точка на пропорционалността спрямо потенциалните икономии на енергия.

В случаите, при които използването на индивидуални измервателни уреди не е технически осъществимо или икономически ефективно за измерване на потреблението на топлинната енергия във всяка обособена част от сградата, се използват индивидуални топлинни разпределители за определяне на потреблението на топлинна енергия при всеки радиатор, освен ако въпросната държава членка докаже, че монтирането на подобни топлинни разпределители не би било икономически ефективно. В такива случаи може да бъде разгледана възможността за използване на алтернативни икономически ефективни методи за измерване на потреблението на топлинна енергия. Общите критерии, методологии и/или процедури за определяне на техническата неосъществимост и липсата на икономическа ефективност се определят ясно и се публикуват от всяка държава членка.

2. Независимо от разпоредбите на параграф 1, първа алинея индивидуални

измервателни уреди се предоставят за топла вода за битови нужди в нови многофамилни сгради и в жилищната част на нови многофункционални сгради, които са оборудвани с централен източник на топлинна енергия за топла вода за битови нужди или се снабдяват от районни отоплителни системи.

3. В случаите, при които многофамилни или многофункционални сгради се снабдяват от районна отоплителна или районна охладителна система, или когато в такива сгради преобладават собствени, общи за сградата отоплителни или охладителни системи, с цел осигуряване на прозрачност и точност на отчитането на индивидуалното потребление държавите членки гарантират, че разполагат с прозрачни, обществено достъпни национални правила за разпределение на разходите за потреблението на топлинна енергия, енергия за охлаждане или топла вода за битови нужди в такива сгради. Когато е целесъобразно, тези правила включват насоки за начина на разпределяне на разходите за енергия, която се използва по следния начин:

а) топла вода за битови нужди;

б) топлинна енергия, отдавана от сградната инсталация и с цел отопление на общите помещения, когато стълбищата и коридорите са оборудвани с радиатори;

в) с цел отопляване или охлаждане на апартаментите.<

Член 9в

>МЗ Изискване за дистанционно отчитане<

Изм. с МЗ

1. За целите на членове 9а и 9б измервателните уреди или топлинните разпределители, монтирани след 25 октомври 2020 г., са устройства с дистанционно отчитане. Условието за техническата приложимост и икономическата ефективност, установени в член 9б, параграф 1, продължават да се прилагат.

2. До 1 януари 2027 г. съответните измервателни уреди и топлинните разпределители, които вече са инсталирани, но не са с възможност за дистанционно отчитане, трябва или да бъдат преустроени така, че да могат да се отчитат дистанционно, или да бъдат заменени с уреди с възможност за дистанционно отчитане, освен ако съответната държава членка не докаже, че това е икономически неефективно.<

Член 10

>МЗ Информация за фактурирането на природен газ и електроенергия<

Изм. с МЗ

1. В случаите, при които крайните клиенти не разполагат с интелигентните измервателни уреди, посочени в директиви 2009/72/ЕО и 2009/73/ЕО, държавите членки гарантират до 31 декември 2014 г., че информацията за фактурирането е надеждна, точна и се основава на реалното потребление, в съответствие с приложение VII, точка 1.1, по

отношение на консумацията на електроенергия и природен газ, когато това е технически възможно и икономически оправдано.<

Това задължение може да бъде изпълнено чрез система за редовно самоотчитане от крайните клиенти, при която те предават показанията от своя измервателен уред на енергийния доставчик. Единствено когато крайният клиент не предаде показанията от измервателния си уред за даден период на фактуриране, фактурирането се основава на прогнозно потребление или на фиксирана стойност.

2. Измервателните уреди, монтирани в съответствие с директиви 2009/72/ЕО и 2009/73/ЕО, позволяват точна информация за фактурирането въз основа на действителното потребление. Държавите членки правят необходимото крайните клиенти да имат възможност за лесен достъп до допълнителна информация относно предходно потребление, позволяваща подробни самостоятелни проверки.

Допълнителната информация относно предходното потребление включва:

а) кумулативни данни за срок от поне три предходни години или за периода от влизането в сила на договора за доставка, ако той е по-кратък. Данните съответстват на интервалите, за които е предоставена информацията от честото фактуриране;

б) подробни данни според времето на използване за който и да е ден, седмица, месец и година. Тези данни се предоставят на крайния клиент чрез Интернет или чрез интерфейса на измервателния уред, като обхваща срок от поне 24 предходни месеца или периода от влизането в сила на договора за доставка, ако той е по-кратък.

3. Независимо дали са инсталирани интелигентни измервателни уреди, държавите членки:

а) изискват - доколкото информацията за енергийното фактуриране и за предходното потребление на крайните клиенти е налична - по искане на крайния клиент тази информация да се предоставя на доставчик на енергийни услуги, посочен от съответния краен клиент;

б) правят необходимото на крайните клиенти да се предложи опция за електронна информация за фактурирането и електронни фактури и че при поискване те получават ясно и разбираемо обяснение за начина на изчисляване на тяхната сметка, особено когато сметките не се основават на действително потребление;

в) гарантират, че наред с фактурата на крайните клиенти се предоставя и подходяща информация, която съдържа подробно описание на текущите енергийни цени, в съответствие с приложение VII;

г) могат да постановят, че по искане на крайния клиент информацията, съдържаща се в тези сметки, не се приема като искане за плащане. В подобни случаи държавите членки гарантират, че доставчиците на енергийни източници предлагат гъвкави условия за самите плащания;

д) изискват на потребителите да се предоставят при поискване информация и оценка на разходите за енергия своевременно и в лесно разбираем формат, който им позволява да сравняват търговските условия на сходна основа.

Член 10а

>МЗ Информация за фактурирането и потреблението на отопление, охлаждане и топла вода за битови нужди<

Изм. с МЗ

1. Когато са инсталирани измервателни уреди или топлинни разпределители, държавите членки гарантират, че информацията за фактурирането и потреблението е надеждна, точна и се основава на реалното потребление или на показанията на топлинния разпределител, в съответствие с приложение VIIа, точки 1 и 2 за всички крайни ползватели, а именно за физически или юридически лица, които купуват топлинна енергия, енергия за охлаждане или топла вода за битови нужди за собствено крайно потребление, или физически или юридически лица, които се помещават в отделна сграда или в обособена част в многофамилните или многофункционалните сгради, които се снабдяват с топлинна енергия, енергия за охлаждане или топла вода за битови нужди от централен източник, които нямат пряк или индивидуален договор с доставчик на енергия.

Това задължение може, когато дадена държава членка предвижда това, и с изключение на случаите, когато се измерва разпределението на потреблението въз основа на топлинни разпределители съгласно член 9б, да бъде изпълнено чрез система за редовно самоотчитане от крайния клиент или крайния ползвател, при която той предава показанията от своя измервателен уред. Единствено когато крайният клиент или крайният ползвател не е предал показанията от измервателния си уред за даден период на фактуриране, фактурирането се основава на оценка на потреблението или на фиксирана стойност.

2. Държавите членки:

а) изискват — в случай, че има налична информация за фактурирането на енергията и за предходното потребление или показания на топлинния разпределител на крайните ползватели — тази информация да се предоставя, по искане на крайния ползвател, на посочен от крайния ползвател доставчик на енергийни услуги;

б) гарантират, че на крайните клиенти се предлага опция за електронна информация за фактурирането и електронни фактури;

в) гарантират, че на всички крайни ползватели се предоставя ясна и разбираема информация за фактурирането, в съответствие с приложение VIIа, точка 3; и

г) насърчават киберсигурността и гарантират правото на неприкосновеност на личния живот и защитата на данните на крайните ползватели в съответствие с приложимото право на Съюза.

Държавите членки могат да предвидят, че по искане на крайния клиент, предоставянето на информация за фактурирането не се счита за искане за плащане. В такива случаи държавите членки гарантират предлагането на гъвкави схеми за действително плащане.

3. Държавите членки решават кой трябва да отговаря за предоставянето на информацията по параграфи 1 и 2 за крайните ползватели, които нямат пряк или индивидуален договор с доставчик на енергия.<

Член 11

>МЗ Разходи за достъп до информация за отчитането и фактурирането на електроенергия и природен газ<

Изм. с МЗ

Държавите членки трябва да гарантират, че крайните клиенти получават безплатно всички свои сметки за потребление на енергия и информация за фактурирането, както и че разполагат с безплатен достъп по подходящ начин до данните за своето потребление.<

Член 11а

>МЗ Разходи за достъп до информация за отчитането, фактурирането и потреблението на отопление, охлаждане и топла вода за битови нужди<

Изм. с МЗ

1. Държавите членки гарантират, че крайните ползватели получават безплатно всички свои сметки за потребление на енергия и информация за фактурирането, както и че разполагат с безплатен достъп по подходящ начин до данните за своето потребление.

2. Независимо от посоченото в параграф 1 от настоящия член, разпределението на разходите за информация за фактурирането по отношение на индивидуалното потребление на енергия за отопление, охлаждане и топла вода за битови нужди в многофамилни и многофункционални сгради съгласно член 9б се извършва без да се калкулира печалба. Разходите, произтичащи от възлагането на тази задача на трета страна, обикновено доставчик на услуги или местен доставчик на енергия, които покриват измерването, дяловото разпределяне и отчитането на реалното индивидуално потребление в такива сгради, могат да бъдат прехвърлени на крайните ползватели, доколкото тези разходи са разумни.

3. За да се гарантира, че разходите за посочените в параграф 2 услуги по отчитане на разпределението са разумни, държавите членки могат да стимулират конкуренцията в този сектор на услугите, като предприемат необходимите мерки, например като препоръчват или по друг начин насърчават използването на тръжни процедури и/или използването на оперативно съвместими устройства и системи, улесняващи смяната на доставчиците на услуги.<

Член 12

Програма за информиране и овластяване на потребителите

1. Държавите членки предприемат подходящи мерки за насърчаване и улесняване на ефикасното използване на енергия от дребните потребители на енергия, включително битовите потребители. Тези мерки могат да бъдат част от национална стратегия.

2. За целите на параграф 1 тези мерки включват един или повече от елементите, изброени в буква а) или б):

а) поредица от инструменти и политики за насърчаване на промени в поведението, които могат да включват:

i) фискални стимули;

ii) достъп до финансиране, безвъзмездни средства или субсидии;

iii) предоставяне на информация;

iv) примерни проекти;

v) дейности на работното място;

б) начини и средства за включване на потребителите и потребителските организации в евентуалното въвеждане на интелигентни измервателни уреди чрез информиране относно:

i) разходно ефективните и лесно постижими промени в използването на енергия;

ii) мерките за енергийна ефективност.

Член 13

Санкции

Държавите членки въвеждат правилата относно санкциите, приложими в случай на неспазване на националните разпоредби, приети в съответствие с членове 7 - 11 и член 18, параграф 3, и предприемат необходимите мерки, за да гарантират тяхното прилагане. Предвидените санкции са ефективни, пропорционални и възпиращи. Държавите членки уведомяват Комисията за тези разпоредби до 5 юни 2014 г. и незабавно я нотифицират за всяко последващо изменение, свързано с тях.

ГЛАВА III

ЕФЕКТИВНОСТ НА ЕНЕРГОСНАБДЯВАНЕТО

Член 14

Насърчаване на ефективността при отоплението и охлаждането

1. До 31 декември 2015 г. държавите членки извършват и уведомяват Комисията за всеобхватна оценка на потенциала за прилагане на високоефективното комбинирано производство на енергия и на ефективни районни отоплителни и охладителни системи, в която се съдържа информацията, посочена в приложение VIII. Ако вече са извършили равностойна оценка, те уведомяват за това Комисията.

Във всеобхватната оценка се отчита изцяло анализът на националния потенциал за високоефективно комбинирано производство на енергия, извършен съгласно Директива 2004/8/ЕО.

По искане на Комисията оценката се актуализира и представя на Комисията на всеки пет години. Комисията отправя такова искане поне една година преди съответната дата.

2. Държавите членки приемат политики, които насърчават надлежното отчитане на местно и регионално равнище на потенциала на използване на ефективни отоплителни и охладителни системи, по-специално системи, използващи високоефективно комбинирано производство на енергия. Отчита се и потенциалът за развитие на местни и регионални пазари на топлинна енергия.

3. За целите на посочената в параграф 1 оценка държавите членки извършват анализ на разходите и ползите, който обхваща техните територии и се основава на климатичните условия, икономическата осъществимост и техническата съвместимост в съответствие с приложение IX, част 1. Анализът на разходите и ползите е в състояние да улесни намирането на най-ефективните по отношение на ресурсите и разходите решения за посрещане на нуждите от отопление и охлаждане. Анализът на разходите и ползите може да бъде част от екологична оценка съгласно Директива 2001/42/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 27 юни 2001 г. относно оценката на последиците на някои планове и програми върху околната среда [26].

4. Когато в оценката, посочена в параграф 1, и в анализа, посочен в параграф 3, се набележи потенциал за прилагане на високоефективно комбинирано производство на енергия и/или ефективно районно отопление и охлаждане, ползите от които превишават разходите, държавите членки предприемат подходящи мерки за развитие на ефективна отоплителна и охладителна инфраструктура и/или за подпомагане на развитието на високоефективно комбинирано производство на енергия и използване на топлинна и охладителна енергия, генерирани на база отпадна топлина и възобновяеми енергийни източници, в съответствие с параграфи 1, 5, и 7.

Ако в оценката, посочена в параграф 1, и в анализа, посочен в параграф 3, не бъде отчетен потенциал, ползите от който да превишават разходите, в т.ч. административните разходи за извършване на посочения в параграф 5 анализ на разходите и ползите, съответната държава членка може да освободи инсталациите от предвиденото в посочения параграф изискване.

5. Държавите членки правят необходимото да се извърши анализ на разходите и ползите в съответствие с приложение IX, част 2, когато след 5 юни 2014 г.:

а) се планира нова топлоелектрическа инсталация за производство на електроенергия с обща входяща топлинна мощност над 20 MW, за да бъдат оценени разходите и ползите от проектиране на инсталация, която да функционира като инсталация за високоефективно комбинирано производство на енергия;

б) се извършва значително преоборудване на съществуваща топлоелектрическа инсталация за производство на електроенергия с обща входяща топлинна мощност над 20 MW, за да бъдат оценени разходите и ползите от преоборудване на инсталацията като инсталация за високоефективно комбинирано производство на енергия;

в) се планира или се извършва значително преоборудване на промишлена инсталация с обща входяща топлинна мощност над 20 MW, която генерира отпадна топлина на полезно температурно ниво, за да бъдат оценени разходите и ползите от използването на отпадната топлина за задоволяване на икономически оправдано търсене, в т.ч. чрез комбинирано производство на енергия, както и от свързването на тази инсталация с районна отоплителна или охладителна мрежа;

г) когато се планира нова районна отоплителна и охладителна мрежа или при съществуваща районна отоплителна или охладителна мрежа се планира нова инсталация за производство на енергия с обща входяща топлинна мощност над 20 MW, или се налага значително преоборудване на съществуваща инсталация, за да бъдат оценени разходите и ползите от оползотворяване на отпадната топлина от съседни промишлени инсталации.

Монтирането на оборудване, с което да се улавя въглероден диоксид, произведен от горивна инсталация, с оглед на съхранението му в геоложки формации в съответствие с Директива 2009/31/ЕО, не се счита за преоборудване за целите по букви б), в) и г) от настоящия параграф.

Държавите членки могат да изискат посоченият в букви в) и г) анализ на разходите и ползите да бъде извършен в сътрудничество с дружествата, отговарящи за експлоатацията на районни отоплителни и охладителни мрежи.

6. Държавите членки могат да освободят от изискванията по параграф 5:

а) инсталациите за производство на електроенергия през пиковите часове и резервните инсталации за производство на електроенергия, запланувани да работят при по-малко от 1 500 експлоатационни часа годишно като плаваща средна стойност, изчислена за период от пет години, въз основа на създадена от държавите членки процедура за проверка, с която се гарантира, че този критерий за освобождаване е изпълнен;

б) инсталациите за ядрена енергия;

в) инсталациите, които е необходимо да бъдат разположени в близост до геоложка формация за съхранение на въглероден диоксид, одобрено съгласно Директива 2009/31/ЕО.

Държавите членки могат да установят прагове, изразени посредством наличното количество полезна отпадна топлина, търсенето на топлина или разстоянието между промишлените инсталации и районните отоплителни мрежи, за освобождаване на отделните инсталации от разпоредбите на параграф 5, букви в) и г).

Държавите членки уведомяват Комисията за освобождавания, приети по настоящия параграф, до 31 декември 2013 г., а след това и за всички последващи промени в тях.

7. Държавите членки приемат критерии за предоставяне на разрешения по член 7 от Директива 2009/72/ЕО или равностойни критерии за разрешение, така че:

- а) да се вземат предвид резултатите от всеобхватната оценка, посочена в параграф 1;
- б) да се осигури спазване на изискванията по параграф 5; както и
- в) да се вземат предвид резултатите от анализа на разходите и ползите по параграф 5.

8. Държавите членки могат да освободят отделни инсталации от изисквания, свързани с критериите за предоставяне на разрешения или с равностойните критерии за разрешения по параграф 7, да осъществяват опции, ползите от които превишават разходите по тях, ако за това са налице наложителни причини от правен или финансов характер или причини, свързани със собствеността. В такива случаи съответните държави членки представят на Комисията обосновано уведомление за решението си в рамките на три месеца от неговото вземане.

9. Параграфи 5, 6, 7 и 8 от настоящия член се прилагат за инсталации, обхванати от Директива 2010/75/ЕС, без да се засягат нейните разпоредби.

10. На базата на хармонизираните референтни стойности на ефективността, посочени в приложение II, буква е), държавите членки осигуряват възможност произходът на електроенергията, произведена чрез високоефективно комбинирано производство на енергия, да се гарантира в съответствие с обективни, прозрачни и недискриминационни критерии, определени от всяка държава членка. Държавите членки правят необходимото тези гаранции за произход да съответстват на изискванията, както и да съдържат поне информацията, посочена в приложение X. Държавите членки взаимно признават своите гаранции за произход, изключително като доказателство за информацията, посочена в настоящия параграф. Всеки отказ за признаване на гаранция за произход като такова доказателство, по-специално поради причини, свързани с предотвратяването на измами, трябва да се основава на обективни, прозрачни и недискриминационни критерии. Държавите членки уведомяват Комисията за всеки такъв отказ и за основанията за него. В случай на отказ да бъде призната гаранция за произход Комисията може да приеме решение да принуди отказалата страна да признае гаранцията, по-специално с оглед на обективните, прозрачни и недискриминационни критерии, на които се основава подобно признаване.

Комисията се оправомощава да преразглежда, посредством делегирани актове в съответствие с член 23 от настоящата директива, хармонизираните референтни стойности

на ефективността, посочени в Решение за изпълнение 2011/877/ЕС на Комисията [27], въз основа на Директива 2004/8/ЕО до 31 декември 2014 г.

11. Държавите членки правят необходимото цялата достъпна помощ за комбинирано производство на енергия да се насочва към електроенергията, произвеждана чрез високоефективно комбинирано производство на енергия, а отпадната топлина да се използва ефективно за постигане на икономии на първична енергия. Публичната подкрепа за комбинираното производство на енергия и за производството на енергия от районни топлоцентрали и мрежи се подчинява на правилата за държавна помощ в случаите, при които тези правила са приложими.

Член 15

Преобразуване, пренос и разпределение на енергия

1. Държавите членки правят необходимото националните енергийни регулаторни органи да обръщат надлежно внимание на енергийната ефективност, когато изпълняват регулаторните задачи, предвидени в директиви 2009/72/ЕО и 2009/73/ЕО, относно решенията си във връзка с експлоатацията на газова и електроенергийната инфраструктура.

По-специално държавите членки правят необходимото националните енергийни регулаторни органи, като разработват мрежовите тарифи и разпоредби в рамките на Директива 2009/72/ЕО и като вземат предвид разходите и ползите, свързани с всяка мярка, да предоставят стимули за мрежовите оператори да осигуряват системни услуги на мрежовите потребители, даващи им възможност да реализират мерки за подобряване на енергийната ефективност в контекста на продължаващото въвеждане на интелигентни енергийни мрежи.

Тези системни услуги могат да се определят от оператора на системата и не следва да имат неблагоприятен ефект върху сигурността на системата.

По отношение на електроенергията държавите членки правят необходимото регулирането на мрежите, както и мрежовите тарифи да съответстват на критериите по приложение XI, като се вземат под внимание насоките и кодексите, разработени съгласно Регламент (ЕО) № 714/2009.

2. До 30 юни 2015 г. държавите членки правят необходимото:

а) за предприемане на оценка на потенциала за енергийна ефективност на своята инфраструктура за газ и електроенергия, по-специално във връзка с преноса, разпределението, управлението на натоварването и оперативната съвместимост, както и със свързването към инсталации за производство на енергия, в т.ч. възможности за достъп за микрогенератори на енергия;

б) за идентифициране на конкретни мерки и инвестиции за въвеждане на разходно ефективни подобрения на енергийната ефективност в мрежовата инфраструктура, с график за тяхното въвеждане.

Изм. с МЗ

2а. До 31 декември 2020 г. Комисията, след като се консултира със съответните заинтересовани страни, изготвя обща методология, за да насърчава операторите на мрежи да намаляват загубите, да прилагат икономически и енергийно ефективна инвестиционна програма в инфраструктурата и да отчитат правилно енергийната ефективност и гъвкавостта на мрежата.<

3. Държавите членки могат да разрешат елементи от схемите и тарифните структури, които имат социална цел във връзка с мрежовия пренос и разпределението на енергия, при условие че отрицателните ефекти върху преносната или разпределителната мрежа бъдат сведени до необходимия минимум и че те не са значително по-големи от постиганата социална цел.

4. Държавите членки правят необходимото за премахване на онези стимули в тарифите за пренос и разпределение, които са в ущърб на общата ефективност (в т.ч. на енергийната ефективност) на производството, преноса, разпределението и доставките на електроенергия или на стимулите, които могат да пречат на включването на оптимизацията на потреблението в балансирането на пазарите и предоставянето на допълнителни услуги. Държавите членки осигуряват стимулиране на операторите на мрежи с цел подобряване на ефективността при проектирането и функционирането на инфраструктурите и, в рамките на Директива 2009/72/ЕО, правят необходимото тарифите да позволяват на доставчиците да повишават участието на потребителите в ефективността на системата, в т.ч. чрез оптимизиране на потреблението в зависимост от националните обстоятелства.

5. Без да се засягат разпоредбите на член 16, параграф 2 от Директива 2009/28/ЕО и като се вземе предвид член 15 от Директива 2009/72/ЕО, както и необходимостта да се осигури непрекъснато топлоподаване, държавите членки осигуряват, без това да противоречи на изискванията във връзка с поддържането на надеждност и безопасност на електроенергийната мрежа, въз основа на прозрачни и недискриминационни критерии, определени от компетентните национални органи, следните дейности от страна на операторите на преносни и операторите на разпределителни системи, когато те отговарят за диспечерското управление на инсталациите за производство на електроенергия на тяхната територия:

а) да гарантират преноса и разпределението на електроенергията от високоефективно комбинирано производство на енергия;

б) да приоритизират или да гарантират достъпа до мрежата на електроенергия от високоефективно комбинирано производство на енергия;

в) при диспечерското управление на инсталациите за производство на електроенергия да осигуряват приоритетно диспечерско управление на електроенергията от високоефективно комбинирано производство на енергия, доколкото сигурността на функционирането на националната електрическа система позволява това.

Държавите членки правят необходимото правилата, отнасящи се до класирането на различните приоритети за достъп и диспечерско управление, предоставени на техните електроенергийни системи, да бъдат ясно и подробно обяснени и публикувани. Когато предоставят приоритетен достъп или диспечерско управление за високоефективно комбинирано производство на енергия, държавите членки могат да определят класация между, както и в рамките на различни видове възобновяеми енергийни източници и високоефективно комбинирано производство на енергия и при всички случаи правят необходимото >Попр. с С1 приоритетният достъп или диспечерското управление за енергия от променливи възобновяеми енергийни източници да не бъдат възпрепятствани.<

В допълнение към задълженията, определени в първа алинея, операторите на преносни системи и операторите на разпределителни системи спазват изискванията, формулирани в приложение XII.

Държавите членки могат по-специално да улеснят включването към енергийната мрежова система на електроенергия, произведена при високоефективно комбинирано производство на енергия от малките агрегати и микроагрегатите за комбинирано производство на енергия. Държавите членки предприемат, когато е целесъобразно, мерки за насърчаване на операторите на мрежи да възприемат опростен процес на уведомяване (процес на „инсталиране и информирание“) при инсталирането на микроагрегати за комбинирано производство на енергия, за да се опростят и съкратят процедурите за предоставяне на разрешения на отделните граждани и монтажници.

6. Като спазват изискванията във връзка с поддържането на надеждност и безопасност на електроенергийната мрежа, държавите членки предприемат подходящи стъпки, за да осигурят - когато това е технически и икономически съвместимо с начина на обслужване на инсталацията за високоефективно комбинирано производство на енергия - възможност операторите на инсталации за високоефективно комбинирано производство на енергия да предлагат балансиращи услуги и други оперативни услуги на равнището на операторите на преносни системи или операторите на разпределителни системи. Операторите на преносни системи и операторите на разпределителни системи гарантират включването на подобни услуги в тържен процес за услуги, който да бъде прозрачен, недискриминационен и да подлежи на проверка.

Където това е уместно, държавите членки могат да изискват от операторите на преносни системи и операторите на разпределителни системи да насърчават разполагането на инсталации за високоефективно комбинирано производство на енергия в близост до области с подобно търсене, чрез намаляване на таксите за свързване и използване на системата.

7. Държавите членки могат да разрешат на производителите на електроенергия от високоефективно комбинирано производство на енергия, желаещи да бъдат свързани към мрежата, да обявят търг за техническото осъществяване на свързването.

8. Държавите членки гарантират, че националните енергийни регулаторни органи съдействат ресурсите на потреблението, като напр. оптимизацията на потреблението, да

бъдат част от пазарите на едро и на дребно наред с доставките.

При отчитане на техническите ограничения, присъщи на управлението на мрежите, държавите членки гарантират, че при изпълнението на изискванията за балансиращи и допълнителни услуги операторите на преносни системи и операторите на разпределителни системи третират доставчиците на услуги по оптимизация на потреблението, в т.ч. доставчиците на агрегирани услуги, по недискриминационен начин, на основата на техните технически възможности.

При отчитане на техническите ограничения, присъщи на управлението на мрежите, държавите членки насърчават достъпа и участието на доставчиците на услуги по оптимизация на потреблението до пазарите на балансиране, резерви и други системни услуги, *inter alia*, като изискват националните регулаторни органи или - когато го изискват националните регулаторни системи - операторите на преносни системи и операторите на разпределителни системи, в тясно сътрудничество с доставчиците и потребителите на услуги за потребление, да определят техническите условия за участие в тези пазари на основата на техническите изисквания на тези пазари и на възможностите за оптимизация на потреблението. Тези спецификации включват участието на доставчиците на агрегирани услуги.

9. При докладване по Директива 2010/75/ЕС и без да се засяга член 9, параграф 2 от същата директива, държавите членки обмислят възможността да включат информацията относно равнищата на енергийна ефективност на инсталации, в които се извършва изгаряне на горива, с обща номинална входяща топлинна мощност от 50 MW или повече, от гледна точка на най-добрите налични техники, разработени съгласно Директива 2010/75/ЕС и Директива 2008/1/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 15 януари 2008 г. за комплексно предотвратяване и контрол на замърсяването [28].

Държавите членки могат да насърчават операторите на инсталации, посочени в първа алинея, да подобряват средногодишната си нетна ефективност.

ГЛАВА IV

ХОРИЗОНТАЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 16

Осигуряване на схеми за квалификация, акредитиране и сертифициране

1. Когато дадена държава членка счита, че националното равнище на техническа компетентност, обективност и надеждност е недостатъчно, тя прави необходимото, в срок до 31 декември 2014 г., схеми за сертифициране и/или акредитиране и/или равностойни схеми за квалификация, в т.ч., когато е необходимо - и подходящи програми за обучение, да бъдат предоставени на разположение или вече да са на разположение на доставчиците на енергийни услуги и енергийно обследване, на енергийните мениджъри и монтажниците на сградни компоненти, свързани с енергопотреблението, съгласно определението в член 2, параграф 9 от Директива 2010/31/ЕС.

2. Държавите членки гарантират, че посочените в параграф 1 схеми предоставят прозрачност на потребителите, че те са надеждни и допринасят за постигане на националните цели за енергийна ефективност.

3. Държавите членки оповестяват публично схемите за сертифициране и/или акредитиране или равностойните схеми за квалификация по параграф 1 и сътрудничат помежду си и с Комисията във връзка със сравнения между тези схеми и тяхното признаване.

Държавите членки предприемат подходящи мерки за информиране на потребителите за наличието на схеми за сертифициране и/или акредитиране в съответствие с член 18, параграф 1.

Член 17

Информация и обучение

1. Държавите членки гарантират, че информацията относно достъпните механизми за енергийна ефективност и финансовата и правната рамка е прозрачна и се разпространява широко до всички заинтересовани участници на пазара, като потребители, строители, архитекти, инженери, одитори по околната среда и лица, извършващи енергийни обследвания, и монтажници на строителни елементи, съгласно определенията от Директива 2010/31/ЕС.

Държавите членки насърчават предоставянето на информация на банките и другите финансови институции относно възможностите за участие, включително чрез установяване на публично-частни партньорства, във финансирането на мерки за подобряване на енергийната ефективност.

2. Държавите членки установяват съответни условия за пазарните оператори за предоставяне на подходяща и целева информация и консултации на потребителите на енергия по въпросите на енергийната ефективност.

3. Комисията прави преглед на въздействието на мерките в подкрепа на разработването на платформи, включващи *inter alia* органите на европейския социален диалог, за насърчаване на програми за обучение в областта на енергийната ефективност, като предлага и други мерки, ако е целесъобразно. Комисията насърчава европейските социални партньори в обсъждането на въпросите на енергийната ефективност.

4. Държавите членки, с участието на заинтересовани лица, включително местни и регионални органи, насърчават подходящи програми за информиране, повишаване на осведомеността и за обучение с цел да информират гражданите за ползите и практическите особености на предприемането на мерки за повишаване на енергийната ефективност.

5. Комисията насърчава обмена и широкото разпространение на информация относно най-добрите практики в областта на енергийната ефективност в държавите членки.

Член 18
Енергийни услуги

1. Държавите членки насърчават пазара на енергийни услуги и достъпа на МСП до този пазар чрез:

а) разпространение на ясна и лесно достъпна информация относно:

i) наличните договори за енергийни услуги и клаузите, които следва да се включват в тези договори, за да се гарантират икономии на енергия и правата на крайните клиенти;

ii) финансовите инструменти, стимулите, безвъзмездната помощ и заемите за подпомагане на проекти за услуги, свързани с енергийната ефективност;

б) насърчаване на разработването на етикети за качество, *inter alia* от търговски асоциации;

в) публично оповестяване и редовно актуализиране на списък на квалифицираните и/или сертифицираните доставчици на енергийни услуги и на техните квалификации или сертификати в съответствие с член 16, или осигуряване на интерфейс в случаите, когато доставчиците на енергийни услуги могат да предоставят информация;

г) подкрепа за публичния сектор, като се поемат оферти за енергийни услуги, и по-специално за преоборудване на сгради, чрез:

i) предоставяне на примерни договори за енергоспестяване с гарантиран резултат, които съдържат най-малко елементите, посочени в приложение XIII;

ii) предоставяне на информация относно най-добрите практики при сключване на договори за енергоспестяване с гарантиран резултат, в т.ч. - ако има такъв - и анализ на разходите и ползите, като се използва подходът на жизнения цикъл.

Изм. с М4

—————<

2. Държавите членки подкрепят доброто функциониране на пазара на енергийни услуги, като по целесъобразност:

а) определят и оповестяват пунктове за контакт, където крайните клиенти могат да получат посочената в параграф 1 информация;

б) предприемат при необходимост мерки за премахване на пречките от регулаторен и нерегулаторен характер, които препятстват разпространението на договорите за енергоспестяване с гарантиран резултат и на други модели на услуги за енергийна ефективност, с цел определяне и прилагане на мерки за енергоспестяване;

в) обмислят възможността да се въведе независим механизъм (или да се възложат такива функции), като например омбудсман, който да гарантира ефикасното обработване на жалби и извънсъдебни споразумения по спорове, произтичащи от договори за енергийни услуги;

г) дават възможност на независими пазарни посредници да играят роля при стимулирането на развитието на пазара по отношение на предлагането и на търсенето.

3. Държавите членки правят необходимото енергоразпределителните предприятия, операторите на разпределителни системи и предприятията за продажба на енергия на дребно да се въздържат от всякакви дейности, които могат да затруднят търсенето и предоставянето на енергийни услуги или други мерки за подобряване на енергийната ефективност или да попречат на развитието на пазарите за такива услуги или мерки, включително недопускане на конкуренти на пазара или злоупотреба с господстващо положение.

Член 19

Други мерки за насърчаване на енергийната ефективност

1. Държавите членки оценяват и при необходимост предприемат подходящи мерки за отстраняване на регулаторни и нерегулаторни пречки за енергийната ефективност, без да се засягат основните принципи на собствеността и наемните правоотношения в държавите членки, по-специално във връзка със:

а) разпределянето на стимулите между собствениците и наемателите на дадена сграда или помежду собствениците с оглед да се гарантира, че тези страни не се въздържат да извършват инвестиции за подобряване на енергийната ефективност (каквито в противен случай биха осъществили) поради факта, че няма да получат индивидуално всички ползи или поради липсата на правила за разпределяне на разходите и ползите помежду им, включително национални правила и мерки за регулиране на процесите за вземане на решения при наличие на много собственици;

б) правните и регулаторните разпоредби и административните практики във връзка с публичните покупки, годишните бюджети и счетоводството, с оглед да се гарантира, че отделните публични органи не се въздържат да осъществяват инвестиции за подобряване на енергийната ефективност и свеждане до минимум на очакваните през жизнения цикъл разходи, нито да използват договори за енергоспестяване с гарантиран резултат и други механизми за финансиране от страна на трети лица въз основа на дългосрочни договори.

Тези мерки за отстраняване на пречките могат да включват осигуряване на стимули, отмяна или изменение на правни или регулаторни разпоредби или приемане на указания и тълкувателни съобщения, или опростяване на административните процедури. Тези мерки могат да бъдат съчетани с осигуряване на образование, обучение и специфична информация, както и техническо съдействие в областта на енергийната ефективност.

2. Комисията се уведомява за оценката на пречките и мерките, посочени в параграф 1, в първия национален план за действие за енергийна ефективност по член 24, параграф 2.

Комисията насърчава обмена на добри национални практики в това отношение.

Член 20

Национален фонд за енергийна ефективност, финансиране и техническа подкрепа

1. Без да се засягат членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз, държавите членки способстват за създаването на финансови механизми или използването на съществуващи такива за мерки за подобряване на енергийната ефективност, така че да се увеличат максимално ползите от различните потоци на финансиране.

2. Когато е целесъобразно, Комисията подпомага, пряко или чрез европейските финансови институции, държавите членки да създадат инструменти за финансиране и схеми за техническа подкрепа с цел увеличаване на енергийната ефективност в различните отрасли.

3. Комисията улеснява обмена на най-добри практики между компетентните национални или регионални институции или органи, напр. посредством годишни срещи на регулаторните органи, публични бази данни с информация относно изпълнението на мерките от държавите членки и съпоставка между различните държави.

Изм. с МЗ

3а. С цел да се привлече частно финансиране за мерки за енергийна ефективност и енергийно обновяване, в съответствие с Директива 2010/31/ЕС, Комисията води диалог с публични и частни финансови институции, за да набележи възможните действия, които може да предприеме.

3б. Действията, посочени в параграф 3а, включват следното:

а) привличане на капиталови инвестиции в енергийна ефективност чрез отчитане на по-широките въздействия на икономите на енергия за управлението на финансовия риск;

б) осигуряване на по-добри енергийни и финансови данни за резултатите от:

i) допълнителното проучване на начините, по които инвестициите в енергийна ефективност подобряват базовата стойност на активите;

ii) спомагателните проучвания за оценка на паричното изражение на неенергийните ползи от инвестициите за енергийна ефективност.

3в. С цел да се привлече частно финансиране за мерки за енергийна ефективност и енергийно обновяване, държавите членки при прилагането на настоящата директива:

а) обмислят начините за по-добро използване на енергийните обследвания съгласно член 8 като фактор при вземането на решения;

б) използват оптимално възможностите и инструментите, предлагани от инициативата „Интелигентно финансиране за интелигентни сгради“.

3г. До 1 януари 2020 г. Комисията дава на държавите членки насоки относно начините за осигуряване на частни инвестиции.<

4. Държавите членки могат да създадат национален фонд за енергийна ефективност. Целта на този фонд е да подкрепя националните инициативи за енергийна ефективност.

5. Държавите членки могат да предвидят изпълнението на задълженията, предвидени в член 5, параграф 1, да става чрез ежегодно внасяне в националния фонд за енергийна ефективност на сума, равна на инвестициите, необходими за посрещане на тези задължения.

6. Държавите членки могат да предвидят изпълнението на задълженията, посочени в член 7, параграф 1, на задължените страни да става чрез ежегодно внасяне в националния фонд за енергийна ефективност на сума, равна на инвестициите, необходими за посрещане на тези задължения.

7. Държавите членки могат да използват приходите си от годишното разпределено количество емисии по силата на Решение № 406/2009/ЕО за разработване на новаторски механизми за финансиране, за да приложат на практика целта от член 5 за подобряване на енергийните характеристики на сградите.

Член 21

Коефициенти за преобразуване

За целите на сравняването на икономите на енергия и за преобразуване на стойностите в сравними единици се прилагат коефициентите за преобразуване, установени в приложение IV, освен ако не бъде обосновано използването на други коефициенти за преобразуване.

ГЛАВА V ОКОНЧАТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 22

Делегирани актове

1. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 23, с които да преразглежда хармонизираните референтни стойности на ефективността, посочени в член 14, параграф 10, втора алинея.

Изм. с МЗ

2. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 23, за да изменя настоящата директива с цел адаптиране към

техническият прогрес на стойностите, методите на изчисление, приетия коефициент за първична енергия и изискванията в приложения I—V, VII—X и XII.<

Член 23

Упражняване на делегирането

1. Правомощието да приема делегирани актове се предоставя на Комисията при спазване на предвидените в настоящия член условия.

Изм. с МЗ

2. Правомощието да приема делегирани актове, посочено в член 22, се предоставя на Комисията за срок от пет години, считано от 24 декември 2018 г. Комисията изготвя доклад относно делегирането на правомощия не по-късно от девет месеца преди изтичането на петгодишния срок. Делегирането на правомощия се продължава мълчаливо за срокове с еднаква продължителност, освен ако Европейският парламент или Съветът не възразят срещу подобно продължаване не по-късно от три месеца преди изтичането на всеки срок.<

3. Делегирането на правомощия, посочено в член 22, може да бъде оттеглено по всяко време от Европейския парламент или от Съвета. С решението за оттегляне се прекратява посоченото в него делегиране на правомощия. То поражда действие в деня след публикуването на решението в *Официален вестник на Европейския съюз* или на по-късна, посочена в решението дата. То не засяга действителността на делегираните актове, които вече са влезли в сила.

Изм. с МЗ

3а. Преди приемането на делегиран акт Комисията се консултира с експерти, определени от всяка държава членка в съответствие с принципите, залегнали в Междунституционалното споразумение от 13 април 2016 г. за по-добро законотворчество [29].<

4. Веднага след като приеме делегиран акт, Комисията нотифицира акта едновременно на Европейския парламент и на Съвета.

5. Делегиран акт, приет съгласно член 22, влиза в сила единствено ако нито Европейският парламент, нито Съветът не са представили възражения в срок от 2 месеца след нотифицирането на акта на Европейския парламент и на Съвета или ако преди изтичането на този срок и Европейският парламент, и Съветът са уведомили Комисията, че няма да представят възражения. Този срок се удължава с два месеца по инициатива на Европейския парламент или на Съвета.

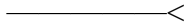
Член 24

Преразглеждане и наблюдение на изпълнението

1. До 30 април всяка година, считано от 2013 г., държавите членки докладват относно

напредъка за постигане на националните цели за енергийна ефективност, в съответствие с част 1 от приложение XIV. Докладът може да представлява част от националните програми за реформи, посочени в Препоръка 2010/410/ЕС на Съвета от 13 юли 2010 г. относно общи насоки за икономическите политики на държавите членки и на Съюза [30].

Изм. с М4

3. Комисията оценява годишните доклади и националните планове за действие за енергийна ефективност и преценява степента, до която държавите членки са осъществили напредък за постигане на националните цели за енергийна ефективност, определени съгласно изискванията на член 3, параграф 1, както и за изпълнение на настоящата директива. Комисията представя своята оценка на Европейския парламент и на Съвета. Въз основа на своята оценка на докладите и на националните планове за действие за енергийна ефективност Комисията може да отправя препоръки към държавите членки.

4. Комисията следи въздействието от изпълнението на настоящата директива върху директиви 2003/87/ЕО, 2009/28/ЕО и 2010/31/ЕС и Решение № 406/2009/ЕО, както и върху промишлените отрасли, и по-специално онези от тях, които са изложени на съществен риск от изместване на въглеродни емисии съгласно определението в Решение 2010/2/ЕС.

Изм. с М3

4а. В контекста на доклада за състоянието на Енергийния съюз Комисията представя доклад относно функционирането на пазара на въглеродни емисии в съответствие с член 35, параграф 1 и член 35, параграф 2, буква в) от Регламент (ЕС) 2018/1999, като взема под внимание последствията от изпълнението на настоящата директива.<

5. Комисията преразглежда дали продължава да е необходима възможността за освобождавания по член 14, параграф 6 за пръв път при оценката на първия национален план за действие за енергийна ефективност и на всеки три години след това. В случай че преразглеждането покаже, че някой от критериите за тези освобождавания вече не може да бъде обоснован, като се вземат предвид наличието на топлинен товар и действителните експлоатационни условия на освободените инсталации, Комисията предлага подходящи мерки.

6. Преди 30 април всяка година държавите членки представят на Комисията статистически данни относно националното производство на електрическа и топлинна енергия от високоефективно и нискоефективно комбинирано производство на енергия, в съответствие с методиката, дадена в приложение I, съотнесени към общото производство на електрическа и топлинна енергия. Те представят също така годишни статистически данни относно капацитета за комбинирано производство на електрическа и топлинна енергия, относно използваните за комбинирано производство на енергия горива, както и относно производството и капацитета на районните отоплителни и охладителни системи, съотнесени към общия капацитет и производство на електрическа и топлинна енергия. Държавите членки предоставят и статистически данни за икономии на първична

енергия, постигнати чрез прилагането на комбинирано производство на енергия, в съответствие с методиката, дадена в приложение II.

7. До 30 юни 2014 г. Комисията представя оценката, посочена в член 3, параграф 2, на Европейския парламент и на Съвета, придружена, при необходимост, от предложения за допълнителни мерки.

8. До 5 декември 2015 г. [31] Комисията прави преглед на ефективността на прилагането на член 6, като отчита изискванията, установени в Директива 2004/18/ЕО, и представя доклад пред Европейския парламент и Съвета. Ако е целесъобразно, този доклад се придружава от предложения за допълнителни мерки.

9. До 30 юни 2016 г. Комисията представя доклад пред Европейския парламент и Съвета относно прилагането на член 7. Ако е целесъобразно, този доклад се придружава от законодателно предложение, имащо една или повече от следните цели:

а) промяна на крайната дата по член 7, параграф 1;

б) преразглеждане на изискванията, установени в член 7, параграфи 1, 2 и 3;

в) въвеждане на допълнителни общи изисквания, по-специално по отношение на въпросите, посочени в член 7, параграф 7.

10. До 30 юни 2018 г. Комисията оценява напредъка на държавите членки по отстраняване на регулаторните и нерегулаторните препятствия, посочени в член 19, параграф 1. Ако това е уместно, тази оценка може да бъде последвана от предложения за допълнителни мерки.

11. Комисията оповестява публично докладите по параграфи 1 и 2.

Изм. с МЗ

12. В срок до 31 декември 2019 г. Комисията извършва оценка на ефективността на прилагането на определението за малки и средни предприятия за целите на член 8, параграф 4, и представя доклад на Европейския парламент и на Съвета. Във възможно най-кратък срок след представянето на този доклад Комисията приема, ако е целесъобразно, законодателни предложения.

13. До 1 януари 2021 г. Комисията извършва оценка на потенциала за енергийна ефективност при преобразуването, трансформирането, преноса, транспорта и съхранението на енергия и представя доклад на Европейския парламент и Съвета. При необходимост посоченият доклад се придружава от законодателни предложения.

14. Освен ако междуременно не са предложени промени в разпоредбите за пазара на дребно в Директива 2009/73/ЕО относно общите правила за вътрешния пазар на природен газ, до 31 декември 2021 г. Комисията извършва оценка и представя доклад на Европейския парламент и на Съвета относно разпоредбите, свързани с измерването и

фактурирането на природен газ и информацията за потребителите, за да могат да се съгласуват, когато е целесъобразно, със съответните разпоредби за електроенергията в Директива 2009/72/ЕО, с което се цели да се засили защитата на потребителите и да се даде възможност на крайните клиенти по-често да получават ясна и актуална информация за своето потребление на природен газ и да регулират своето потребление на енергия. Във възможно най-кратък срок след представянето на този доклад Комисията приема, ако е целесъобразно, законодателни предложения.

15. До 28 февруари 2024 г. и на всеки пет години след това Комисията прави оценка на настоящата директива и представя доклад на Европейския парламент и на Съвета.

Тази оценка включва:

а) проверка дали да се адаптират след 2030 г. изискванията и алтернативният подход, посочени в член 5;

б) оценка на общата ефективност на настоящата директива и на необходимостта от допълнително коригиране на политиката на Съюза в областта на енергийната ефективност в съответствие с целите на Парижкото споразумение от 2015 г. относно изменението на климата след 21-вата конференция на страните по Рамковата конвенция на ООН по изменение на климата [32] и в светлината на развитието в областта на икономиката и иновациите.

Ако е целесъобразно, този доклад се придружава от предложения за допълнителни мерки.<

Член 25

Онлайн платформа

Комисията създава онлайн платформа за подпомагане на практическото прилагане на настоящата директива на национално, регионално и местно равнище. Тази платформа подкрепя обмена на опит относно начините на работа, референтната информация, дейностите по изграждане на мрежи и новаторските практики.

Член 26

Процедура на комитет

1. Комисията е подпомагана от комитет. Този комитет е комитет по смисъла на Регламент (ЕС) № 182/2011.

2. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 4 от Регламент (ЕС) № 182/2011.

Член 27

Изменения и отмяна

1. Директива 2006/32/ЕО се отменя от 5 юни 2014 г., освен член 4, параграфи 1 - 4 от нея и приложения I, III и IV, без да се засягат задълженията на държавите членки, свързани със срока за нейното транспониране в националното законодателство. Член 4, параграфи 1 - 4 от Директива 2006/32/ЕО и приложения I, III и IV към нея се заличават, считано от 1 януари 2017 г.

Директива 2004/8/ЕО се отменя от 5 юни 2014 г., без да се засягат задълженията на държавите членки, свързани със срока за нейното транспониране в националното законодателство.

Позоваванията на директиви 2006/32/ЕО и 2004/8/ЕО се считат за позовавания към настоящата директива и се тълкуват съгласно таблицата на съответствието в приложение XV.

2. Член 9, параграфи 1 и 2 от Директива 2010/30/ЕС се заличават, считано от 5 юни 2014 г.

3. Директива 2009/125/ЕО се изменя, както следва:

1) Въмква се следното съображение:

„(35а) Директива 2010/31/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 19 май 2010 година относно енергийните характеристики на сградите (*) изисква държавите членки да определят изисквания за енергийните характеристики на сградните компоненти, съставляващи част от фасадата, и системни изисквания по отношение на енергийните характеристики като цяло, правилния монтаж и подходящото оразмеряване, настройка и контрол на техническите сградни инсталации, които са монтирани в съществуващи сгради. На целите на настоящата директива не противоречи, че тези изисквания може, при определени обстоятелства, да ограничават монтирането на продукти, свързани с енергопотреблението, които съответстват на изискванията на настоящата директива и на мерките за нейното изпълнение, при условие че подобни изисквания не представляват необоснована пазарна пречка.

(*) ОВ L 153, 18.6.2010 г., стр. 13."

2) В края на член 6, параграф 1 се добавя следното изречение:

„При това не се засягат изискванията за енергийните характеристики и системните изисквания, определени от държавите членки съгласно член 4, параграф 1 и член 8 от Директива 2010/31/ЕС."

Член 28
Транспониране

1. Държавите членки въвеждат в сила законовите, подзаконовите и

административните разпоредби, необходими, за да се съобразят с настоящата директива до 5 юни 2014 г.

Независимо от първа алинея държавите членки въвеждат до съответните посочени дати законовите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими, за да се съобразят с член 4, член 5, параграф 1, първа алинея, параграфи 5 и 6, член 7, параграф 9, последна алинея, член 14, параграф 6, член 19, параграф 2, член 24, параграфи 1 и 2, както и точка 4 от приложение V.

Те незабавно съобщават на Комисията текста на тези разпоредби.

Когато държавите членки приемат тези разпоредби, в тях се съдържа позоваване на настоящата директива или то се прави при официалното им публикуване. Условието и редът на позоваването се определят от държавите членки.

2. Държавите членки съобщават на Комисията текста на основните разпоредби от националното законодателство, които те приемат в областта, уредена с настоящата директива.

Член 29
Влизане в сила

Настоящата директива влиза в сила на двадесетия ден след публикуването ѝ в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Член 30
Адресати

Адресати на настоящата директива са държавите членки.

ПРИЛОЖЕНИЕ I

ОБЩИ ПРИНЦИПИ ЗА ИЗЧИСЛЕНИЕ НА ЕЛЕКТРОЕНЕРГИЯТА ОТ КОМБИНИРАНО ПРОИЗВОДСТВО

Част I **Общи принципи**

Стойностите, използвани за изчисляване на електроенергията от комбинирано производство, се определят на база на очакваната или действителната работа на агрегата при нормални експлоатационни условия. За микроагрегатите за комбинирано производство на енергия изчислението може да се основава на сертифицирани стойности.

а) Произведената електроенергия от комбинирано производство се счита равна на общата годишна произведена електроенергия от агрегата, измерена на изхода на основните

генератори;

i) при агрегати за комбинирано производство на енергия от видовете съгласно букви б), г), д), е), ж) и з) в част II, със зададена от държавите членки годишна обща ефективност, равна най-малко на 75 %; и

ii) при агрегати за комбинирано производство на енергия от видовете съгласно букви а) и в) в част II, със зададена от държавите членки годишна обща ефективност, равна най-малко на 80 %.

б) При агрегати за комбинирано производство на енергия с годишна обща ефективност под стойността, посочена в буква а), подточка i) (агрегати за комбинирано производство на енергия от видовете съгласно букви б), г), д), е), ж) и з) в част II), или с годишна обща ефективност под стойността, посочена в буква а), подточка ii) (агрегати за комбинирано производство на енергия съгласно букви а) и в) в част II), комбинираното производство на енергия се изчислява съгласно следната формула:

$$ЕСНР = НСНР * С$$

където:

ЕСНР е количеството електроенергия от комбинирано производство;

С е съотношението електроенергия/топлинна енергия;

НСНР е количеството на полезната топлинна енергия от комбинирано производство (изчислено за целта като общата произведена топлинна енергия минус всяка топлинна енергия, произведена в отделни котли или чрез екстракция на съществуваща пара от парогенератора преди турбината).

Изчисляването на електроенергията от комбинирано производство трябва да се основава на действителното съотношение електроенергия/топлинна енергия. Ако действителното съотношение електроенергия/топлинна енергия за даден агрегат за комбинирано производство на енергия не е известно, могат да се използват следните приети стойности, по-специално за статистически цели, за агрегатите за комбинирано производство на енергия от видовете съгласно букви а), б), в), г) и д) в част II, при условие че изчислената електроенергия от комбинирано производство е по-малка или равна на общото електропроизводство на агрегата:

Вид агрегат за комбинирано производство на енергия	Прието съотношение електроенергия/топлинна енергия, С
Парогазова инсталация с утилизация на топлинната енергия	0,95
Противоналегателна парна турбина	0,45

Кондензационна парна турбина с пароотбор	0,45
Газова турбина с утилизация на топлинната енергия	0,55
Двигател с вътрешно горене	0,75

Ако държавите членки въведат приети стойности за съотношенията електроенергия/топлинна енергия за агрегати от видовете съгласно букви е), ж), з), и), й) и к) в част II, тези приети стойности се публикуват и Комисията се уведомява за тях.

в) Ако част от енергийното съдържание на горивото, вложено за комбинирано производство на енергия, се възстановява във вид на химически продукти и се рециклира, тази част може да бъде извадена от вложеното количество гориво преди изчисляване на общата ефективност, използвана в букви а) и б).

г) Държавите членки могат да определят съотношението електроенергия/топлинна енергия като съотношението между електроенергията и полезната топлинна енергия при работа в режим на комбинирано производство на енергия при по-ниска мощност, като се използват експлоатационни данни за конкретния агрегат.

д) Държавите членки могат да използват други отчетни периоди освен едногодишния за целите на изчисленията съгласно букви а) и б).

Част II

Технологии за комбинирано производство на енергия, обхванати от настоящата директива

- а) Парогазова инсталация с оползотворяване на топлинната енергия;
- б) противоналегателна парна турбина;
- в) кондензационна парна турбина с пароотбор;
- г) газова турбина с оползотворяване на топлинната енергия;
- д) двигател с вътрешно горене;
- е) микротурбини;
- ж) стърлингови двигатели;
- з) горивни клетки;

и) парни машини;

й) двигатели с цикъл на Ренкин с органичен работен агент;

к) всякакви други видове технологии или комбинации от тях, попадащи в определението, установено в член 2, параграф 30.

При изпълнението и прилагането на общите принципи за изчисляване на електроенергията от комбинирано производство държавите членки използват подробните насоки, формулирани в Решение 2008/952/ЕО на Комисията от 19 ноември 2008 година за установяване на подробни насоки за прилагането и използването на приложение II към Директива 2004/8/ЕО на Европейския парламент и на Съвета [33].

ПРИЛОЖЕНИЕ II

МЕТОДОЛОГИЯ ЗА ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ЕФЕКТИВНОСТТА НА ПРОЦЕСА НА КОМБИНИРАНО ПРОИЗВОДСТВО НА ЕНЕРГИЯ

Стойностите, които се използват за изчисляване на ефективността на комбинираното производство на енергия и на икономии на първична енергия, се определят на базата на очакваната или действителната работа на агрегата при нормални експлоатационни условия.

а) Високоэффективно комбинирано производство на енергия

По смисъла на настоящата директива високоэффективното комбинирано производство на енергия отговаря на следните критерии:

— комбинираното производство от агрегати за комбинирано производство на енергия осигурява икономии на първична енергия, изчислени съгласно буква б), възлизащи на поне 10 % в сравнение с референтните стойности при разделно производство на топлинна енергия и електроенергия,

— производството от малки агрегати и микроагрегати за комбинирано производство на енергия, осигуряващо икономии на първична енергия, може да се определи като високоэффективно комбинирано производство на енергия.

б) Изчисляване на икономии на първична енергия

Размерът на икономии на първична енергия, осигурени от комбинираното производство на енергия, определен съгласно приложение I, се изчислява по следната формула:

където:

RES са икономии на първична енергия;

CHP H? е ефективността на производството на топлинна енергия при комбинирано производство на енергия, определена като годишното количество произведена полезна топлинна енергия, разделено на количеството използвано гориво за производството на сбора на произведената полезна топлинна енергия и електроенергията от комбинирано производство;

Ref H? е референтната стойност на ефективността при разделно производство на топлинна енергия;

CHP E? е ефективността на производството на електроенергия при комбинирано производство на енергия, определена като годишното количество електроенергия, произведена чрез комбинирано производство, разделено на количеството използвано гориво за производството на сбора на произведената полезна топлинна енергия и електроенергията от комбинирано производство. Когато даден агрегат за комбинирано производство на енергия произвежда и механична енергия, годишното производство на електроенергия чрез комбинирано производство на енергия може да бъде увеличено с допълнителен елемент, представляващ количеството електроенергия, което е еквивалентно на тази механичната енергия. Допълнителният елемент не създава право за издаване на гаранции за произход в съответствие с член 14, параграф 10;

Ref E? е референтната стойност на ефективността при разделно производство на електроенергия.

в) Алтернативен начин за изчисляване на икономии на енергия

Държавите членки могат да изчисляват икономии на първична енергия от производството на топлинна енергия, електроенергия и механична енергия, както е описано по-долу, без да прилагат приложение I, за да изключват непроизведената чрез комбинирано производство на енергия част от топлинната енергия и електроенергията от същия процес. Такова производство може да се разглежда като високоефективно комбинирано производство на енергия, при условие че то удовлетворява критериите за ефективност в буква а) от настоящото приложение и че за агрегатите за комбинирано производство на енергия с електрогенерираща мощност над 25 MW общата ефективност е над 70 %. Въпреки това, за целите на издаването на гаранции за произход и за статистически цели, спецификацията на количеството на електроенергията от комбинирано производство, получена в рамките на такова производство, се определя в съответствие с приложение I.

При гореспоменатия алтернативен начин за изчисляване на икономии на първична енергия в даден процес се използва формулата, посочена в буква б) от настоящото приложение, като „CHP H?“ се заменя с „H?“, а „CHP E?“ - с „E?“, където:

H? е ефективността на производството на топлинна енергия, определена като

годишното количество произведена топлинна енергия, разделено на количеството използвано гориво за производството на сбора от произведената топлинна енергия и електроенергия;

Е? е ефективността на производството на електроенергия, определена като годишното количество произведена електроенергия, разделено на количеството използвано гориво за производството на сбора от произведената топлинна енергия и електроенергия. Когато агрегат за комбинирано производство на енергия произвежда механична енергия, годишното производство на електроенергия чрез комбинирано производство на енергия може да бъде увеличено с допълнителен елемент, представляващ количеството електроенергия, което е еквивалентно на количеството механична енергия. Допълнителният елемент не създава право за издаване на гаранции за произход в съответствие с член 14, параграф 10.

г) Държавите членки могат да използват други периоди за отчитане освен едногодишния за целите на изчисленията съгласно букви б) и в) от настоящото приложение.

д) За микроагрегатите за комбинирано производство на енергия изчисляването на икономите на първична енергия може да се основава на сертифицирани данни.

е) Референтни стойности на ефективността при разделно производство на топлинна енергия и електроенергия

Хармонизираните референтни стойности на ефективността представляват матрица от стойности, разграничени въз основа на съответни фактори, включващи годината на изграждане на инсталацията и вида на използваното гориво, и трябва да се основават на добре документиран анализ, отчитащ *inter alia* експлоатационни данни при реални условия, комбинацията от горива и климатичните условия, както и прилаганите технологии за комбинирано производство на енергия.

Референтните стойности на ефективността при разделно производство на топлинна енергия и електроенергия в съответствие с формулата, посочена в буква б), установяват работния КПД при разделното производство на топлинна енергия и електроенергия, което е предвидено да се замени с комбинирано производство на енергия.

Референтните стойности на ефективността се изчисляват в съответствие със следните принципи:

1. За агрегатите за комбинирано производство на енергия сравнението с разделно производство на електроенергия се основава на принципа, че се сравняват еднакви категории гориво.

2. Всеки агрегат за комбинирано производство на енергия се сравнява с най-добрата налична и икономически обоснована технология за разделно производство на топлинна енергия и електроенергия, предлагана на пазара в годината на производство на агрегата за комбинирано производство на енергия.

3. Референтните стойности на ефективността за агрегати за комбинирано производство на енергия, по-стари от 10 години, се фиксират да са равни на референтните стойности за агрегати на 10 години.

4. Референтните стойности на ефективността при разделно производство на топлинна енергия и електроенергия отразяват климатичните различия между държавите членки.

ПРИЛОЖЕНИЕ III

ИЗИСКВАНИЯ ЗА ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ ВЪВ ВРЪЗКА СЪС ЗАКУПУВАНЕТО НА ПРОДУКТИ, УСЛУГИ И СГРАДИ ОТ ЦЕНТРАЛНАТА АДМИНИСТРАЦИЯ

Централна администрация, която закупува продукти, услуги или сгради, доколкото това не противоречи на разходната ефективност, икономическата осъществимост, устойчивостта в по-широк смисъл, техническата пригодност, както и на наличието на достатъчно конкуренция:

а) когато даден продукт попада в обхвата на делегиран акт, приет съгласно Директива 2010/30/ЕС, или на свързана с него директива за изпълнение на Комисията, закупува само продуктите, отговарящи на критерия за принадлежност към най-високия клас на енергийна ефективност, който е възможен предвид необходимостта да се осигури достатъчно конкуренция;

б) когато даден продукт не попада в обхвата на буква а), но попада в обхвата на мярка за прилагане съгласно Директива 2009/125/ЕО, приета след влизането в сила на настоящата директива, закупува само продукти, съответстващи на показателите за енергийна ефективност, формулирани в мярката за прилагане;

в) закупува продукти за офис оборудване, попадащи в обхвата на Решение 2006/1005/ЕО на Съвета от 18 декември 2006 г. относно сключването на Споразумение между правителството на Съединените американски щати и Европейската общност за координирането на енергоефективни програми за етикетиране на офис оборудване [34], които отговарят на изисквания за енергийна ефективност, не по-малко строги от посочените в приложение В към споразумението, приложено към посоченото решение;

г) закупува единствено такива автомобилни гуми, които отговарят на критерия за най-висок клас енергийна ефективност на използване на горивата, както е определено в Регламент (ЕО) № 1222/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 25 ноември 2009 г. относно етикетирането на гуми по отношение на горивната ефективност и други съществени параметри [35]. Това изискване не възпрепятства публичните органи да закупуват гуми с най-висок клас на сцепление с влажна пътна настилка или съответно клас на външния шум при търкаляне, когато това е обосновано от съображения за безопасност или за общественото здраве;

д) в своите тръжни процедури за договори за услуги изисква от доставчиците на услуги да използват при изпълнението на въпросните услуги само продукти, отговарящи на изискванията, посочени в букви а) - г). Това изискване се прилага само към нови продукти, закупени от доставчиците на услуги отчасти или изцяло за целите на предоставянето на въпросните услуги;

е) закупува или сключва нови договори за наем само когато сградите съответстват поне на минималните изисквания за енергийните характеристики, посочени в член 5, параграф 1, освен ако целта на закупуването е:

i) да предприеме основно саниране или разрушаване;

ii) в случай на публичен органи - да препродаде сградата, без да я използва за собствени нужди на публичния орган; или

iii) да запази сградата като официално защитена сграда в рамките на определена среда или поради нейната особена архитектурна или историческа стойност.

Спазването на тези изисквания се удостоверява чрез сертификатите за енергийни характеристики по член 11 от Директива 2010/31/ЕС.

ПРИЛОЖЕНИЕ IV

ЕНЕРГИЙНО СЪДЪРЖАНИЕ НА ОПРЕДЕЛЕНИ ГОРИВА ЗА КРАЙНО ПОТРЕБЛЕНИЕ - ТАБЛИЦА С КОЕФИЦИЕНТИ ЗА ПРЕОБРАЗУВАНЕ [36]

Горива и енергоносители	kJ топлина на - NCV)	(долна kgoe топлина на - NCV)	(долна kWh топлина на NCV)	(долна изгаряне -
1 kg кокс	28 500	0,676	7,917	
1 kg антрацитни въглища	17 200 - 30 700	0,411 - 0,733	4,778 - 8,528	
1 kg брикети от кафяви въглища	20 000	0,478	5,556	
1 kg черни въглища	10 500 - 21 000	0,251 - 0,502	2,917 - 5,833	
1 kg кафяви въглища	5 600 - 10 500	0,134 - 0,251	1,556 - 2,917	
1 kg нефтошисти	8 000 - 9 000	0,191 - 0,215	2,222 - 2,500	
1 kg торф	7 800 - 13 800	0,186 - 0,330	2,167 - 3,833	

1 kg торфени брикети	16 000 - 16 800	0,382 - 0,401	4,444 - 4,667
1 kg котелно гориво (мазут)	40 000	0,955	11,111
1 kg газьол	42 300	1,010	11,750
1 kg бензин	44 000	1,051	12,222
1 kg керосин	40 000	0,955	11,111
1 kg втечен нефтен газ	46 000	1,099	12,778
1 kg природен газ (1)	47 200	1,126	13,10
1 kg втечен природен газ	45 190	1,079	12,553
1 kg дървесина (25 % влажност) (2)	13 800	0,330	3,833
1 kg пелети/дървесни брикети	16 800	0,401	4,667
1 kg отпадъци	7 400 - 10 700	0,177 - 0,256	2,056 - 2,972
1 MJ получена топлинна енергия	1 000	0,024	0,278
1 kWh електроенергия	3 600	0,086	1 (3)

Източник: Евростат.

(1) 93 % метан.

(2) Държавите членки могат да прилагат и други стойности, в зависимост от най-широко използвания вид дървесина в съответната държава членка.

>Изм. с МЗ(3) Тази стойност може да се използва в случаите, при които икономии на енергия се изчисляват като първична енергия посредством подход „отдолу нагоре“, основан на крайното енергийно потребление. За икономии, изразени в kWh електроенергия, държавите членки използват коефициент, определен по прозрачен метод въз основа на националните обстоятелства, засягащи първичното енергийно потребление, с което се цели осигуряване на точно изчисляване на действителните икономии. Тези обстоятелства са обосновани, проверими и се основават на обективни и недискриминационни критерии. За икономии, изразени в kWh електроенергия, държавите членки могат да използват приетия коефициент 2,1 или по собствена преценка да определят друг коефициент, при условие че направят съответната обосновка. В такъв случай държавите членки отчитат своите енергийни миксове, включени в интегрираните им национални планове в областта на енергетиката и климата, които трябва да бъдат нотифицирани

на Комисията в съответствие с Регламент (ЕС) 2018/1999. До 25 декември 2022 г. и на всеки четири години след това Комисията преразглежда приетия коефициент въз основа на наблюдаваните данни. Това преразглеждане се прави като се отчитат неговите последици върху други правни актове на Съюза, например Директива 2009/125/ЕО и Регламент (ЕС) 2017/1369 на Европейския парламент и на Съвета от 4 юли 2017 г. за определяне на нормативна рамка за енергийно етикетиране и за отмяна на Директива 2010/30/ЕС (ОВ L 198, 28.7.2017 г., стр. 1). <

ПРИЛОЖЕНИЕ V

Изм. с МЗ

Общи методи и принципи за изчисление на въздействието на схемите за задължения за енергийна ефективност или на други мерки на политиката съгласно членове 77а и 7б и член 20, параграф 6

1. Методи за изчисление на икономии на енергия, които не се дължат на данъчни мерки, за целите по членове 7, 7а и 7б и член 20, параграф 6.

Задължените, участващите или изпълняващите страни или изпълнителните публични органи могат да използват следните методи за изчисление на икономии на енергия:

а) предполагаеми икономии на енергия в съответствие с резултатите от независим мониторинг на предходни енергийни подобрения в сходни инсталации. Този вид подход се нарича „*ex-ante*“;

б) измерени икономии на енергия, при които икономии от прилагането на дадена мярка или на пакет от мерки се определя чрез регистриране на действителното намаление на потреблението на енергия, като се вземат предвид такива фактори като допълнителност, обитаване, обем на продукцията и метеорологични условия, които могат да влияят върху потреблението. Този вид подход се нарича „*ex-post*“;

в) претеглени икономии, при които се използват инженерни оценки на икономии. Този подход може да се използва само когато установяването на стабилни измервани данни за конкретна инсталация е трудно или несъразмерно скъпо, например при замяната на компресор или електродвигател с консумация в kWh, различна от тази на съоръжение, за което са измерени независими данни относно икономии на енергия, или когато тези оценки се правят въз основа на установени в национален мащаб методики и референтни стойности от квалифицирани или акредитирани експерти, които са независими от задължените, участващите или изпълняващите страни;

г) наблюдавани икономии, при които се определя реакцията на потребителите спрямо съвети, информационни кампании, схеми за етикетиране или сертифициране, или използване на интелигентни измервателни уреди. Този подход може да се използва само за икономии на енергия, които произтичат от промени в поведението на потребителите. Той

не се използва за икономии на енергия, които произтичат от прилагането на физически мерки.

2. При определяне на икономии на енергия за дадена мярка за енергийна ефективност за целите по членове 7, 7а и 7б и член 20, параграф 6 се прилагат следните принципи:

а) За икономии се посочва, че са допълнителни спрямо икономии, които при всички случаи биха се реализирали и без дейността на задължените, участващите или изпълняващите страни или на изпълнителните публични органи. За да определят икономии, които могат да бъдат декларирани като допълнителни, държавите членки вземат предвид как би се изменяло потреблението и търсенето на енергия в отсъствие на съответната мярка на политиката, като отчитат най-малко следните фактори: тенденциите на потреблението на енергия, промените в поведението на потребителите, технологичния напредък и измененията, предизвикани от други мерки на равнището на Съюза и на национално равнище.

б) Икономии, дължащи се на прилагането на задължителното право на Съюза, се считат за икономии на енергия, които при всички случаи биха се реализирали, и поради това не могат да се декларират като икономии на енергия за целите на член 7, параграф 1. Чрез дерогация от това изискване икономии, свързани със санирането на съществуващи сгради, могат да се декларират като икономии на енергия за целите на член 7, параграф 1, при условие че е осигурено съответствие с критерия за същественост по точка 3, буква з) от настоящото приложение. Икономии, дължащи се на изпълнението на националните минимални изисквания за новите сгради, въведени преди транспонирането на Директива 2010/31/ЕС, могат да се декларират като икономии на енергия за целите на член 7, параграф 1, буква а), при условие че е осигурено съответствие с критерия за същественост по точка 3, буква з) от настоящото приложение и тези икономии са обявени от държавите членки в националните им планове за действие за енергийна ефективност в съответствие с член 24, параграф 2.

в) Кредит може да се предоставя само за икономии, надхвърлящи следните равнища:

i) стандартите на Съюза за емисиите от нови леки пътнически автомобили и нови леки търговски превозни средства, произтичащи от прилагането на регламенти (ЕО) № 443/2009 [37] и (ЕС) № 510/2011 на Европейския парламент и на Съвета [38];

ii) изискванията на Съюза за оттегляне от пазара на някои продукти, свързани с потреблението на енергия, в съответствие с изпълнението на мерки за прилагане съгласно Директива 2009/125/ЕО.

г) Разрешени са политики с цел насърчаване на по-високи равнища на енергийна ефективност на продукти, съоръжения, транспортни системи, превозни средства и горива, сгради и строителни елементи, процеси или пазари.

д) Мерки, насърчаващи внедряването на технологии за възобновяема енергия от малък мащаб върху или във сгради, могат да бъдат допустими за вземане предвид за

постигането на изискваните по член 7, параграф 1 икономии на енергия, при условие че водят до проверими и измерими или оценими икономии на енергия. Изчисляването на икономии трябва да отговаря на изискванията на настоящото приложение.

е) Възможно е да се поиска пълен кредит за политики, ускоряващи внедряването на по-ефективни продукти и превозни средства, при условие че се демонстрира, че това внедряване се реализира преди изтичането на средния очакван жизнен цикъл на продукта или превозното средство, или преди продуктът или превозното средство да бъдат заменени според обичайната практика, и че икономии се декларират само за периода до изтичането на средния очакван жизнен цикъл на продукта или превозното средство, които се заменят.

ж) При насърчаването на прилагането на мерки за енергийна ефективност държавите членки гарантират, ако е приложимо, поддържане на стандартите за качество на продуктите, услугите и внедряването на мерки за енергийна ефективност, или съответно гарантират въвеждането на такива стандарти в случаите, при които те не съществуват.

з) За да се отчетат различията в климата между отделни климатични области, държавите членки могат да изберат да адаптират икономии спрямо стандартна стойност или да определят различни икономии на енергия в съответствие с различните температури в отделните области

и) При изчислението на икономии на енергия се отчита жизненият цикъл на мерките и темпът, с който ефектът на икономии намалява с течение на времето. Това изчисление отчита икономии, които ще се постигнат от всяко отделно действие през периода от датата на неговата реализация и 31 декември 2020 г. или 31 декември 2030 г., според случая. Като алтернативна възможност държавите членки могат да възприемат друг метод, за който се счита, че ще даде поне същия общ размер на икономии. Когато използват други методи, държавите членки гарантират, че общият размер на икономии на енергия, изчислен по тези други методи, не надхвърля размера на спестена енергия, който би се получил в резултат от изчисление с отчитане на икономии от всяко отделно действие през периода от датата на неговата реализация до 31 декември 2020 г. или 31 декември 2030 г., според случая. В своите интегрирани национални планове в областта на енергетиката и климата съгласно Регламент (ЕС) 2018/1999 държавите членки описват подробно какъв друг метод е използван и какви разпоредби са въведени, за да се осигури изпълнението на задължителното изискване по отношение на изчисленията.

3. Държавите членки гарантират спазване на следните изисквания във връзка с мерките на политиката, предприемани в съответствие с член 7б и член 20, параграф 6:

а) мерките на политиката и индивидуалните действия пораждаат проверими икономии на енергия при крайното енергийно потребление;

б) отговорността на всяка изпълняваща страна, участваща страна или изпълнителен публичен орган се определя ясно в зависимост от съответния случай;

в) икономии на енергия, които са постигнати или следва да бъдат постигнати, се

определят по прозрачен начин;

г) изискваният обем икономии на енергия или обемът на икономии, който трябва да бъде постигнат от дадена мярка на политиката, се изразява под формата или на крайно, или на първично енергийно потребление, като се използват коефициентите за преобразуване, посочени в приложение IV;

д) изготвя се и се предоставя на обществеността ежегоден доклад относно икономииите на енергия, постигнати от изпълняващите страни, участващите страни и изпълнителните публични органи, придружен от данни за годишните тенденции на икономииите на енергия;

е) резултатите се следят и се вземат подходящи мерки, ако напредъкът е незадоволителен;

ж) икономииите на енергия от дадено отделно действие не са декларирани от повече от една страна;

з) демонстрира се, че действията на съответната участваща страна, изпълняваща страна или изпълнителен публичен орган са причина за постигането на декларираните икономии.

4. При определянето на икономииите на енергия, дължащи се на свързани с данъчното облагане мерки на политиката, въведени в съответствие с член 7б, се прилагат следните принципи:

а) кредит за постигнати икономии на енергия се предоставя само за икономии на енергия, постигнати в резултат на данъчни мерки, надхвърлящи приложимите за горивата минимални равнища на данъчно облагане, изисквани съгласно Директива 2003/96/ЕО [39] или 2006/112/ЕО [40] на Съвета;

б) еластичностите на цените, използвани при изчислението на въздействието на (енергийните) данъчни мерки, изразяват реакцията на търсенето на енергия спрямо измененията на цените и се оценяват на базата на неотдавнашни и представителни данни от официални източници;

в) икономииите на енергия, дължащи се на придружаващи инструменти на данъчната политика, включително фискални стимули или плащания във фонд, се отчитат отделно.

5. Уведомяване за методологията

Държавите членки в съответствие с Регламент (ЕС) 2018/1999 уведомяват Комисията за предложената от тях подробна методология за функционирането на схемите за задължения за енергийна ефективност и на алтернативните мерки по член 7а, член 7б и член 20, параграф 6. Освен в случаите на данъчни мерки, това уведомление включва подробна информация относно:

а) равнището на икономииите на енергия, изисквани съгласно член 7, параграф 1, първа

алинея, буква б) или на икономите, които се очаква да бъдат постигнати през целия период от 1 януари 2021 г. до 31 декември 2030 г.;

б) задължените, участващите или изпълняващите страни или изпълнителните публични органи;

в) целевите сектори;

г) мерките на политиката и индивидуалните действия, включително очаквания общ размер на кумулативни икономии на енергия по всяка мярка;

д) продължителността на периода на задълженията по схемата за задължения за енергийна ефективност;

е) действията, предвидени в рамките на съответната мярка на политиката;

ж) изчислителната методика, включително начина, по който са определени допълнителността и съществеността, както и методиките и референтните стойности, използвани за предполагаемите и претеглените икономии;

з) времетраенето на мерките, как са изчислени те и на какво се базират;

и) подходът, използван за отчитане на климатичните различия в рамките на съответната държава членка;

й) системите за наблюдение и проверка за мерките по член 7а и член 7б и как се осигурява тяхната независимост от задължените, участващите или изпълняващите страни;

к) в случая на данъчно облагане:

i) целевите сектори и сегмента данъкоплатци;

ii) изпълнителния публичен орган;

iii) икономите, които се очаква да бъдат постигнати;

iv) срокът на действие на данъчната мярка; и

v) изчислителната методика, включително какви ценови еластичности са използвани и как са определени.<

ПРИЛОЖЕНИЕ VI

Минимални критерии за енергийни обследвания, включително обследвания, провеждани като част от системи за управление на енергията

Енергийните обследвания, посочени в член 8, се основават на следните насоки:

а) да използват актуални, измерени, проследими оперативни данни за енергийното потребление и (при електроенергията) за профили на натоварване;

б) да включват подробен преглед на профила на потреблението на енергия на дадена сграда или група от сгради, промишлени дейности или монтаж, в т.ч. за транспорт;

в) да изхождат, когато е възможно, от анализ на разходите за жизнения цикъл, а не на обикновените периоди на възвръщаемост, с оглед отчитане на дългосрочно реализуемите спестявания, остатъчните стойности на дългосрочните инвестиции и скontoвите проценти;

г) да са пропорционални и достатъчно представителни, за да позволят съставянето на достоверна представа за енергийните характеристики като цяло и надеждното установяване на най-значимите възможности за подобрене.

Енергийните обследвания дават възможност за подробни и валидирани изчисления за предложените мерки с цел предоставяне на ясна информация за потенциалните спестявания.

Използваните при енергийното обследване данни се съхраняват за целите на историческия анализ и за проследяване на резултатите.

ПРИЛОЖЕНИЕ VII

Изм. с МЗ

Минимални изисквания за фактуриране и информация за фактурирането въз основа на реалното потребление на електроенергия и природен газ<

1. Минимални изисквания за фактурирането

1.1. Фактуриране въз основа на действителното потребление

С оглед крайните клиенти да са в състояние да регулират своето енергопотребление, фактурирането следва да се извършва въз основа на действителното потребление поне веднъж годишно, а информацията за фактурирането следва да се предоставя поне веднъж на три месеца, а при поискване или когато потребителите са направили избор да получават електронни сметки - два пъти в годината. Природният газ, използван само за готвене, може да бъде изключен от това изискване.

1.2. Минимална информация, която да се съдържа в сметката

Държавите членки правят необходимото, където е уместно, крайните клиенти да получават следната информация на ясен и разбираем език в своите сметки или в

приложение към своите сметки, договори, транзакции и касови бележки в разпределителните станции:

а) текущите действителни цени и действителното енергопотребление;

б) сравнение на енергопотреблението на крайните клиенти с потреблението за същия период през предходната година, за предпочитане представено графично;

в) информация за връзка с организации на крайните клиенти, енергийни агенции или подобни органи, включително адреси в Интернет, от които може да се получи информация за възможните мерки за подобряване на енергийната ефективност, сравнителните профили на крайни клиенти и/или обективните технически спецификации на енергопотребяващо оборудване.

Освен това, когато е възможно и полезно, държавите членки правят необходимото крайните клиенти да получават сравнения с усреднената норма или ориентировъчна стойност на потребление на краен клиент в една и съща категория клиенти на ясен и разбираем език в своите сметки или в приложение към своите сметки, или към тази информация да има препратка в техните сметки, договори, транзакции и касови бележки в разпределителните станции.

1.3. Съвети относно енергийната ефективност, придружаващи сметките, и друга обратна информация за крайните клиенти

Когато изпращат договори и промени в договорите, както и в сметките, получавани от потребителите, или чрез уебсайтовете, насочени към индивидуални потребители, енергоразпределителните предприятия, операторите на енергоразпределителни системи и предприятията за продажба на енергия на дребно информират своите потребители по ясен и разбираем начин как могат да влязат в контакт с независими консултантски центрове за потребители, енергийни агенции или подобни институции, включително техните интернет адреси, откъдето потребителите могат да получат съвети за възможни мерки за енергийна ефективност, референтни профили за своето енергопотребление и технически спецификации на енергопотребяващи уреди, които могат да послужат за намаляване на потреблението на тези уреди.

ПРИЛОЖЕНИЕ VIa

Изм. с МЗ

Минимални изисквания за информацията за фактурирането и потреблението на отопление, охлаждане и топла вода за битови нужди

1. Фактуриране въз основа на реалното потребление или показанията на топлинния разпределител

За да се даде възможност на крайните ползватели да регулират своето потребление на

енергия, фактурирането се извършва въз основа на реалното потребление или показанията на топлинния разпределител поне веднъж годишно.

2. Минимална честота на предоставянето на информация за фактурирането или потреблението

Считано от 25 октомври 2020 г., когато има инсталирани измервателни уреди или топлинни разпределители с дистанционно отчитане, на крайните ползватели се осигурява информация за фактурирането или потреблението въз основа на реалното потребление или на показанията на топлинния разпределител поне веднъж на тримесечие при поискване или в случаите, при които крайните клиенти са предпочели да получават електронни фактури, а в останалите случаи — два пъти годишно.

Считано от 1 януари 2022 г., когато има инсталирани измервателни уреди или топлинни разпределители с дистанционно отчитане, на крайните ползватели се осигурява информация за фактурирането или за потреблението въз основа на реалното потребление или на показанията на топлинния разпределител поне веднъж месечно. Тази информация може да се предоставя и чрез интернет и да се актуализира толкова често, колкото това позволяват измервателните уреди и използваните системи. Отоплението и охлаждането могат да бъдат освободени от това изискване в периодите извън отоплителния/охладителния сезон.

3. Минимална информация, която се съдържа в сметката

Когато сметките се основават на реалното потребление или показанията на топлинния разпределител, държавите членки гарантират, че крайните ползватели имат достъп в ясна и разбираема форма до следната информация, която се съдържа в техните сметки или ги придружава:

а) текущите действителни цени и реалното потребление на енергия или общите разходи за топлинна енергия и показанията на топлинния разпределител;

б) информация относно микса на използваните горива и свързаните с това годишни емисии на парникови газове, включително за крайни ползватели, ползващи енергия от районни отоплителни и охладителни системи, и описание на различните данъци, налози и тарифи, които се прилагат. Държавите членки могат да ограничават обхвата на изискването за предоставяне на информация за емисиите на парникови газове, така че то да включва само доставките от районни отоплителни системи с обща номинална входяща топлинна мощност, превишаваща 20 MW;

в) сравнение на потреблението на енергия на крайните ползватели с потреблението за същия период през предходната година, представено графично и с корекция за климатичните условия при отопление и охлаждане;

г) информация как да се влезе в контакт с организации на крайни клиенти, енергийни агенции или подобни органи, включително адреси в интернет, от които може да се получи информация за възможните мерки за подобряване на енергийната ефективност,

сравнителните профили на крайни потребители и/или обективните технически спецификации на енергопотребяващото оборудване;

д) информация относно относимите процедури за подаване на жалби, службите на омбудсмана или механизми за алтернативно разрешаване на спорове, които се използват в държавите членки;

е) сравнения с осреднена нормализирана или референтна стойност на потреблението на краен ползвател от същата категория. При електронните фактури вместо това такива сравнения могат да бъдат достъпни в интернет и това да бъде означено във фактурите.

Сметките, които не се основават на реалното потребление или на показанията на топлинния разпределител, съдържат ясно и разбираемо обяснение за начина на изчисляване на сумата, посочена в тях, и най-малкото информацията, посочена в букви г) и д).<

ПРИЛОЖЕНИЕ VIII

Изм. с М5

Потенциал за ефективно отопление и охлаждане

Всеобхватната оценка на потенциала за енергийна ефективност при отоплението и охлаждането на национално равнище, посочена в член 14, параграф 1, включва и се основава на следното:

Част I

ПРЕГЛЕД В СФЕРАТА НА ОТОПЛЕНИЕТО И ОХЛАЖДАНЕТО

1. търсенето в областта на отоплението и охлаждането с оглед на оценка на полезната енергия [41] и количествено определяне на крайното енергийно потребление в GWh годишно [42] по сектори:

а) жилищен сектор;

б) сектор на услугите;

в) сектор на промишлеността;

г) всеки друг сектор, който самостоятелно представлява повече от 5 % от общото национално търсене на полезна енергия за отопление и охлаждане;

2. определяне, или в случая на точка 2, буква а), подточка i), определяне или оценка на настоящото предлагане на отопление и охлаждане:

а) по технологии, в GWh годишно [43], в секторите, посочени в точка 1, когато това е възможно, като се прави разграничение между енергията, добивана от изкопаеми и от възобновяеми източници:

i) предоставяна на място в жилищни обекти и в обекти с обслужваща функция чрез:

— отоплителни котли,

— високоефективно комбинирано производство на електрическа и топлинна енергия,

— термомпомпи,

— други технологии и източници на място;

ii) предоставяна на място в обекти без обслужваща функция и в нежилищни обекти чрез:

— отоплителни котли,

— високоефективно комбинирано производство на електрическа и топлинна енергия,

— термомпомпи,

— други технологии и източници на място;

iii) предоставяна извън мястото на потребление чрез:

— високоефективно комбинирано производство на електрическа и топлинна енергия,

— отпадна топлина,

— други технологии и източници извън мястото на потребление;

б) определяне на инсталациите, които генерират отпадна топлина или отпаден студ, както и предлагания от тях потенциал за отопление или охлаждане, в GWh годишно:

i) топлоелектрически инсталации, които могат да доставят или могат да бъдат преоборудвани да доставят отпадна топлина, със сумарна входяща топлинна мощност над 50 MW;

ii) инсталации за комбинирано производство на електрическа и топлинна енергия, при които се използват технологии, посочени в част II от приложение I, със сумарна входяща топлинна мощност над 20 MW;

iii) инсталации за изгаряне на отпадъци;

iv) инсталации за енергия от възобновяеми източници със сумарна входяща топлинна

мощност над 20 MW, различни от инсталациите, посочени в точка 2, буква б), подточки i) и ii), генериращи енергия за отопление или охлаждане и използващи енергия от възобновяеми източници;

v) промишлени инсталации със сумарна входяща топлинна мощност над 20 MW, които могат да предоставят отпадна топлина;

v) докладван дял на енергията от възобновяеми източници и от отпадна топлина или отпаден студ в крайното потребление на енергия от сектора на районните отоплителни и охладителни системи [44] през последните 5 години, в съответствие с Директива (ЕС) 2018/2001;

3. карта, обхващаща цялата националната територия, на която (като същевременно се защитава чувствителната търговска информация) да са посочени:

a) областите на търсене на енергия за отопление и охлаждане въз основа на анализа, посочен в точка 1, като се използват съгласувани критерии за насочване на вниманието към районите с висока енергийна интензивност в общините и агломерациите;

б) съществуващите точки на подаване на енергия за отопление и охлаждане, определени съгласно точка 2, буква б), и районните отоплителни топлопреносни инсталации;

v) планираните точки на подаване на енергия за отопление и охлаждане от вида, описан в точка 2, буква б), и районните отоплителни преносни инсталации;

4. прогноза за тенденциите в търсенето на енергия за отопление и охлаждане за изготвяне на перспектива за следващите 30 години, в GWh, като се вземат предвид по-специално прогнозите за следващите 10 години, промяната на търсенето в областта на сградния фонд и различните промишлени сектори, както и въздействието на политиките и стратегиите, свързани с управление на търсенето, като например дългосрочните стратегии за санирането на сгради съгласно Директива (ЕС) 2018/844;

Част II

ЦЕЛИ, СТРАТЕГИИ И МЕРКИ НА ПОЛИТИКАТА

5. планирания принос на държавата членка за нейните национални общи цели, конкретни цели и принос във връзка с петте измерения на енергийния съюз, както е определено в член 3, параграф 2, буква б) от Регламент (ЕС) 2018/1999, осигурен чрез ефективно отопление и охлаждане, по-специално във връзка с член 4, буква б), точки 1—4 и с член 15, параграф 4, буква б), като се определи кой от тези елементи е допълнителен в сравнение с интегрираните национални планове в областта на климата и енергетиката;

6. общ преглед на съществуващите политики и мерки, както е описано в последния доклад, представен в съответствие с членове 3, 20, 21 и 27, буква а) от Регламент (ЕС) 2018/1999;

Част III

АНАЛИЗ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ ПОТЕНЦИАЛ ЗА ЕФЕКТИВНО ОТОПЛЕНИЕ И ОХЛАЖДАНЕ

7. анализ на икономическия потенциал [45] на различните технологии за отопление и охлаждане се извършва за цялата национална територия чрез използване на анализа на разходите и ползите, посочен в член 14, параграф 3, и се определят алтернативни сценарии за прилагане на по-ефективни технологии за отопление и охлаждане с използване на възобновяеми източници, като се прави разграничение между енергията, добивана от изкопаеми и от възобновяеми източници, когато това е възможно.

Следва да бъдат разгледани следните технологии:

- а) промишлена отпадна топлина и промишлен отпаден студ;
- б) изгаряне на отпадъци;
- в) високоефективно комбинирано производство на енергия;
- г) възобновяеми енергийни източници (например геотермална енергия, слънчева топлинна енергия и биомаса), различни от тези, които се използват за високоефективно комбинирано производство на енергия;
- д) термопомпи;
- е) намаляване на топлинните загуби и загубите при охлаждане от съществуващи районни мрежи;

8. посоченият анализ на икономическия потенциал включва следните стъпки и съображения:

- а) Съображения:
 - i) анализът на разходите и ползите за целите на член 14, параграф 3 включва икономически анализ, при който се вземат под внимание факторите от социално-икономически и екологичен характер [46], и финансов анализ, извършван с цел оценяване на проекти от инвеститорска гледна точка. Както при икономическия, така и при финансовия анализ като критерий за оценката се използва нетната настояща стойност;
 - ii) базовият сценарий следва да служи като отправна точка, като при него се вземат предвид съществуващите политики към момента на изготвяне на тази всеобхватна оценка [47], и да бъде свързан с данните, събрани съгласно част I и част II, точка б от настоящото приложение;
 - iii) при сценариите, които са алтернативни на базовия сценарий, се вземат предвид

целите от Регламент (ЕС) 2018/1999 във връзка с енергийната ефективност и енергията от възобновяеми източници. При всеки от сценариите се представят следните елементи в сравнение с базовия сценарий:

- икономически потенциал на разглежданите технологии, при които като критерий се използва нетната настояща стойност,
- намаляване на емисиите на парникови газове,
- икономии на първична енергия в GWh на година,
- въздействие върху дела на възобновяемите енергийни източници в националния енергиен микс.

Сценарии, които са неосъществими поради технически причини, финансови причини или национални разпоредби, може да се изключат на ранен етап от анализа на разходите и ползите, ако това е обосновано въз основа на внимателно разглеждане и ясно формулирани и добре документирани съображения.

При оценката и вземането на решение следва да се вземат предвид икономии на разходи и енергия от повишената гъвкавост на енергийните доставки и от оптимизираната работа на електроенергийните мрежи в анализирания сценарий, включително избегнатите разходи и спестяванията от намалените инвестиции в инфраструктурата.

б) Разходи и ползи

В разходите и ползите, посочени в точка 8, буква а), се включва най-малко следното:

і) Ползи:

- стойност на произведеното за потребителя (енергия за отопление, енергия за охлаждане и електроенергия),
- външни ползи, като ползи за околната среда, за намаляване на емисиите на парникови газове и за здравето и безопасността, доколкото е възможно,
- въздействия върху пазара на труда, енергийната сигурност и конкурентоспособността, доколкото е възможно.

іі) Разходи:

- капиталови разходи за централи и оборудване,
- капиталови разходи за свързаните енергийни мрежи,
- променливи и фиксирани оперативни разходи,

— разходи за енергия,

— разходи по отношение на околната среда, здравето и безопасността, доколкото е възможно,

— разходи за пазара на труда, енергийната сигурност и конкурентоспособността, доколкото е възможно.

в) Сценарии, относими към базовия сценарий:

Разглеждат се всички сценарии, относими към базовия сценарий, включително ролята на ефективното индивидуално отопление и охлаждане.

i) анализът на разходите и ползите може да обхване оценка на проект или на съвкупност от проекти за разширена оценка на местно, регионално или национално равнище, за да се установи икономически най-ефективното и изгодно по отношение на разходите решение за отопление или охлаждане спрямо определен базов сценарий за даден географски район за целите на планирането;

ii) държавите членки определят компетентните органи, отговорни за изготвянето на анализите на разходите и ползите в съответствие с член 14. Те предоставят подробна методика и допускания в съответствие с настоящото приложение и установяват и публикуват процедурите за изготвяне на икономическия анализ.

г) Граници и интегриран подход:

i) географските граници обхващат подходящ и ясно определен географски район;

ii) при анализите на разходите и ползите се вземат предвид всички съответни централизирани или децентрализирани производствени ресурси, налични в границите на системата и в географските граници, включително технологиите, разгледани в част III, точка 7 от настоящото приложение, както и тенденциите в търсенето в областта на отоплението и охлаждането и неговите характеристики.

д) Допускания:

i) за целите на анализите на разходите и ползите държавите членки представят допускания за цените на основните входни и изходни елементи и сконтовия процент;

ii) сконтовият процент, използван в икономическия анализ за изчисляване на нетната настояща цена, се избира в съответствие с европейските или националните насоки;

iii) държавите членки използват национални, европейски или международни прогнози за развитието на цените на енергията, ако е целесъобразно, като отчитат националните и/или регионалните/местните особености;

iv) цените, използвани в икономическия анализ, отразяват разходите и ползите от

социално-икономически характер. Следва да бъдат включени, доколкото е възможно, външните разходи, като въздействието върху околната среда и здравето, т.е. когато съществува пазарна цена или когато тя вече е включена в европейски или национални разпоредби.

е) Анализ на чувствителността:

і) анализът на чувствителността се включва, за да се оценят разходите и ползите от даден проект или съвкупност от проекти, и се основава на променливи фактори, оказващи съществено въздействие върху резултатите от изчисленията, като различни цени на енергията, равнища на търсене, сконтови проценти и други.

Част IV

ПОТЕНЦИАЛНИ НОВИ СТРАТЕГИИ И МЕРКИ НА ПОЛИТИКАТА

9. преглед на нови законодателни и незаконодателни мерки на политиката [48] с цел оползотворяване на икономическия потенциал, определен в съответствие с точки 7 и 8, заедно с предвиденото в тях:

- а) намаляване на емисиите на парникови газове;
- б) икономии на първична енергия в GWh на година;
- в) въздействие върху дела на високоефективното комбинирано производство на енергия;
- г) въздействие върху дела на възобновяемите енергийни източници в националния енергиен микс и в сектора на отоплението и охлаждането;
- д) връзки към финансовото планиране на национално равнище и икономии на разходи за държавния бюджет и участниците на пазара;
- е) очаквани мерки за публично подпомагане, ако има такива, с техния годишен бюджет и определяне на потенциалния елемент на помощта.<

ПРИЛОЖЕНИЕ IX

АНАЛИЗ НА РАЗХОДИТЕ И ПОЛЗИТЕ

Изм. с М5

—————<

Част 2

Принципи за целите на член 14, параграфи 5 и 7

Анализите на разходите и ползите предоставят информация за целите на мерките в член 14, параграфи 5 и 7.

Ако е планирано изграждането на инсталация само за електроенергия или на инсталация без оползотворяване на топлинната енергия, се прави сравнение между планираните инсталации или планираното преоборудване и равностойна инсталация, произвеждаща същото количество електроенергия или технологична отпадна топлина, но оползотворяваща отпадната топлинна енергия и подаваща топлинна енергия чрез високоефективно комбинирано производство на енергия и/или ефективни районни отоплителни и охладителни мрежи.

В дадени географски граници в оценката се вземат предвид планираната инсталация и всички подходящи съществуващи или потенциални точки на потребление на топлинна енергия, които биха могли да се снабдяват от нея, като се отчитат рационални възможности (напр. техническата осъществимост и разстоянието).

Границите на системата се определят така, че да включват планираната инсталация и топлинните товари, като сградата/сградите и промишления процес. В границите на тази система се определят общите разходи за производство на топлинна и електрическа енергия в двата случая и се сравняват.

Топлинните товари включват съществуващите топлинни товари, като промишлени инсталации или съществуващи районни отоплителни системи, а в градските райони - и топлинния товар и разходите, които биха съществували, ако група от сгради или част от града разполага с нова районна отоплителна мрежа и/или е свързана с такава.

Анализът на разходите и ползите се основава на описание на планираната инсталация и сравняването с нея инсталация или инсталации, което включва капацитета за производство на електрическа и топлинна енергия, където е приложимо, вида гориво, планираното използване и броя на запланиваните часове на експлоатация дневно, местонахождението и потреблението на електрическа и топлинна енергия.

За целите на сравнението се вземат предвид търсенето на топлинна енергия и видовете отопление и охлаждане, използвани от близките точки на потребление на енергия за отопление. Сравнението обхваща свързаните с инфраструктурата разходи за планираната инсталация и за инсталацията, използвана за сравнение.

Анализите на разходите и ползите за целите на член 14, параграф 5 включват икономически анализ, съдържащ финансов анализ, който отразява действителния паричен поток от трансакции, свързани с инвестициите в отделни инсталации и тяхната експлоатация.

Проектите с положителен резултат по отношение на разходите и ползите са тези, при които сумата от сконтираните ползи в икономическия и финансовия анализ надхвърля

сумата от сконтираните разходи (излишък от гледна точка на разходите и ползите).

Държавите членки определят водещи принципи за методиката, допусканията и времевия хоризонт за икономическия анализ.

Държавите членки могат да изискат от дружествата, отговорни за експлоатацията на топлоелектрически инсталации за производство на електроенергия, промишлените предприятия, районните отоплителни и охладителни мрежи или други страни, повлияни от определените граници на системата и географските граници, да предоставят данни, които да бъдат използвани за оценка на разходите и ползите от дадена отделна инсталация.

ПРИЛОЖЕНИЕ X

Гаранция за произход на електроенергия, произведена чрез високоефективно комбинирано производство на енергия

а) Държавите членки предприемат мерки, за да гарантират, че:

i) гаранцията за произход на електроенергията, произведена чрез високоефективно комбинирано производство на енергия:

— позволява на производителите да докажат, че електроенергията, която продават, е произведена чрез високоефективно комбинирано производство на енергия, и се издава с тази цел в отговор на искане от производителя,

— е точна, надеждна и не може да бъде подправена,

— се издава, прехвърля и отменя по електронен път;

ii) една и съща единица енергия от високоефективно комбинирано производство на енергия се отчита само веднъж.

б) Гаранцията за произход съгласно член 14, параграф 10 съдържа поне следната информация:

i) наименованието, местоположението, вида и мощността (топлинна и електрическа) на инсталацията, където е произведена енергията;

ii) датите и местата на производство;

iii) долната топлина на изгаряне на горивото, използвано за производство на електроенергията;

iv) количеството и използването на топлинната енергия, произведена заедно с електроенергията;

v) количеството на електроенергията от високоефективно комбинирано производство на енергия в съответствие с приложение II, обхванато от гаранцията;

vi) икономии на първична енергия, изчислени в съответствие с приложение II въз основа на хармонизираните референтни стойности на ефективността, посочени в приложение II, буква е);

vii) номиналната ефективност на производството на електрическа и топлинна енергия на централата;

viii) дали и в каква степен инсталацията е получила инвестиционна подкрепа;

ix) дали и в каква степен единицата енергия е получила всякакъв друг вид подкрепа от национална схема за подпомагане, както и вида на схемата за подпомагане;

x) датата, на която инсталацията е въведена в експлоатация; както и

xi) датата и държавата на издаване и уникален идентификационен номер.

Гаранцията за произход стандартно обхваща 1 MWh. Тя се отнася за нетното производство на електроенергия, измерено на изхода на централата и подадено към електроенергийната мрежа.

ПРИЛОЖЕНИЕ XI

Критерии за енергийна ефективност при регулирането на енергийните мрежи и във връзка с електроенергийните мрежови тарифи

1. Мрежовите тарифи отразяват в цените намаляването на разходите в мрежите, постигнато чрез мерки от страна на потребителите и мерки за оптимизация на енергопотреблението и чрез децентрализация на производството, включително чрез икономии от понижаване на разходите за доставка или за инвестиции в мрежите и от оптимизирана работа на мрежите.

2. Регулирането на мрежите и тарифите не възпрепятства операторите на мрежи или предприятията за продажба на енергия на дребно да предлагат системни услуги за оптимизация на енергопотреблението, управление на енергопотреблението и децентрализирано производство в рамките на организирани електроенергийни пазари, и по-специално:

а) прехвърляне на натоварването от върхови часове към ненатоварени часове от страна на крайните клиенти, като се взема предвид наличността на енергия от възобновяеми източници, от комбинирано производство на енергия и от децентрализирано производство;

б) икономии на енергия чрез оптимизация на потреблението на децентрализирани

потребители посредством енергийно агрегиране;

в) намаляване на потреблението чрез мерки за енергийна ефективност, реализирани от доставчици на енергийни услуги, включително компании за енергийни услуги;

г) свързване и диспечерско управление на производствени източници с по-ниски стойности на напрежението;

д) свързване на производствени източници, разположени по-близо до точките на потребление; както и

е) акумулиране на енергия.

По смисъла на настоящата разпоредба терминът „организирани електроенергийни пазари" включва извънборсови пазари и борси за търговия с електроенергия, електрогенериращ капацитет, балансиращи и допълнителни услуги във всички периоди, включително форуърдните пазари, пазарите за извършване на сделки за следващия ден и в рамките на деня.

3. Мрежовите тарифи или тарифите за търговия на дребно може да подкрепят динамично ценообразуване за мерки за оптимизация на енергопотреблението от страна на крайните клиенти, като:

а) тарифи, отчитащи периода на потребление;

б) цени за критичните периоди на върхово натоварване;

в) ценообразуване в реално време; както и

г) отстъпки заради намалено потребление през върхови периоди.

ПРИЛОЖЕНИЕ XII

ИЗИСКВАНИЯ ЗА ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ ЗА ОПЕРАТОРИТЕ НА ПРЕНОСНИ СИСТЕМИ И ОПЕРАТОРИТЕ НА РАЗПРЕДЕЛИТЕЛНИ СИСТЕМИ

Операторите на преносни и операторите на разпределителни системи:

Изм. с МЗ

а) определят и публикуват свои стандартни правила по отношение на покриването и разпределянето на разходите за технически адаптации, например свързване към мрежата, укрепване на мрежата или изграждане на нови мрежи, по-добра експлоатация на мрежата и правила за недискриминационно прилагане на мрежовите правилници, като тези адаптации са необходими за включване на нови производители, подаващи към свързаната мрежа електроенергия, произведена чрез високоефективно комбинирано производство;<

б) осигуряват на новите производители на електроенергия, произведена чрез високоефективно комбинирано производство на енергия, които желаят да се свържат към системата, цялата необходима информация, включително:

- i) цялостна и подробна оценка за разходите, необходими за свързването;
- ii) разумен и точен график за приемане и обработка на искането за свързване към мрежата;
- iii) разумен индикативен график за всяко предложено свързване към мрежата. Целият процес на свързване към мрежата не следва да бъде по-дълъг от 24 месеца, като се има предвид кое е разумно осъществимо и недискриминационно;

в) осигуряват стандартизирани и опростени процедури за свързване към мрежата на производители с децентрализирани инсталации за високоефективно комбинирано производство на енергия с оглед да се улесни тяхното свързване към електроенергийната мрежа.

Стандартните правила, посочени в буква а), се базират на обективни, прозрачни и недискриминационни критерии, като по-специално се отчитат всички разходи и ползи, отнасящи се до свързването на тези производители към мрежата. Тези правила може да предвиждат различни видове свързване.

ПРИЛОЖЕНИЕ XIII

Минимални задължителни елементи за включване в договорите за енергоспестяване с гарантиран резултат, сключвани с институции от публичния сектор, или в свързаните с тях тържни документи

— Ясен и прозрачен списък на мерките за ефективност, които ще бъдат изпълнени, или на резултатите по отношение на ефективността, които ще бъдат постигнати.

— Гарантираните икономии, които ще бъдат постигнати чрез изпълнение на мерките в договора.

— Продължителността и ключовите етапи на договора, условията и срока на известяване.

— Ясен и прозрачен списък на задълженията на всяка от договарящите се страни.

— Референтна дата или дати за установяване на постигнатите икономии.

— Ясен и прозрачен списък на стъпките, които следва да бъдат предприети за изпълнение на мярка или пакет от мерки, и където е уместно, свързаните с тях разходи.

— Задължение за пълно изпълнение на мерките в договора и документиране на всички направени промени по време на проекта.

— Разпоредби, свързани с включване на равностойни изисквания към всеки договор за подизпълнение с трети страни.

— Ясно и прозрачно описание на финансовите последици от проекта и разпределението на дяловете на двете страни в постигнатите финансови икономии (т.е. възнаграждение на доставчика на услуги).

— Ясни и прозрачни разпоредби за измерване и верифициране на постигнатите гарантирани икономии, проверки на качеството и гаранции.

— Разпоредби, в които се изяснява процедурата за реагиране по отношение на променящи се рамкови условия, засягащи съдържанието и резултата от договора (т.е. променящи се енергийни цени, интензивност на използването на дадена инсталация).

— Подробна информация относно задълженията на всяка от договарящите се страни и санкциите за тяхното нарушаване.

ПРИЛОЖЕНИЕ XIV

ОБЩА РАМКА ЗА ДОКЛАДВАНЕ

Част 1

Обща рамка за годишните доклади

Годишните доклади съгласно член 24, параграф 1 осигуряват основа за наблюдение на напредъка при постигането на националните цели за 2020 г. Държавите членки осигуряват наличие в докладите най-малкото на следната информация:

а) оценка на следните показатели през предходната година (година X [49] -2):

i) първичното енергийно потребление;

ii) общото крайно енергийно потребление;

iii) крайното енергийно потребление по сектори

— промишленост,

— транспорт (с посочване на данни поотделно за пътническия и товарния транспорт, ако са налични),

— домакинства,

— услуги;

iv) брутната добавена стойност по сектори

— промишленост,

— услуги;

v) разполагаемия доход на домакинствата;

vi) брутния вътрешен продукт (БВП);

vii) производството на електроенергия от топлоелектрически централи;

viii) производството на електроенергия чрез комбинирано производство на топлинна и електрическа енергия;

ix) производството на топлинна енергия от топлоелектрически централи;

x) производство на топлинна енергия от комбинирани топлоелектрически централи, включително промишлена отпадна топлина;

xi) потребяваното гориво за производство на топлинна енергия;

xii) пътникокилометрите (pkm), ако са налице;

xiii) тонкилометрите (tkm), ако са налице;

xiv) комбинираните транспортни километри (pkm + tkm), ако информацията за x) и xi) не е налична;

xv) населението.

За секторите със стабилно или нарастващо енергопотребление държавите членки анализират съответните причини и прилагат свое тълкуване към оценките.

Вторият и последващите доклади включват също така посоченото в букви б) - д):

б) актуализирана информация за основните мерки със законодателен и друг характер, въведени през предходната година, които допринасят за постигане на общите национални цели за 2020 г. в областта на енергийната ефективност;

в) пълната разгъната застроена площ на сградите с разгъната използвана застроена площ над 500 m² и от 9 юли 2015 г. - над 250 m², притежавани и ползвани от централната администрация на държавата членка, които към 1 януари на годината, в която трябва да се представи докладът, не отговарят на изискванията за енергийните характеристики по член

5, параграф 1;

г) пълната разгъната застроена площ на отопляваните и/или охлаждащите сгради, притежавани и ползвани от централната администрация на държавите членки, които са били санирани през предходната година, съгласно член 5, параграф 1, или размерът на икономии на енергия в отговарящите на условията сгради, притежавани и ползвани от централната им администрация, съгласно член 5, параграф 6;

д) постигнати икономии на енергия чрез националните схеми за задължения за енергийна ефективност по член 7, параграф 1, или чрез алтернативните мерки, предприети съгласно член 7, параграф 9.

Освен това в първия доклад се включва информация за националната цел по член 3, параграф 1.

В годишните доклади, посочени в член 24, параграф 1, държавите членки могат да включат и допълнителни национални цели. Те могат да са свързани по-специално със статистическите показатели, изброени в буква а) от настоящата част, или със съчетание от тях, като напр. първичната или крайната енергийна интензивност или енергийната интензивност по сектори.

Част 2

Обща рамка за националните планове за действие за енергийна ефективност

Националните планове за действие за енергийна ефективност, посочени в член 24, параграф 2, са предназначени да осигуряват рамка за разработване на национални стратегии за енергийна ефективност.

Националните планове за действие за енергийна ефективност обхващат съществените мерки за подобряване на енергийната ефективност и очакваното/постигнатото енергоспестяване, включително при доставката, преноса и разпределението на енергия, както и при крайното потребление на енергия. Държавите членки осигуряват наличието в националните планове за действие за енергийна ефективност най-малкото на следната информация:

1. Цели и стратегии

— индикативната национална цел за енергийна ефективност за 2020 г., съгласно изискването в член 3, параграф 1,

— националното индикативно ниво на енергийни спестявания, указано в член 4, параграф 1 от Директива 2006/32/ЕО,

— други съществуващи цели за енергийна ефективност, насочени към икономиката

като цяло или към конкретни сектори.

2. Мерки и икономии на енергия

В националните планове за действие за енергийна ефективност се предоставя информация относно приетите или заплануваните за приемане мерки за изпълнение на основните елементи от настоящата директива, както и относно свързаните с тях икономии на енергия.

а) Икономии на първична енергия

В националните планове за действие за енергийна ефективност се посочват значимите мерки и действия, предприети за икономии на първична енергия във всички сектори от икономиката. За всяка мярка или пакет от мерки/действия се предоставят изчисления за очакваните икономии за 2020 г. и постигнатите икономии към момента на докладването.

Където е възможно, следва да се предостави информация относно други видове въздействия/ползи от мерките (намаляване на емисиите на парникови газове, подобряване на качеството на въздуха, създаване на работни места и др.), както и бюджетът за изпълнението.

б) Икономии на крайна енергия

Първият и вторият национален план за действие за енергийна ефективност съдържат резултатите по отношение на изпълнението на целта за икономии на крайна енергия, формулирана в член 4, параграфи 1 и 2 от Директива 2006/32/ЕО. Ако няма изчисление/оценка на икономии, дължащи се на всяка мярка, се предоставят данни за намалението на енергопотреблението по сектори, дължащо се на (комбинацията от) мерките.

Освен това първият и вторият национален план за действие за енергийна ефективност съдържат описание на методиката за измерване и/или изчисляване, използвана за изчисляване на икономии на енергия. Ако се прилага „препоръчаната методика“ [50], това следва да се посочи в националния план за действие за енергийна ефективност.

3. Специфична информация, свързана с настоящата директива

3.1. Публични органи (член 5)

Националните планове за действие за енергийна ефективност съдържат списък на публичните органи, които са разработили план за енергийна ефективност съгласно член 5, параграф 7.

3.2. Задължения за енергийна ефективност (член 7)

Националните планове за действие за енергийна ефективност включват информация за националните коефициенти, избрани в съответствие с приложение IV.

Първият национален план за действие за енергийна ефективност съдържа кратко описание на националната схема по член 7, параграф 1 или на алтернативните мерки, приети в изпълнение на член 7, параграф 9.

3.3. Енергийни обследвания и системи за управление (член 8)

Националните планове за действие за енергийна ефективност съдържат:

- а) броя на енергийните обследвания, проведени през предходния период;
- б) броя на енергийните обследвания, проведени в големи предприятия през предходния период;
- в) броя на големите дружества в съответната национална територия, като се посочва и броят на тези от тях, по отношение на които се прилага член 8, параграф 5.

3.4. Насърчаване на енергийната ефективност при отоплението и охлаждането (член 14)

Националните планове за действие за енергийна ефективност съдържат оценка на постигнатия напредък по отношение на всеобхватната оценка, посочена в член 14, параграф 1.

3.5. Пренос и разпределение на енергия (член 15)

Първият национален план за действие за енергийна ефективност и следващите доклади, които трябва да се представят на всеки десет години след това, съдържат извършената оценка, мерките и инвестициите, установени с цел използване на потенциала за енергийна ефективност в газовата и електроенергийната инфраструктура по член 15, параграф 2.

3.6. Държавите членки докладват, като част от националните си планове за действие за енергийна ефективност, за мерките, които са предприели, за създаване на условия за оптимизация на потреблението и за нейното разработване, както е посочено в член 15.

3.7. Осигуряване на схеми за квалификация, акредитиране и сертифициране (член 16)

Националните планове за действие за енергийна ефективност съдържат информация относно съществуващите схеми за квалификация, акредитиране и сертифициране или еквивалентните квалификационни схеми за доставчиците на енергийни услуги и дружествата, осъществяващи енергийни обследвания и мерки за подобряване на енергийната ефективност.

3.8. Енергийни услуги (член 18)

Националните планове за действие за енергийна ефективност съдържат връзка към

уебсайта, където има достъп до списъка или интерфейса на доставчиците на енергийни услуги по член 18, параграф 1, буква в).

3.9. Други мерки за насърчаване на енергийна ефективност (член 19)

Първият национален план за действие за енергийна ефективност включва списък на мерките по член 19, параграф 1.

ПРИЛОЖЕНИЕ XV

Таблица на съответствието

Директива 2004/8/ЕО	Настоящата директива
Член 1	Член 1, параграф 1
Член 2	Член 1, параграф 1
Член 3, буква а)	Член 2, точка 30
Член 3, буква б)	Член 2, точка 32
Член 3, буква в)	Член 2, точка 31
Член 3, буква г)	Член 2, точка 33
Член 3, букви д) и е)	—
Член 3, буква ж)	Член 2, точка 35
Член 3, буква з)	—
Член 3, буква и)	Член 2, точка 34
Член 3, буква й)	—
Член 3, буква к)	Член 2, точка 36
Член 3, буква л)	Член 2, точка 37
Член 3, буква м)	Член 2, точка 39
Член 3, буква н)	Член 2, точка 38
Член 3, буква о)	—

—	Член 2, точки 40, 41, 42, 43, и 44
Член 4, параграф 1	Приложение II, буква е), първа подточка
Член 4, параграф 2	Член 14, параграф 10, втора алинея
Член 4, параграф 3	—
Член 5	Член 14, параграф 10, първа алинея и приложение X
Член 6	Член 14, параграфи 1 и 3, приложения VIII и IX
Член 7, параграф 1	Член 14, параграф 11
Член 7, параграфи 2 и 3	—
Член 8	Член 15, параграф 5
—	член 15, параграфи 6, 7, 8 и 9
Член 9	—
Член 10, параграфи 1 и 2	Член 14, параграф 1 и член 24, параграф 2, приложение XIV, част 2
Член 10, параграф 3	Член 24, параграф 6
Член 11	Член 24, параграф 3
—	Член 24, параграф 5
Член 12, параграфи 1 и 3	—
Член 12, параграф 2	Приложение II, буква в)
Член 13	Член 22, параграф 2
Член 14	—
Член 15	Член 28
Член 16	—
Член 17	Член 29
Член 18	Член 30

Приложение I	Приложение I, част II
Приложение II	Приложение I, част I и част II, последна алинея
Приложение III	Приложение II
Приложение IV	Приложение VIII
—	Приложение IX

Директива 2006/32/ЕО

Настоящата директива

Член 1	Член 1, параграф 1
Член 2	Член 1, параграф 1
Член 3, буква а)	Член 2, точка 1
Член 3, буква б)	Член 2, точка 4
Член 3, буква в)	Член 2, точка 6
Член 3, буква г)	Член 2, точка 5
—	член 2, точки 2 и 3
Член 3, буква д)	Член 2, точка 7
Член 3, букви е), ж), з) и и)	—
—	Член 2, точки 8-19
Член 3, буква й)	Член 2, точка 27
—	Член 2, точка 28
Член 3, буква к)	—
Член 3, буква л)	Член 2, точка 25
—	Член 2, точка 26
Член 3, буква м)	—
Член 3, буква н)	Член 2, точка 23

Член 3, буква о)	Член 2, точка 20
Член 3, буква п)	Член 2, точка 21
Член 3, буква р)	Член 2, точка 22
Член 3, буквы с) и т)	—
—	Член 2, точки 24, 29, 44 и 45
—	Член 3
—	Член 4
Член 4	—
Член 5	Член 5 и член 6
а) Член 6, параграф 1, буква	Член 7, параграф 8, буквы а) и б)
б) Член 6, параграф 1, буква	Член 18, параграф 3
Член 6, параграф 2	член 7, параграфы 1, 5, 6, 7, 9, 10, 11 и 12
—	Член 7, параграфы 2 и 3
Член 6, параграф 3	Член 18, параграф 2, буквы б) и в)
Член 6, параграф 5	—
Член 7	Член 17
Член 8	Член 16, параграф 1
—	Член 16, параграфы 2 и 3
Член 9, параграф 1	Член 19
Член 9, параграф 2	Член 18, параграф 1, буква г), подточка і)
—	Член 18, параграф 1, буквы а), б), в), буква г), подточка іі) и буква д)
Член 10, параграф 1	Член 15, параграф 4

Член 10, параграф 2	Член 15, параграф 3
—	Член 15, параграфы 7, 8 и 9
Член 11	Член 20
Член 12, параграф 1	член 8, параграф 1
Член 12, параграф 2	—
—	Член 8, параграфы 2, 3, 4, 5, 6 и 7
Член 12, параграф 3	—
Член 13, параграф 1	Член 9
Член 13, параграф 2	Член 10 и приложение VII, точка 1.1
Член 13, параграф 3	Приложение VII, точки 1.2 и 1.3
—	Член 11
—	Член 12
—	Член 13
—	Член 15, параграфы 1 и 2
—	Член 18, параграф 2, буквы а) и г)
—	Член 21
Член 14, параграфы 1 и 2	Член 24, параграфы 1 и 2
Член 14, параграф 3	—
Член 14, параграфы 4 и 5	член 24, параграф 3
—	Член 24, параграфы 4 и 7-11
—	Член 22, параграф 1
Член 15, параграф 1	Член 22, параграф 2
Член 15, параграфы 2, 3 и	—

—	Член 23
—	Член 25
Член 16	Член 26
Член 17	Член 27
Член 18	Член 28
Член 19	Член 29
Член 20	Член 30
Приложение I	—
Приложение II	Приложение IV
Приложение III	—
Приложение IV	—
Приложение V	—
Приложение VI	Приложение III
—	Приложение V
—	Приложение VI
—	Приложение VII
—	Приложение XI
—	Приложение XII
—	Приложение XIII
—	Приложение XIV
—	Приложение XV

[1] ОВ С 24, 28.1.2012 г., стр.134.

[2] ОВ С 54, 23.2.2012 г., стр. 49.

[3] Позиция на Европейския парламент от 11 септември 2012 г. (все още непубликувана в Официален вестник) и решение на Съвета от 4 октомври 2012 г.

[4] ОВ L 114, 27.4.2006 г., стр. 64.

[5] ОВ L 140, 5.6.2009 г., стр. 136.

[6] ОВ L 52, 21.2.2004 г., стр. 50.

[7] ОВ L 140, 5.6.2009 г., стр. 16.

[8] ОВ L 153, 18.6.2010 г., стр. 13.

[9] ОВ L 275, 25.10.2003 г., стр. 32.

[10] ОВ L 211, 14.8.2009 г., стр. 55.

[11] ОВ L 211, 14.8.2009 г., стр. 94.

[12] ОВ L 334, 17.12.2010 г., стр. 17.

[13] ОВ L 140, 5.6.2009 г., стр. 114.

[14] ОВ L 211, 14.8.2009 г., стр. 15.

[15] ОВ L 211, 14.8.2009 г., стр. 36.

[16] ОВ L 1, 5.1.2010 г., стр. 10.

[17] ОВ L 310, 9.11.2006 г., стр. 15.

[18] ОВ L 285, 31.10.2009 г., стр. 10.

[19] ОВ L 153, 18.6.2010 г., стр. 1.

[20] ОВ L 55, 28.2.2011 г., стр. 13.

[21] ОВ L 304, 14.11.2008 г., стр. 1.

[22] ОВ L 134, 30.4.2004 г., стр. 114.

[23] ОВ L 124, 20.5.2003 г., стр. 36.

[24] Регламент (ЕС) 2018/1999 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018 година относно управлението на Енергийния съюз и на действията в областта на климата, за изменение на регламенти (ЕО) № 663/2009 и (ЕО) № 715/2009 на Европейския

парламент и на Съвета, директиви 94/22/ЕО, 98/70/ЕО, 2009/31/ЕО, 2009/73/ЕО, 2010/31/ЕС, 2012/27/ЕС и 2013/30/ЕС на Европейския парламент и на Съвета, директиви 2009/119/ЕО и (ЕС) 2015/652 на Съвета и за отмяна на Регламент (ЕС) № 525/2013 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 328, 21.12.2018 г., стр. 1).

[25] ОВ L 216, 20.8.2009 г., стр. 76.

[26] ОВ L 197, 21.7.2001 г., стр. 30.

[27] ОВ L 343, 23.12.2011 г., стр. 91.

[28] ОВ L 24, 29.1.2008 г., стр. 8.

[29] ОВ L 123, 12.5.2016 г., стр. 1.

[30] ОВ L 191, 23.7.2010 г., стр. 28.

[31] ОВ: Моля, въведете дата три години след влизането в сила на настоящата директива.

[32] ОВ L 282, 19.10.2016 г., стр. 4.

[33] ОВ L 338, 17.12.2008 г., стр. 55.

[34] ОВ L 381, 28.12.2006 г., стр. 24.

[35] ОВ L 342, 22.12.2009 г., стр. 46.

[36] Държавите членки могат да прилагат и различни от посочените коефициенти на преобразуване, ако те могат да бъдат обосновани.

[37] Регламент (ЕО) № 443/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 23 април 2009 г. за определяне на стандарти за емисиите от нови леки пътнически автомобили като част от цялостния подход на Общността за намаляване на емисиите на CO₂ от лекотоварните превозни средства (ОВ L 140, 5.6.2009 г., стр. 1)

[38] Регламент (ЕС) № 510/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 11 май 2011 г. за определяне на стандарти за емисиите от нови леки търговски превозни средства като част от цялостния подход на Съюза за намаляване на емисиите на CO₂ от лекотоварните превозни средства (ОВ L 145, 31.5.2011 г., стр. 1).

[39] Директива 2003/96/ЕО на Съвета от 27 октомври 2003 г. относно реструктурирането на правната рамка на Общността за данъчно облагане на енергийните продукти и електроенергията (ОВ L 283, 31.10.2003 г., стр. 51).

[40] Директива 2006/112/ЕО на Съвета от 28 ноември 2006 г. относно общата система на данъка върху добавената стойност (ОВ L 347, 11.12.2006 г., стр. 1).

[41] Количеството топлинна енергия, необходима за задоволяване на търсенето в областта на отоплението и охлаждането от страна на крайните потребители.

[42] Следва да се използват най-новите налични данни.

[43] Следва да се използват най-новите налични данни.

[44] След като бъде установена методиката за изчисляване на количеството енергия от възобновяеми източници, използвана за охлаждане и районни охладителни системи в съответствие с член 35 от Директива (ЕС) 2018/2001, определянето на „охлаждането с използване на възобновяеми енергийни източници" се извършва в съответствие с посочената директива. Дотогава то се извършва в съответствие с подходяща национална методика.

[45] В анализа на икономическия потенциал следва да бъде представено количеството енергия (в GWh), което може да бъде генерирано ежегодно от всяка от подложените на анализ технологии. Следва също така да бъдат взети предвид ограниченията и взаимовръзките в рамките на енергийната система. При анализа може да се използват модели, основаващи се на предположения, които представляват функционирането на традиционните видове технологии или системи.

[46] Включително оценката, посочена в член 15, параграф 7 от Директива (ЕС) 2018/2001.

[47] Крайната дата за вземане предвид на политиките при базовия сценарий е края на годината, предхождаща годината, до края на която е необходимо да бъде изготвена всеобхватната оценка. Това означава, че не е необходимо да бъдат вземани предвид политиките, въведени в рамките на една година преди крайния срок за представяне на всеобхватната оценка.

[48] Този преглед обхваща финансови мерки и програми, които могат да бъдат приети в рамките на периода, обхванат от всеобхватната оценка, без да се възпрепятства отделното уведомяване за схемите за публично подпомагане за оценка на държавна помощ.

[49] X = текущата година.

[50] Препоръки за методи за измерване и верификации в рамките на Директива 2006/32/ЕО относно ефективността при крайното потребление на енергия и осъществяване на енергийни услуги.

Дата на влизането в сила: 12/06/2019

		Официален вестник		
		№	страница	дата
	Публикувана	L 315	1	14.11.2012
	Изменена с			
M1	> Директива 2013/12/ЕС на Съвета от 13 май 2013 година	L 141	28	28.5.2013
M2	> Директива (ЕС) 2018/844 на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 2018 година	L 156	75	19.6.2018
M3	> Директива (ЕС) 2018/2002 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018 година	L 328	210	21.12.2018
M4	> Регламент (ЕС) 2018/1999 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018 г.	L 328	1	21.12.2018
M5	> Делегиран регламент (ЕС) 2019/826 на Комисията от 4 март 2019 година	L 137	3	23.5.2019

Поправена с:

>C1

Поправка, ОВ L 113, 25.4.2013 г., стр. 24 (2012/27/ЕС)

>C2

Поправка, ОВ L 71, 12.3.2014 г., стр. 24 (2012/27/ЕС)